

OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018-2022

Investeringsprogramma voor de optimalisatie van de bovengemeentelijke
zuiveringsinfrastructuur binnen het Vlaamse Gewest

Ontwerp-investeringsprogramma
14 februari 2017

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

INHOUD

1 NOODZAAK AAN BIJKOMENDE INVESTERINGEN IN DE BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR IN VLAANDEREN.....	1
1.1 Wettelijk en juridisch kader	1
1.1.1 De decretale opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij inzake de opmaak van investeringsprogramma's.....	1
1.1.2 De overeenkomst tussen Aquafin nv en het Vlaams gewest.....	1
1.1.3 De Europese reglementering inzake waterbeleid.....	1
1.2 Evolutie in de uitvoering van de opgedragen investeringsprogramma's	2
1.2.1 Stand van zaken van de uitgevoerde investeringen	2
1.2.2 Evolutie van het investeringsritme	2
1.3 De uitbouw van de saneringsinfrastructuur vergt een planmatige aanpak	3
1.3.1 Een zoneringsplan voor elke Vlaamse gemeente	3
1.3.2 Opmaak van de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (GUP)	4
1.3.3 Afstemming van investeringen op diverse beleidsniveaus en tussen diverse beleidsdomeinen..	4
1.4 Uitbouw versus optimalisatie van de bestaande infrastructuur.....	5
1.5 Lokaal pact met de gemeenten.....	6
2 INVESTERINGEN IN DE BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR: BUDGETTAIRE CONTEXT.....	8
2.1 Bepalingen uit de overeenkomst Vlaams gewest - nv Aquafin.....	8
2.2 Beslissingen van de Vlaamse regering	8
2.3 Aanpak van een historische opgebouwd budgettekort.....	9
2.4 Resultaten van deze nieuwe aanpak op het niveau investeringsprogramma's.....	10
2.4.1 Effect van de genomen maatregelen op de overloop van de programma's 1991 t.e.m. 2009...10	
2.4.2 Effect van de genomen maatregelen op de goedgekeurde programma's 2010 e.v.	12
2.5 Invulling van de door de Vlaamse Regering genomen maatregelen bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2018-2022	15
2.5.1 Een gedetailleerde projectdefinitie die leidt tot een duidelijke opdracht	15
2.5.2 Een kostprijsraming die rekening houdt met toekomstige kostprijsevoluties	15
2.5.3 Een beperkte invulling van het beschikbare budget.....	16
2.6 Link tussen het optimalisatieprogramma en het opleveringsvolume	17
3 HET ROLLEND MEERJAREN OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018 – 2022	19
3.1 Invulling van het beschikbare budget van het Optimalisatieprogramma 2018.....	19
3.1.1 Stap 1: kostprijsraming op projectniveau	19
3.1.2 Stap 2: budgettaire invulling op het niveau van het volledige programma	19
3.1.3 Stap 3: inrekening van de index.....	20
3.2 Methodologie bij de opmaak van het programma	20
3.2.1 Werkwijze	20

3.2.2	Kostprijsraming van de investeringsprojecten	21
3.2.3	Beoordelingscriteria voor de te evalueren investeringsprojecten	22
3.3	Invulling van het Budget Lokaal Pact	25
3.3.1	Tenlastename van gemeentelijke rioleringsinspanningen door het verschuiven van het overnamepunt.....	25
3.3.2	Tenlastename door een gefaseerde overname van tussenliggende leidingen	26
3.3.3	Tenlastename van de aanleg van gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg van collectoren, prioritaire rioleringen of lokaal pact-dossiers.....	26
3.3.4	Tenlastename van gemeentelijke investeringsprojecten in het kader van de optimalisatie van de DWA- en RWA-aanpak met een belangrijke impact op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur	26
3.3.5	Tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de (her)aanleg van gewestwegen ..	30
3.3.6	Tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn	30
3.4	Samenvattend: gehanteerde principes bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2018-2022	31
3.5	Inbreng van de bekkenraden bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma	32
3.6	Hoe werd invulling gegeven aan de watertoets?.....	33
3.7	Het Optimalisatieprogramma 2018-2022	34
3.8	Bespreking van het programmajaar 2018.....	36
3.8.1	Invulling van het Optimalisatieprogramma 2018	36
3.8.2	Invulling van het Regulier Budget	37
3.8.3	Invulling van het Budget Lokaal Pact	38
3.8.4	Globaal overzicht van de projecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018.....	39
3.8.5	Link van het Optimalisatieprogramma 2018 met het toekomstig opleveringsvolume	41
3.9	Randvoorwaarden voor de projecten die ter uitvoering worden opgedragen	42
3.9.1	Opmaak van de technische plannen	42
3.9.2	Projecten onder voorbehoud.....	43
3.9.3	Afstemming op andere projecten van derden.....	44
3.9.4	Projecten opgedragen in het kader van het Lokaal Pact	44
3.9.5	Optimale afkoppeling particulier domein.....	45
3.9.6	Toepassing van het principe “vasthouden – bergen – afvoeren”	46

BIJLAGEN

Bijlage 1: Het optimalisatieprogramma 2018-2022 – overzicht projecten

Bijlage 1a: Overzicht van de projecten per programmajaar

Bijlage 1b: Overzicht van de projecten op het Optimalisatieprogramma 2018, met vermelding van de opname op het Regulier Budget & het Budget Lokaal Pact

Bijlage 1c: Overzicht van de studieprojecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018

Bijlage 2: CD-rom

Vergaderingsverslagen

Adviezen Bekkenraden

Motivatiefiches van de individuele projecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Het ontwerp-optimalisatieprogramma 2018-2022 – invulling programmajaren..... 35

Tabel 2: Het ontwerp-optimalisatieprogramma 2018-2022, opgesplitst per hydrografisch bekken 36

Tabel 3: Globaal overzicht van de invulling van het Budget Lokaal Pact voor het Optimalisatieprogramma 2018..... 39

Tabel 4: Optimalisatieprogramma 2018, opgesplitst per categorie en subcategorie 40

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Evolutie van de gunningen van bovengemeentelijke investeringsprojecten sinds 1991 (situatie eind 2016) 2

Figuur 2: Evolutie van de jaarlijkse opleveringsvolumes sinds 1992 (situatie eind 2016) 3

Figuur 3: Stand van zaken budgettekort voor de programma's t.e.m. OP2009..... 11

Figuur 4: Evolutie van het budgettekort voor de programma's t.e.m. OP2009..... 12

Figuur 5 : Invulling van de budgetten van de OP's 2010 t.e.m. 2017 op basis van TP-ramingen of OP-ramingen (stand van zaken eind 2016)..... 13

Figuur 6: Invulling van het globale reguliere, resp. lokaal pact-budget voor de OP's 2010 t.e.m. 2017 (stand van zaken eind 2016) 15

Figuur 7: prognose van het toekomstig jaarlijks opleveringsvolume voor de aan Aquafin opgedragen projectenportefeuille (t.e.m. OP 2017) 18

Figuur 8: de 'Opleveringsvoorspeller' toegepast op het ontwerp-Optimalisatieprogramma 2018..41

Figuur 9: prognose van het toekomstig jaarlijks opleveringsvolume na goedkeuring van het OP201842

1 NOODZAAK AAN BIJKOMENDE INVESTERINGEN IN DE BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR IN VLAANDEREN

1.1 Wettelijk en juridisch kader

1.1.1 De decretale opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij inzake de opmaak van investeringsprogramma's

Het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid van 5 april 1995 bepaalt de decretale opdracht van de VMM. Artikel 10.2.3 §1 van dit decreet stelt *"De Vlaamse Milieumaatschappij heeft als taak om bij te dragen tot het integraal waterbeleid, bedoeld in artikel 4 van het decreet integraal waterbeleid. De Vlaamse Milieumaatschappij vervult deze taak onder meer door:*

8° het opstellen, controleren en opvolgen van investeringsprogramma's en de subsidiëringsprogramma's voor de zuivering van het afvalwater dat geloosd wordt in de openbare riolen en collectoren. ..."

Daarnaast bepaalt de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging de praktische modaliteiten van de opmaak van het investeringsprogramma. Artikel 32 octies §1 bepaalt dat de Vlaamse Milieumaatschappij elk jaar een ontwerp van rollend meerjarenprogramma voor de vijf volgende jaren dient voor te leggen aan de Vlaamse regering.

1.1.2 De overeenkomst tussen Aquafin nv en het Vlaams gewest

Artikel 32septies van hogergenoemde wet van 26 maart 1971 bepaalt de taken die door het Vlaamse gewest aan nv Aquafin worden toevertrouwd. In het kader hiervan werd op 10 november 1993 een aangepaste overeenkomst afgesloten tussen nv Aquafin en het Vlaams gewest, waarbij de wederzijdse rechten en plichten werden vastgelegd.

1.1.3 De Europese reglementering inzake waterbeleid

Sinds begin jaren '90 wordt het waterbeleid in Vlaanderen in belangrijke mate gestuurd door de Europese reglementering, met name:

- de Richtlijn Stedelijk Afvalwater;
- de Nitraatrichtlijn;
- de Richtlijn Gevaarlijke Stoffen in het aquatisch milieu;
- de Kaderrichtlijn Water (KRW).

De Kaderrichtlijn Water is in Vlaanderen vertaald in het decreet betreffende het integraal waterbeleid van 18 juli 2003. De richtlijn stippelt voor heel de Europese unie een uniform waterbeleid uit. Ze wil de watervoorraden en de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater in Europa op lange termijn veilig stellen.

1.2 Evolutie in de uitvoering van de opgedragen investeringsprogramma's

1.2.1 Stand van zaken van de uitgevoerde investeringen

Sinds de oprichting van Aquafin werd een totaal investeringsbudget van ca. 5,004 miljard euro aan nv Aquafin ter uitvoering opgedragen. Hiervan werd sinds 1991 een totaal investeringspakket van ca. 3,7 miljard euro uitgevoerd, waarvan 3,390 miljard euro via het bovengemeentelijk investeringsprogramma (IP/OP) en 0,308 miljard euro via het renovatieprogramma (RP). Het geheel van de goedgekeurde investeringsprogramma's wordt eind 2016 geraamd op 5,045 miljard (geactualiseerde "raming" op basis van de laatste stand van zaken van de individuele projecten).

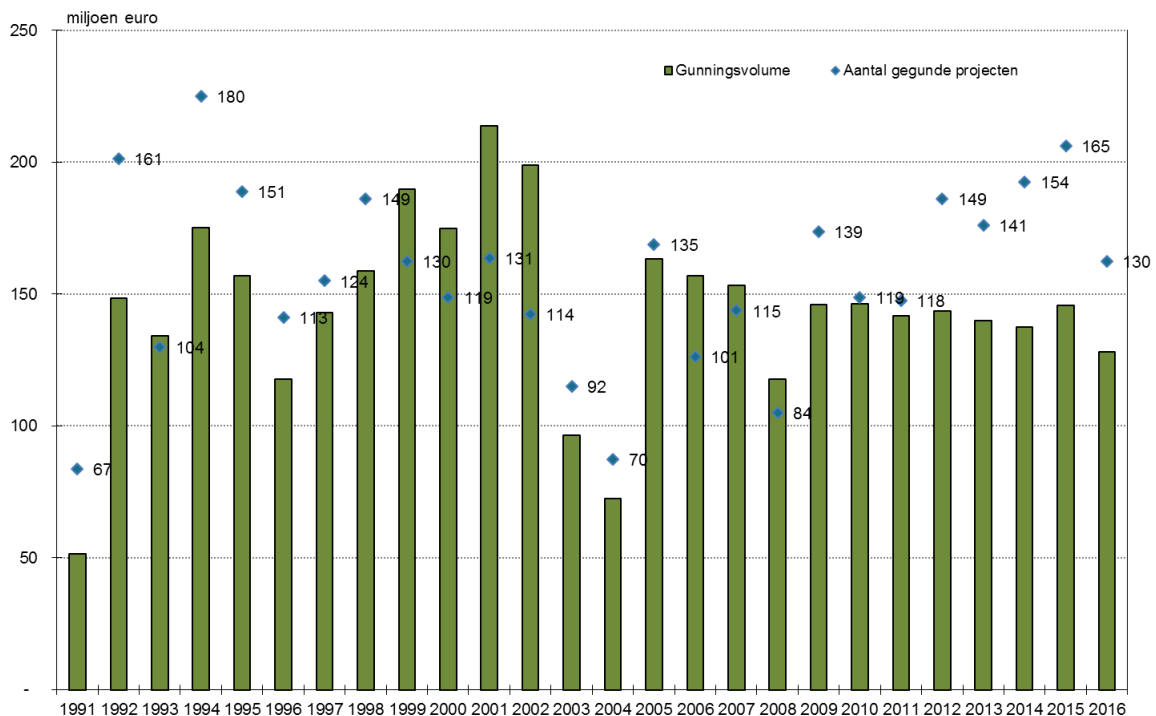
Op het niveau van uitvoering/oplevering is op dit ogenblik ruim 73% van het, aan Aquafin opgedragen, investeringsvolume uitgevoerd én opgeleverd (3,7 mia euro / 5,045 mia euro).

Daarnaast waren er eind 2016 66 projecten reeds uitgevoerd maar nog niet opgeleverd aan het Vlaams gewest, en dit voor een geraamde investeringswaarde van ca. 72 miljoen euro, alsook 240-tal projecten in uitvoering, wat overeenkomt met een investering van ca. 260 miljoen euro (beide o.b.v. gunningsbedrag).

1.2.2 Evolutie van het investeringsritme

De evolutie van de gunningen sinds de oprichting van nv Aquafin is weergegeven in figuur 1. Hierbij dient wel opgemerkt dat het aangegeven gunningsvolume slechts betrekking heeft op de investeringen die over meer dan 7 jaar worden afgeschreven.

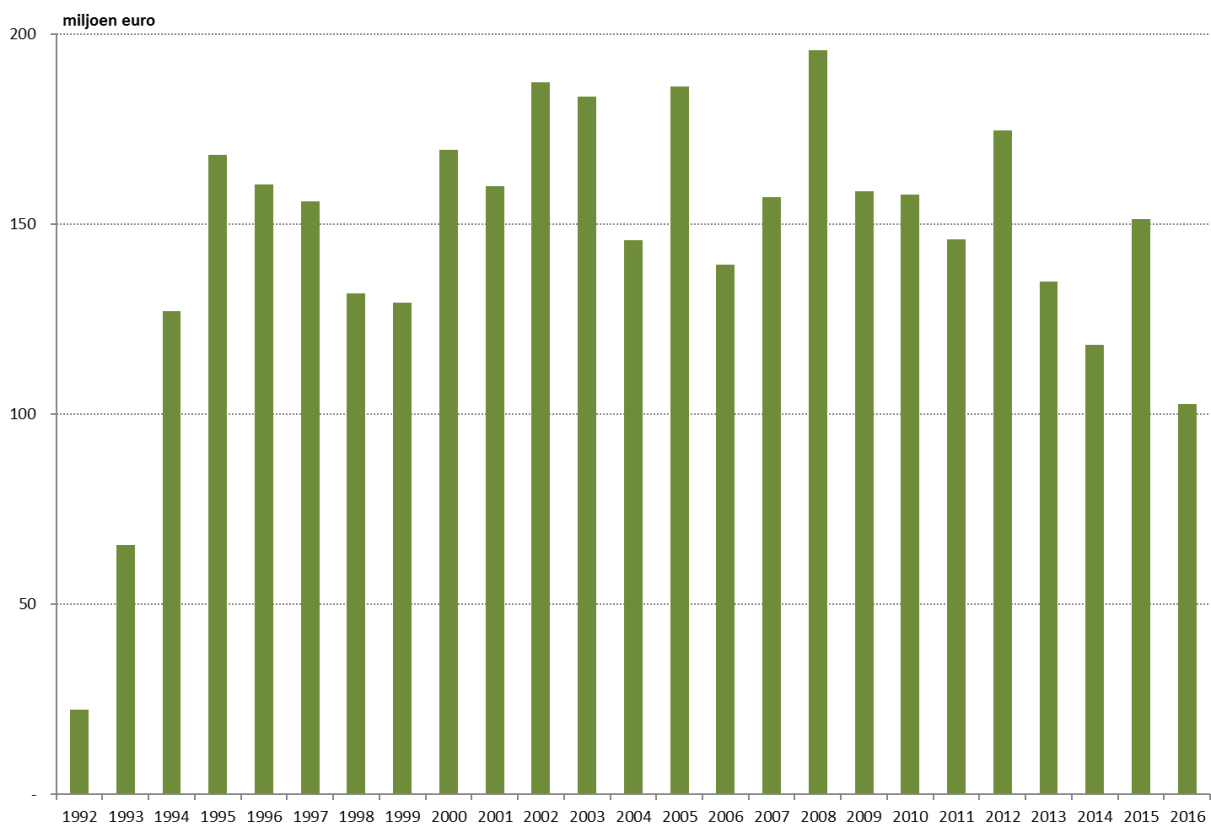
Figuur 1: Evolutie van de gunningen van bovengemeentelijke investeringsprojecten sinds 1991 (situatie eind 2016)

Figuur 2 geeft de evolutie weer van de jaarlijkse opleveringsvolumes sinds 1992, en dit opnieuw op basis van de investeringen die over meer dan 7 jaar worden afgeschreven. Voor wat 2016 betreft, dient wel opgemerkt dat nog 16, in de loop van september-december 2016 ingediende opleveringsdossiers eind 2016 nog niet zijn afgehandeld. Deze nog niet afgeronde dossiers vertegenwoordigen een investeringsvolume van ruim 31 miljoen euro.

Gelet op de inspanningen die in het kader van de Kaderrichtlijn Water nog nodig zijn om een goede toestand te bereiken, is het wenselijk dat het investeringsritme ook de komende jaren op een hoog niveau behouden blijft. De projectenportefeuille van Aquafin is hiervoor op dit ogenblik in elk geval nog voldoende gevuld.

Figuur 2: Evolutie van de jaarlijkse opleveringsvolumes sinds 1992 (situatie eind 2016)

1.3 De uitbouw van de saneringsinfrastructuur vergt een planmatige aanpak

1.3.1 Een zoneringsplan voor elke Vlaamse gemeente

Een zoneringsplan geeft de ambities van een gemeente/rioolbeheerder weer inzake het collectief inzamelen en transporteren van afvalwater. Het grondgebied van een gemeente wordt er immers opgedeeld in 4 zones:

- het centrale gebied, met een bestaande aansluiting op een zuiveringsstation (het oranje gearceerde gebied)
- het geoptimaliseerde buitengebied, met recente aansluiting op een zuiveringsstation (het groen gearceerde gebied)
- het collectief te optimaliseren buitengebied, dit is de zone waar voor de optimalisatie van de bestaande individuele zuiveringssystemen gekozen wordt voor een collectieve behandeling van het afvalwater (het groene gebied)
- het individueel te optimaliseren buitengebied, dit is de zone waar het afvalwater individueel zal moeten gezuiverd worden via een IBA (het rode gebied).

Sinds 2009 beschikken alle Vlaamse gemeenten over een zoneringsplan. Deze plannen werden ondertussen een eerste maal herzien. De herziene zoneringsplannen werden op 18 december 2015 door de Vlaamse Regering vastgesteld.

Uit de vastgestelde zoneringsplannen blijkt dat we in Vlaanderen ongeveer 98% van het huishoudelijk afvalwater van de inwoners wens aan te sluiten op een collectieve zuivering. De overige 2% van de inwoners is aangewezen op een individuele behandeling van het door hen geproduceerde afvalwater. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de nog ontbrekende riolen ligt zowel bij de gemeente of de rioolbeheerder als bij het gewest. De optimalisatie van het buitengebied, via transport van het door de gemeente ingezamelde afvalwater of de bouw van een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie, vormt een belangrijke insteek bij de opmaak van het optimalisatieprogramma.

1.3.2 Opmaak van de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (GUP)

Via de opmaak van de zoneringsplannen werd een beleidsbeslissing genomen omtrent de optimalisatie van het buitengebied nl. verder saneren van het afvalwater door aansluiting op een collectieve of een individuele zuivering. Na het opmaken van deze beleidsvisie werd vervolgens gestart met het opmaken van een uitvoeringsplanning, waarbij rekening werd gehouden met de verschillende reeds bestaande richtlijnen.

De opmaak van de uitvoeringsplannen werd juridisch verankerd in:

- het decreet van 10 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid;
- het besluit van 10 maart 2006 houdende vaststelling van de regels voor de scheiding tussen de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting en de vaststelling van de zoneringsplannen;
- de goedkeuring van 9 mei 2008 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging aan Vlarem ten gevolge van de vaststelling van de zoneringsplannen (van kracht sinds 1 augustus 2008).

Het opstellen van de uitvoeringsplannen gebeurde in nauw overleg met de gemeenten. De definitieve ontwerpen werden op 18 december 2015 door de Vlaamse Regering werden vastgesteld.

De vaststelling van de scheidingslijn tussen de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting vormde de input voor het bepalen van de bovengemeentelijke saneringsverplichting.

1.3.3 Afstemming van investeringen op diverse beleidsniveaus en tussen diverse beleidsdomeinen

Een belangrijk deel van de nog uit te voeren rioleringswerken situeert zich op gemeentelijk vlak. Het is dan ook van belang om de inspanningen van de verschillende beleidsniveaus zo goed mogelijk op elkaar af te

////////////////////////////////////

stemmen. Deze afstemming is niet alleen noodzakelijk met het oog op het minimaliseren van de maatschappelijke hinder, doch ook met het oog op het zo snel mogelijk behalen van een zo maximaal mogelijk rendement van de betrokken investeringsprojecten.

De onderlinge afstemming gebeurt op het niveau van de opmaak van de diverse investeringsprogramma's (zowel het bovengemeentelijk investeringsprogramma, als het gemeentelijk subsidiëringsprogramma), doch dient ook verder opgevolgd bij de verdere realisatie van de betrokken projecten. (zie ook 3.9.2)

Naast de afstemming van rioleringsprojecten onderling, is ook de afstemming op investeringsprojecten uit andere beleidsdomeinen (vnl. Mobiliteit) belangrijk. Probleem is echter dat de procedures met betrekking tot opname op en de realisatie van de diverse investeringsprogramma's meestal heel verschillend zijn. Zo zijn bij het Agentschap Wegen & Verkeer (AWV) projecten vaak reeds aanbestedingsklaar op het ogenblik dat ze op het investeringsprogramma worden opgenomen, en wordt pas in laatste instantie contact opgenomen met Aquafin/VMM, dan wel rioolbeheerder/ gemeente waardoor rioleringsprojecten "in versneld tempo" vervroegd dienen opgedragen en uitgewerkt te worden, om te vermijden dat er vertraging optreedt of dat er binnen een beperkte periode tweemaal een – al dan niet volledige – heraanleg van eenzelfde straat dient uitgevoerd te worden (de (her)aanleg van een collector/rioleringsproject kan immers meestal niet zonder de weg op te breken).

Anderzijds dienen 'prioritaire' rioleringsprojecten vaak jaren uitgesteld of on hold geplaatst te worden in afwachting van de noodzakelijke toelating van of van de bijhorende investering door de wegbeheerder, met alle gevolgen voor de ecologische toestand van onze waterlopen.

Tenslotte stellen we vaak ook vast dat rioleringsprojecten waarvan de opname op het investeringsprogramma werd afgestemd op voorziene investeringen in de weginfrastructuur, alsnog on hold dienen geplaatst te worden ingevolge zich wijzigende prioriteiten binnen het beleidsdomein Mobiliteit.

1.4 Uitbouw versus optimalisatie van de bestaande infrastructuur

Tot het Investeringsprogramma 2005 waren het de verplichtingen van de Richtlijn Stedelijk Afvalwater die aanleiding gaven tot bijkomende investeringen in de uitbouw van de saneringsinfrastructuur in de grotere agglomeraties (groter dan 10.000 IE, resp. tussen 2.000 IE en 10.000 IE). Sinds het Investeringsprogramma 2006 (omgedoopt tot "Optimalisatieprogramma") is echter de Kaderrichtlijn Water de drijvende kracht geworden. De uitdagende doelstellingen die in het kader van deze richtlijn dienen behaald te worden, moeten Vlaanderen er toe aanzetten om ook de komende jaren nog heel wat bijkomende investeringen te plannen en uit te voeren.

Sinds het Investeringsprogramma 2006 richten deze investeringen van het Vlaams gewest zich voornamelijk op

- de bouw van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties in zeer landelijke kernen (kleiner dan 2.000 IE);
- de verdere uitbouw en optimalisatie van het vuilvrachttransport in het buitengebied, resp.
 - aansluiting op de bestaande of geplande kleinschalige zuiveringsinstallaties,
 - of bijkomende aansluiting op bestaande grootschaligere installaties die – waar nodig – naar zuiveringscapaciteit verder uitgebreid worden;
- de optimalisatie van de reeds in het verleden uitgebouwde zuiverings- en collecteringsinfrastructuur: in het verleden werd op een aantal installaties immers vastgesteld dat het inkomende afvalwater te veel hemelwater bevat en daardoor verdund is. Die verdunning van het te zuiveren afvalwater ligt aan de basis van een verlaagd zuiveringsrendement, een hogere restlozing, een verhoogde overstortfrequentie en hogere exploitatiekosten. Bij het optimaliseren van de bestaande infrastructuur ligt de nadruk op:

- het optimaliseren van overstorten die in het kader van het overstortenmeetnet of vanuit de doelstelling van de waterloop als problematisch worden gecatalogeerd, en waarbij volgens het principe “vasthouden - bergen - afvoeren” de aanpak aan de bron prioriteit geniet;
- het afkoppelen van parasitair water waarvan de debieten voldoende bekend zijn, en die een belangrijk aandeel uitmaken van de totale problematiek in het betrokken gebied;
- het afkoppelen van parasitair water in de meest problematische zuiveringsgebieden;
- noodzakelijke renovaties en uitbreidingen van bestaande (voornamelijk grootschalige) zuiveringsinstallaties;
- renovaties/vervangingen van bestaande leidingen met een bovengemeentelijk karakter.

Teneinde tijdig aan de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water te kunnen voldoen, zal ook de komende jaren op de ingeslagen weg dienen verder gewerkt, waarbij de prioriteit op de eerste plaats uitgaat naar de speerpunt- en aandachtsgebieden (cf. Regeerakkoord 2014-2019 & OD28 uit Beleidsnota 2014-2019).

1.5 Lokaal pact met de gemeenten

Eind 2007 besliste de Vlaamse Regering tot een Lokaal Financieel Pact met de gemeenten. In uitvoering van dit Lokaal Pact besliste de Vlaamse Regering op 22 februari 2008 om een groter aandeel van de kosten verbonden aan de nog te leveren gemeentelijke rioleringsinspanningen, op zich te nemen en dit door gedurende 7 jaar jaarlijks 100 miljoen euro gemeentelijke rioleringsinspanningen ten laste te nemen via het Aquafin-investeringsprogramma.

Doel van de Vlaamse Regering was op deze manier de verdere uitbouw en optimalisatie van het gemeentelijke rioleringsstelsel, onder meer in het buitengebied, een duwtje in de rug te geven. Om hiervoor de nodige financiële ruimte te creëren, werd op 24 december 2008 via het Addendum 5 de Overeenkomst Aquafin – Vlaams Gewest aangepast teneinde de terugbetalingen van de investeringen aan nv Aquafin verder in de tijd te spreiden, met name door het verlengen van de terugbetalingstermijn voor de Aannemingen Bouwkunde van 15 naar 30 jaar.

De vorige Vlaamse Regering bevestigde deze aanpak omdat ze wenste te “focussen op de verdere ondersteuning van de rioleringsinspanningen van de gemeenten” (regeerakkoord blz. 20). Gezien de nood aan investeringen in de saneringsinfrastructuur in het kader van de Europese kaderrichtlijn water en rekening houdend met de budgettaire toestand van de gemeenten besliste de Vlaamse Regering op 12 december 2013 deze aanpak met 5 jaar te verlengen en zodoende Aquafin een bijkomende investeringsopdracht van vijfhonderd miljoen euro gespreid over vijf jaar op te dragen (OP’s 2017 t.e.m. 2021).

Op 17 juli 2015 besliste de huidige Vlaamse Regering om het ‘Lokaal Pact’-investeringsbudget voor de OP’s 2017 t.e.m. 2021 telkens met 30 miljoen euro te verhogen. Tevens werden de bestaande categorieën waarbinnen projecten op het ‘Lokaal Pact’-investeringsprogramma kunnen worden opgenomen (‘gefinancierd’ als aanvulling bij het subsidieprogramma) geherdefinieerd, en werden 2 nieuwe categorieën toegevoegd, zodat voortaan gemeentelijke investeringsprojecten kunnen worden ten laste genomen binnen volgende categorieën:

- 1 tenlastename door het verschuiven van het overnamepunt gemeentelijk/bovengemeentelijk;
- 2 tenlastename door een gefaseerde overname van gemeentelijke leidingen gelegen in het bovengemeentelijk collectorennet;

- 3 tenlastename van de aanleg van de gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg in het tracé van collectoren, prioritaire rioleringen en lokaal pact dossiers;
- 4 tenlastename van gemeentelijke investeringsprojecten in het kader van de optimalisatie van de DWA- en RWA-aanpak met een belangrijke impact op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur;
- 5 tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de (her)aanleg van gewestwegen;
- 6 tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn.

De Vlaamse Regering benadrukte wel dat na uitvoering van een project het beheer ten laste dient te komen van de saneringsplichtige, en dat hiertoe een overeenkomst dient afgesloten te worden tussen Aquafin en de lokale rioolbeheerders. Een model hiervoor werd de intussen opgesteld in samenspraak met de betrokken actoren (VVSG, rioolbeheerders, Aquaflanders & Aquafin) en aan een eerste groep gemeenten en rioolbeheerders (die sinds 17 juli 2015 nieuwe projecten opgedragen kregen) overgemaakt. De overgemaakte gebruiksovereenkomst werd intussen ondertekend door

- 5 rioolbeheerders die samen de rioleringen beheren van 147 gemeenten
- en 11 individuele gemeenten die hier zelf voor instaan.

Door deze projecten ten laste van het Vlaams Gewest uit te voeren, wordt de uitbouw en de optimalisatie van de bestaande saneringsinfrastructuur versneld met het oog op het bereiken van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water waaraan uitvoering gegeven wordt via de stroomgebiedbeheerplannen waarvan de zoneringsplannen (zie 1.3.1) en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (zie 1.3.2) deel uitmaken.

2 INVESTERINGEN IN DE BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR: BUDGETTAIRE CONTEXT

2.1 Bepalingen uit de overeenkomst Vlaams gewest - nv Aquafin

In het kader van de budgettaire bewaking van de investeringsopdracht van Aquafin zijn de volgende bepalingen uit de overeenkomst, afgesloten tussen het Vlaamse gewest en Aquafin (overeenkomst zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 11 januari 1991 en gewijzigd op 10 november 1993), relevant:

– *Artikel 2.2.* :

Gedurende de eerste 10 jaar van deze overeenkomst zal het Vlaamse gewest daarbij Aquafin belasten met de oprichting, installatie en verwerving van installaties ten belope van een jaarlijks geplafonneerd investeringsbedrag van 6 miljard BEF exclusief BTW en algemene kosten. De algemene kosten mogen niet meer bedragen dan 20 % van het desbetreffende investeringsbedrag.

Dit investeringsbedrag van 6 miljard BEF kan enkel aangepast worden aan een inflatie hoger dan 5%.

– *Artikel 2.3.bis* :

Bij overschrijding van een investeringsplafond moeten investeringsprojecten doorgeschoven worden naar het eerstvolgend rollend investeringsprogramma. Aquafin dient terzake een voorstel aan het Overleg voor te leggen. Het Vlaamse gewest treft een beslissing binnen de 30 dagen na het bereiken van een consensus.

– *Artikel 2.4.* :

Indien het Vlaamse gewest een voor uitvoering aan Aquafin opgedragen investeringsprogramma in het algemeen belang wenst te wijzigen moeten eventueel toegevoegde projecten binnen het initieel opgedragen investeringsbudget gerealiseerd worden.

Daarnaast wordt in artikel 17bis van de overeenkomst tevens bepaald dat Aquafin op de van VMM overgenomen installaties nog renovatie- en aanpassingsinvesteringen mag uitvoeren voor een geraamd bedrag van 10 miljard BEF. Deze renovatie- en aanpassingsinvesteringen werden aan Aquafin opgedragen over een periode van 10 jaar, meer bepaald tot en met het renovatieprogramma (RIP) 2002.

2.2 Beslissingen van de Vlaamse regering

Zoals aangegeven in artikel 2.2. bepaalt de Overeenkomst dat het Vlaamse gewest gedurende de eerste 10 jaar van de overeenkomst Aquafin jaarlijks zal belasten met de oprichting, installatie en verwerving van installaties voor een geplafonneerd investeringsbedrag van 6 miljard BEF (of 148,7 miljoen euro), excl. BTW en algemene kosten.

Aangezien naar aanleiding van de opmaak van het meerjarenprogramma 2001-2005 de periode van 10 jaar, binnen dewelke het Vlaamse gewest zich tot een jaarlijks investeringsbedrag van 6 miljard BEF per jaar verbond, overschreden werd, was een nieuwe beslissing van de Vlaamse regering noodzakelijk. Op 1 juni 1999 nam de Vlaamse regering de beslissing om, mede in functie van de afstemming op de (tragere) uitbouw van de gemeentelijke infrastructuur, het investeringsbedrag met ingang van het programmajaar

//

2002 tot 4 miljard BEF (of 99,157 miljoen euro) per jaar te verlagen. In zijn advies dd 16 juli 1998 bij het rollend meerjareninvesteringsprogramma 2000-2004 had de Inspecteur van Financiën trouwens reeds gesuggereerd om het investeringsplafond voor het investeringsjaar 2004 te reduceren tot 3 miljard BEF (of 74,368 miljoen euro).

Het op 1 juni 1999 door de Vlaamse regering bepaalde investeringsbedrag werd tot nog toe steeds aangehouden, al werd het niet altijd volledig ingevuld met nieuw op te dragen projecten. In overleg met het kabinet van de minister van leefmilieu, werd voorgesteld om het investeringsbedrag dat voorheen 99,157 miljoen euro bedroeg vanaf het Optimalisatieprogramma 2007 op te trekken en af te ronden op 100 miljoen euro.

Bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma 2008 besliste de Vlaamse regering om - gelet op het gecumuleerde tekort dat door de jaren heen was ontstaan (zie verder) - het investeringsbedrag opnieuw op te trekken tot 150 miljoen euro, waarvan jaarlijks maximaal 100 miljoen euro met concrete, nieuw op te dragen projecten kan ingevuld worden. Het niet ingevulde investeringsbudget heeft tot doel het ontstane tekort stelselmatig te verminderen.

Zoals reeds gesteld, is sinds het Optimalisatieprogramma 2010 bijkomend nog 100 miljoen euro extra ter beschikking in het kader van het Lokaal Pact met de gemeenten. Op 17 juli 2015 besliste de Vlaamse Regering om dit extra budget voor de resterende 'Lokaal-Pact'-programma's 2017 t.e.m. 2021 op te trekken tot 130 miljoen euro. Deze extra 'Lokaal Pact'-budgetten zijn wel voorbehouden voor de overname van gemeentelijke investeringen in de uitbouw en optimalisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur.

2.3 Aanpak van een historische opgebouwd budgettekort

De doelstellingen van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater stelden Vlaanderen voor een dermate grote uitdaging, dat bij het vaststellen van de diverse investeringsprogramma's sinds 1991 onvoldoende rekening werd gehouden met een aantal beperkingen waarmee de betrokken investeringsprogramma's dienden opgemaakt. Immers het gegeven dat in dat stadium de projecten nog niet in detail zijn uitgewerkt en het studiewerk, het terreinonderzoek (o.a. toestand ondergrond), ... nog moeten starten, zorgt voor onvoldoende accurate kostprijstramingen bij de opmaak van de investeringsprogramma's. Bij de verdere uitwerking en uitvoering van de projecten zorgen onvoorziene omstandigheden en opgelegde eisen/voorwaarden (o.m. in fase vergunningverlening) voor bijkomende kosten die bij het definiëren van de projecten niet konden worden voorzien. Bovendien vergt het realiseren van projecten heel wat tijd, tijd waarin ook de stijgende marktprijzen zorgen voor finaal hogere investeringskosten.

Omdat het ten gevolge hiervan ontstane budgettekort eind juni 2006 reeds was opgelopen tot ruim 509 miljoen euro, besliste de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma 2008-2012 om voortaan jaarlijks 50 miljoen euro extra te voorzien voor de afbouw van de ontstane budgettaire overloop. Ondanks deze extra (jaarlijkse) injectie bleef het budgettekort echter jaar na jaar toenemen, in die mate dat het eind september 2009 was opgelopen tot 621 miljoen euro. De Vlaamse Regering besliste in het voorjaar van 2010 - bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma 2011-2015 - dan ook om in te grijpen door op 3 niveau's bijkomende maatregelen uit te werken, met name:

- op het niveau van de opmaak van de investeringsprogramma's (niveau 1),
- op het niveau van de opmaak/goedkeuring van de technische plannen (niveau 2),
- op het niveau van de jaarlijkse investeringsvergoeding van Aquafin (niveau 3).

Deze intussen op de diverse niveau's uitgewerkte en verder verfijnde maatregelen – die de voorbije jaren ruimschoots werden toegelicht in de diverse investeringsprogramma's – dienen een duidelijk merkbaar budgettaire effect op te leveren, met name:

- het historische tekort van de investeringsprogramma's t.e.m. OP 2009 dient te dalen ingevolge de jaarlijkse extra input van 50 miljoen euro,
- en de investeringsprogramma's vanaf OP 2010 dienen daadwerkelijk te worden uitgevoerd binnen de goedgekeurde budgetten. Daarom werden maatregelen uitgewerkt die moeten toelaten de kostprijs van een investeringsproject nog beter te ramen en de uiteindelijke kostprijs na uitvoering beter in te schatten. Naast de budgetbewaking bij oplevering werd daarom tevens een bijkomende, strikte budgetbewaking in fase technisch plan ingevoerd.

2.4 Resultaten van deze nieuwe aanpak op het niveau investeringsprogramma's

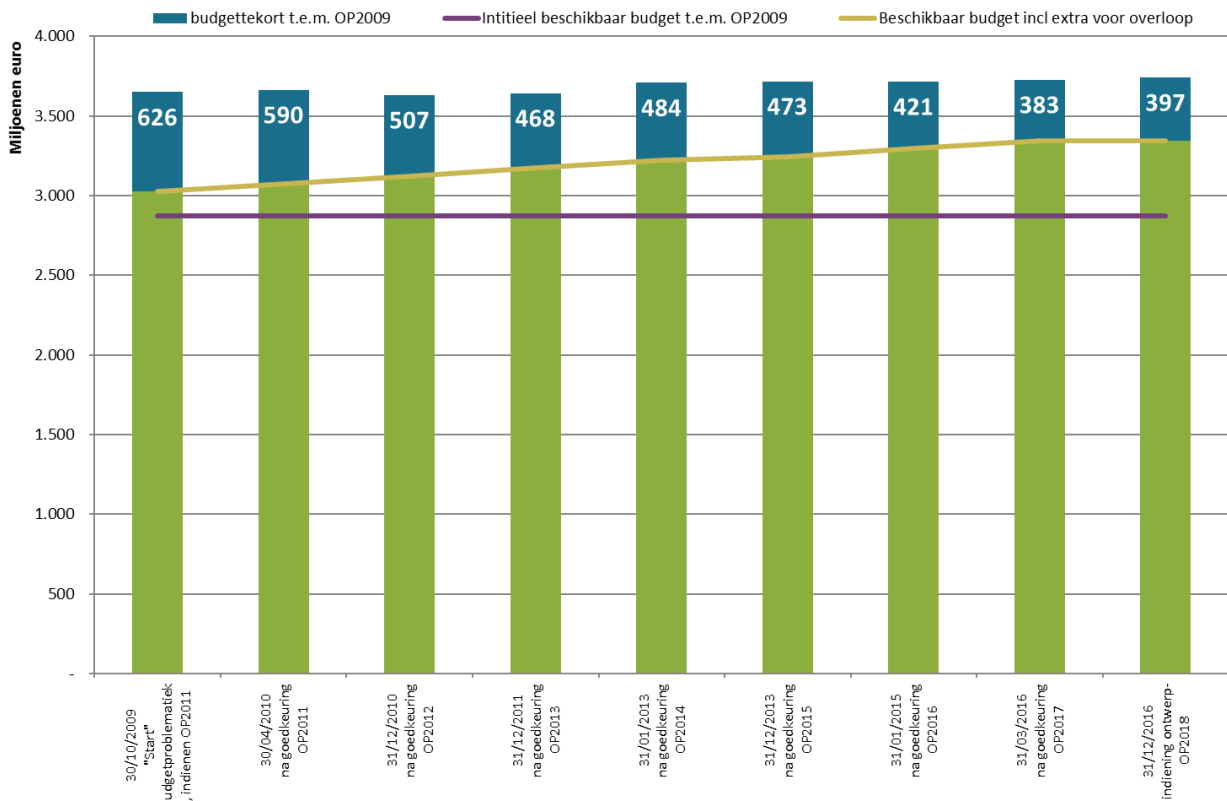
De maatregelen op de niveau's 1 en 2 kunnen maar ten volle worden toegepast op de Optimalisatieprogramma's 2010 en volgende, en slechts in beperkte mate op de programma's t.e.m. 2009. Immers op het ogenblik van het in werking treden van de betrokken maatregelen waren het merendeel van de technische plannen van programma's t.e.m. 2009 al in belangrijke mate goedgekeurd. Enkel op de (relatief kleine) groep van projecten met nog goed te keuren technisch plan kunnen de maatregelen op niveau 2 nog toegepast worden. De afbouw zal hier dan ook voornamelijk moeten gerealiseerd worden door het jaarlijkse extra budget van 50 miljoen euro.

2.4.1 Effect van de genomen maatregelen op de overloop van de programma's 1991 t.e.m. 2009

Voor de investeringsprogramma's 1991 t.e.m. 2009 werd in totaal¹ bijna 3,344 miljard euro ter beschikking gesteld door de Vlaamse Regering. Voor het uitvoeren van de projecten die op de betrokken investeringsprogramma's werden opgenomen, is op basis van de huidige geactualiseerde ramingen ruim 3,741 miljard euro nodig. Dit betekent dat er voor de uitvoering van deze projecten op basis van de huidige geactualiseerde ramingen naar schatting zo'n 397 miljoen euro meer nodig is dan de op heden ter beschikking gestelde budgetten, terwijl in oktober 2008 bij de indiening van het Optimalisatieprogramma 2010 het tekort nog geraamd werd op ca. 595 miljoen euro en in september 2009 bij de indiening van het Optimalisatieprogramma 2011 op ruim 620 miljoen euro. De extra budgettaire injecties en de toepassing van de maatregelen op het niveau technisch plan hebben sindsdien dus wel voor een daling van het tekort gezorgd. De daling van het budgettekort werd wel afgeremd door de blijvend stijgende – weliswaar in mindere mate dan voorheen - trend van de kostprijzen ingevolge kostprijsevoluties en index. Figuur 3 geeft een beeld van de benodigde budgetten voor de uitvoering van de programma's t.e.m. 2009 ten tijde van de goedkeuring van de investeringsprogramma's (op basis van de op betrokken momenten geactualiseerde ramingen) die sinds de goedkeuring van de maatregelen in het kader van de budgetproblematiek ter uitvoering werden opgedragen. De figuur geeft ook de situatie weer op het ogenblik van de indiening van het ontwerp-programma 2011 (= "start budgetproblematiek"), alsook bij de indiening van voorliggend ontwerp-Optimalisatieprogramma 2018-2022.

¹ incl. 8 x 50 miljoen euro extra budget van de investeringsprogramma's 2008 t.e.m. 2014, resp. 2016 & 20 miljoen euro van investeringsprogramma 2015

Figuur 3: Stand van zaken budgettekort voor de programma's t.e.m. OP2009

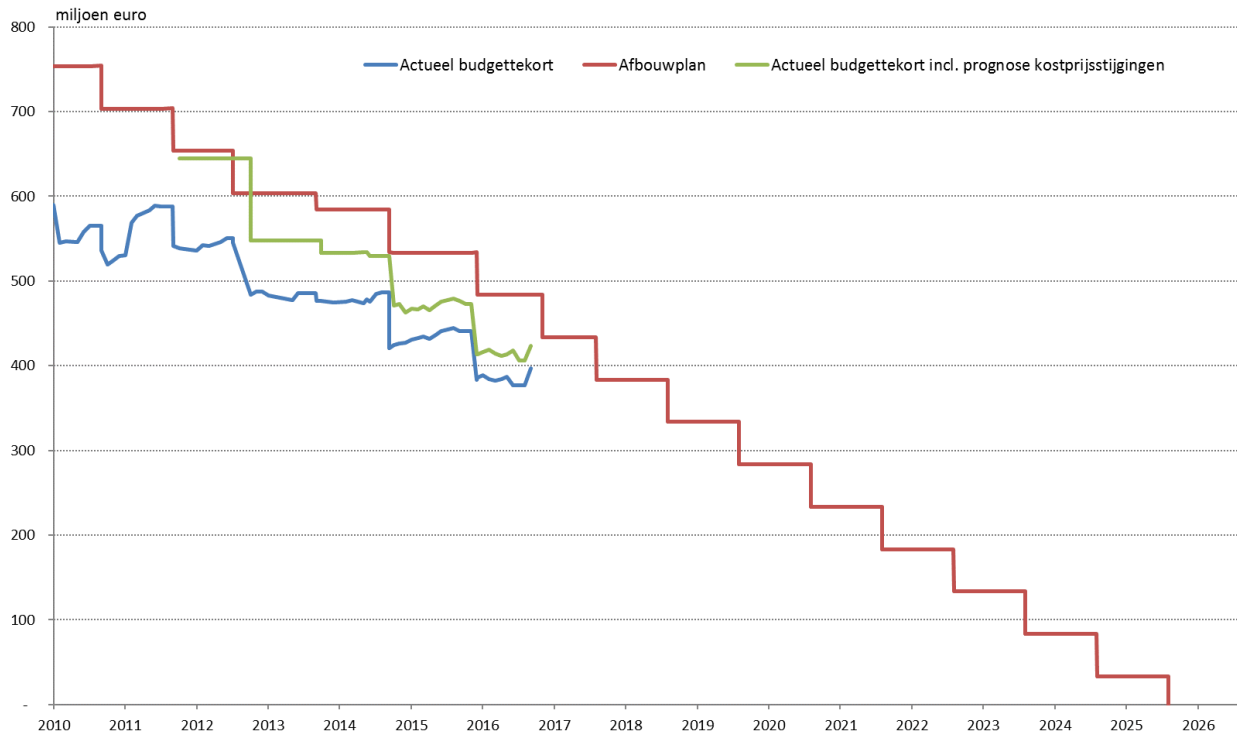
Met betrekking tot het huidige tekort van 397 miljoen euro dient opgemerkt dat voor één project, opgedragen op het investeringsprogramma 1998, ingevolge de sterke kostprijsstijging bij de recente goedkeuring van het technisch plan, wordt voorgesteld om het project door te schuiven van het initiële programmajaar naar het voorliggend goed te keuren Optimalisatieprogramma 2018. Hierdoor zal – samen met een volgende extra injectie van 50 miljoen euro – het budgettekort voor de investeringsjaren t.e.m. 2009 na goedkeuring van voorliggend programma normaliter opnieuw met zo'n 53 miljoen dalen (eventuele geactualiseerde ramingen tussen 31 december 2016 en goedkeuring OP niet meegerekend).

De blauwe lijn in figuur 4 geeft de evolutie van het budgettekort weer gebaseerd op de rapportering aan het Permanent Overleg. Figuur 4 geeft tevens ook een beeld van de (toekomstige) evolutie van het budgettekort (rode lijn) en dit rekening houdend met een prognose van de nog te verwachten kostprijsstijgingen in gevolge de verdere uitwerking/uitvoering van de betrokken projectenportefeuille én van de index. De rode lijn in figuur 4 start bij het budgettekort ten tijde van de goedkeuring van het optimalisatieprogramma 2011 (april 2010), toen het budgettekort op basis van de op dat moment meest actuele ramingen op 589,5 miljoen euro werd ingeschat voor de investeringsprogramma's t.e.m. 2009.

Voor de betrokken projectenportefeuille werd toen door Aquafin ingeschat dat door de nog te verwachten kostprijsevolutie (gemiddelde stijging van 5% voor reeds aanbestede projecten, resp. 25% voor nog niet-aanbestede projecten) het budgettekort nog verder zou kunnen oplopen (incl. index) met 164 miljoen euro tot maximaal 753,5 miljoen euro (ev. doorschuivingen werden wel niet mee ingeschat). De jaarlijkse injectie van 50 miljoen euro zou er dan voor zorgen dat dit budgettekort tegen 2025 zou worden afgebouwd. Op 20 december 2013 besliste de Vlaamse Regering echter om voor 30 miljoen euro aan projecten extra ter

uitvoering op te dragen en slechts 20 van de extra 50 miljoen euro voor te bestemmen voor de afbouw van het budgettekort, waardoor het budgettekort pas volledig zal zijn afgebouwd in 2026 bij de goedkeuring van het investeringsprogramma 2028.

Figuur 4: Evolutie van het budgettekort voor de programma's t.e.m. OP2009

Na de goedkeuring van de optimalisatieprogramma's 2013 t.e.m. 2017, werd door Aquafin opnieuw een prognose gemaakt van het budgettekort waarbij nog te verwachten stijgingen (incl. index) werden mee ingeschat, en dit vertrekkende vanuit de "actuals" van dat moment. Sinds begin 2015 wordt deze inschatting bij elke (maandelijkse) rapportering gemaakt. De groene lijn in figuur 4 die hiervan het resultaat is, geeft dus een bijgestuurd beeld van de evolutie van het budgettekort (rode lijn) op basis van de actuals.

2.4.2 Effect van de genomen maatregelen op de goedgekeurde programma's 2010 e.v.

Zoals hogerop gesteld, besliste de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma 2011 om op 3 niveau's bijkomende maatregelen uit te werken, met name:

- op het niveau van de opmaak van de investeringsprogramma's (niveau 1),
- op het niveau van de opmaak/goedkeuring van de technische plannen (niveau 2),
- op het niveau van de jaarlijkse investeringsvergoeding van Aquafin (niveau 3).

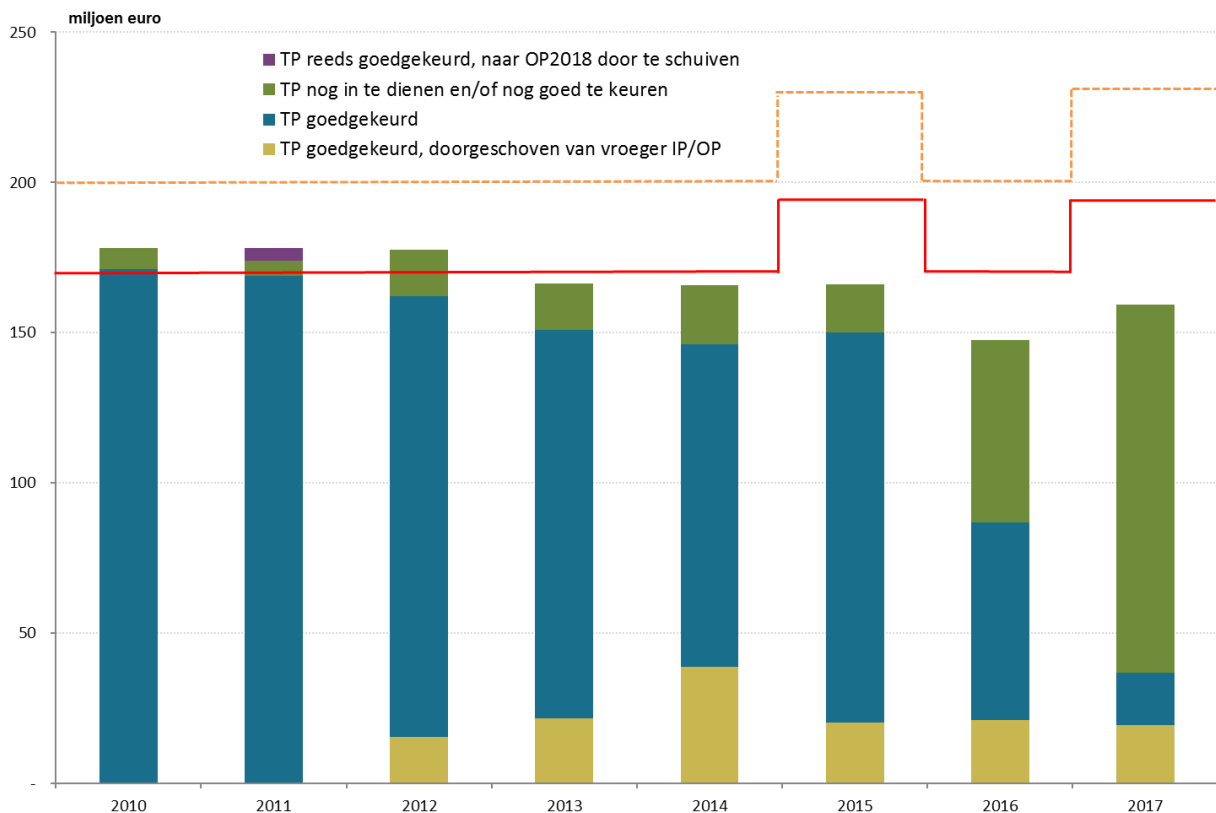
Op het niveau 1 vertaalde dit zich in 1ste instantie in de beslissing om het eerstvolgende Optimalisatieprogramma 2012 slechts voor 70% in te vullen met concrete projecten en dit op basis van de 'klassieke' OP-raming. Intussen werden er wel inspanningen geleverd om tot accuratere kostprijsramingen te komen in fase opmaak OP. In 2^e instantie werd door Aquafin op vraag van het Vlaams Gewest ook een statistische methodiek ontwikkeld, die op basis van kostprijsgegevens van in het verleden uitgevoerde

investeringsprojecten een inschatting maakt van de indexvrije kostprijsevolutie in de loop van de verdere realisatie van de investeringsprojecten. Deze methodiek werd vervolgens vanaf het Optimalisatieprogramma 2013 toegepast bij de invulling en goedkeuring van de aan Aquafin ter uitvoering op te dragen optimalisatieprogramma's. Concreet hield dit in dat er maar projecten op de betrokken programma's konden worden opgenomen, voor zover ook de toekomstige kostprijsstijgingen (incl. index) binnen het ter beschikking gestelde budget kunnen worden opgevangen.

In fase 'goedkeuring technisch plan' (niveau 2) wordt de kostprijsstijging ingevolge de verdere gedetailleerde uitwerking van nabij opgevolgd. Indien in deze fase een grotere kostprijsstijging wordt vastgesteld dan initieel ingeschat, dan worden een aantal projecten op basis van de intussen goedgekeurde technische plannen doorgeschoven naar het eerstvolgend goed te keuren optimalisatieprogramma. Concreet betekent dit dat in deze fase én op basis van de goedgekeurde TP-ramingen projecten met goedgekeurde technische plannen op het initiële programmajaar behouden blijven tot het TP-plafondbudget (vastgesteld op 85 miljoen euro voor zowel het reguliere budget als het lokaal pact-budget) voor het betrokken programmajaar bereikt is. Latere goedkeuringen van technische plannen worden gekoppeld aan het doorschuiven van betrokken projecten naar het eerstvolgende nieuwe optimalisatieprogramma.

Figuur 5 : Invulling van de budgetten van de OP's 2010 t.e.m. 2017 op basis van TP-ramingen of OP-ramingen (stand van zaken eind 2016)

Het resultaat hiervan is weergegeven in figuur 5 waarin de oranje stippellijn het totaal beschikbare budget (regulier + lokaal pact) weergeeft voor de betrokken programmajaren. De rode lijn geeft het TP-plafondbudget aan. Uit deze figuur blijkt dat voor de investeringsprogramma's 2010 en 2011 die destijds bij

goedkeuring volledig met concrete projecten werden ingevuld, het TP-plafondbudget reeds bereikt is. Voor het investeringsprogramma 2012 is het plafondbudget nog niet bereikt. Dit werd ook aangegeven bij de goedkeuring van de vorige Optimalisatieprogramma's 2013 t.e.m. 2017 waarop telkens ook een aantal van 2010 en 2011 doorgeschoven projecten werden opgenomen. Ook nu weer wordt in voorliggend Optimalisatieprogramma 2018 voorgesteld om 4 projecten (elk initieel opgedragen op OP2011) voor een geraamd totaalbedrag van ca. 4,3 miljoen euro door te schuiven naar het Optimalisatieprogramma 2018, dit teneinde te voorkomen dat op termijn het beschikbare budget van het OP 2011 zou overschreden worden.

Aangezien bij eerdere evaluatie van het programmajaar 2012, dat destijds bij de goedkeuring door de Vlaamse Regering slechts voor 70% met concrete projecten werd ingevuld, bleek dat zelfs rekening houdend met de nog niet goedgekeurde technische plannen het totaal TP-budget van de betrokken projecten ruim onder het plafondbudget “technisch plan” zal blijven (zowel voor het reguliere als voor het lokaal pact budget), werd – zoals bij vorig investeringsprogramma reeds aangehaald – daarom op het Permanent Overleg in juni 2013 beslist een 7-tal projecten van vroegere investeringsprogramma's (1 van IP2000, 2 van IP2004, 1 van OP2009, 1 van OP2010 en 2 van OP2011) waarvoor het technisch plan intussen werd goedgekeurd, te herprogrammeren en door te schuiven naar het programma 2012.

Omdat er ook voor de OP's 2013 en later nog een marge is met het plafondbudget, werden er de voorbije jaren ook voor betrokken programma's nog een aantal extra projecten toegevoegd, om op die manier het beschikbare budget zo maximaal mogelijk te benutten.

Zo besliste de Vlaamse Regering op 17 juli 2015 om in het kader van de sluiting van de Antwerpse Ring het project 23398 'Verplaatsing collectoren ihkv Oosterweelverbinding' (ter hoogte van de RWZI Deurne) toe te voegen aan het OP 2013.

Daarnaast besliste minister Schauvliege - na voorlegging aan het Permanent Overleg - om inspelend op investeringsprogramma's van andere overheidsinstanties nog een aantal projecten toe te voegen aan de OP's 2013 en 2014. Het betreft met name

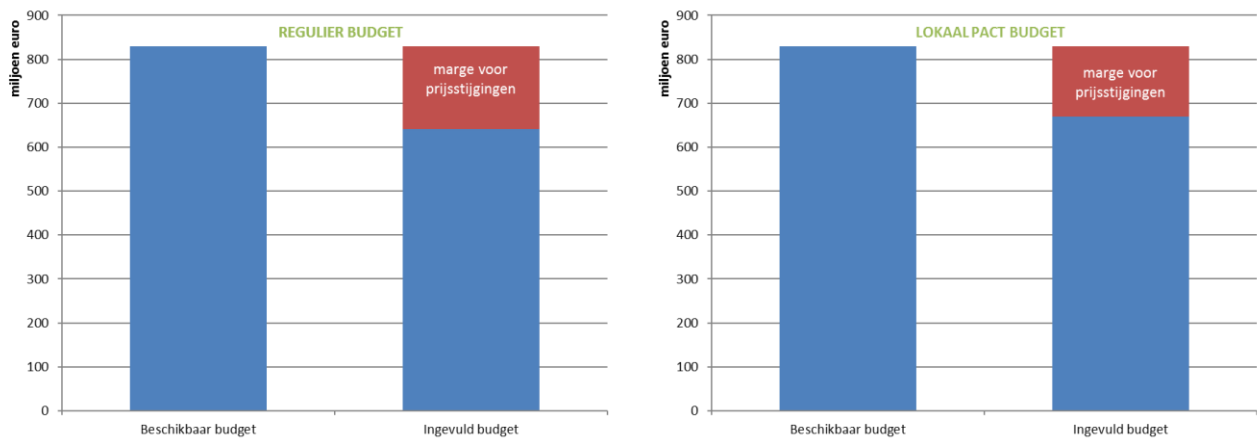
- een aantal noodzakelijke rioleringswerken die gelijktijdig en in combinatie met werken van het Agentschap Wegen & Verkeer zullen worden uitgevoerd en die passen in het kader van het Lokaal Pact. Deze projecten werden via artikel 51.1 van de Overeenkomst Aquafin – Vlaams Gewest toegevoegd aan de OP's 2013 en 2014;
- de noodzakelijke – naar aanleiding van de vernieuwing van de brug over het Albertkanaal te Genk – gelijktijdige heraanleg van de afvalwaterpersleiding richting RWZI Genk, die eveneens via art. 51.1 aan het OP 2014 werd toegevoegd;
- de hoogdringende vervanging van de stormweerafvoer (SWA) van de RWZI Hamme (toegevoegd aan het OP 2015).

Uit figuur 5 blijkt dat ondanks deze toevoegingen ook voor de programma's 2013 en later het TP-plafondbudget nog steeds gerespecteerd wordt en dat er nog ruimte overblijft om kostprijsstijgingen (zowel in fase opmaak technisch plan, als in fase uitvoering) op te vangen.

In figuur 6 is de marge voor kostprijsstijgingen zowel voor het regulier budget als voor het lokaal pact-budget globaal weergegeven voor de programma's 2010 t.e.m. 2017 en dit op basis van de meest actuele projectramingen (stand van zaken eind 2016). Voor het reguliere budget is er momenteel nog een marge van ca. 189 miljoen euro (of zo'n 23% van het totaal ter beschikking gestelde budget), voor het lokaal pact van ca. 160 miljoen euro (19%).

////////////////////////////////////

Figuur 6: Invulling van het globale reguliere, resp. lokaal pact-budget voor de OP's 2010 t.e.m. 2017 (stand van zaken eind 2016)

Tenslotte kan ook nogmaals worden bevestigd, dat de inspanningen om bij opmaak van het investeringsprogramma tot accuratere ramingen te komen, effectief resultaten opleveren. Het voorbije jaar is immers nogmaals gebleken dat de ramingen van de ingediende technische plannen steeds minder afwijken van de initiëel opgemaakte ‘klassieke’ OP-ramingen.

2.5 Invulling van de door de Vlaamse Regering genomen maatregelen bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2018-2022

2.5.1 Een gedetailleerde projectdefinitie die leidt tot een duidelijke opdracht

Bij het definiëren van de diverse investeringsprojecten wordt verder intensief werk gemaakt van een duidelijke omschrijving van de opdracht, de aannames, de randvoorwaarden en de eventuele onzekerheden. Naast het feit dat dit moet leiden tot een zo correct mogelijke inschatting van de kostprijs, moet deze aanpak het ook mogelijk maken om in de verdere fasen het project duidelijker op te volgen en af te toetsen t.o.v. de initiële opdracht die door het Gewest werd geformuleerd.

2.5.2 Een kostprijsraming die rekening houdt met toekomstige kostprijsevoluties

De voorbije jaren werd getracht om tot betere OP-ramingen te komen door bij het definiëren meer aandacht te besteden aan de inhoudelijke samenstelling van een project en door een aantal onzekerheden pro-actief te ondervangen door aannames in de projectdefinitie in te bouwen. Ondanks het feit dat er ook nu nog heel wat onzekerheden blijven bij het definiëren van investeringsprojecten en mede dankzij de veel stabielere ‘grondstofprijzen’ de voorbije jaren, heeft het recente verleden uitgewezen dat hierdoor betere ramingen bekomen worden.

Aanvullend bij deze klassieke manier van werken kreeg Aquafin de opdracht om een statistisch ramingsmodel te ontwikkelen gebaseerd op werkelijke opleveringsbedragen. Het ontwikkelde model, gevalideerd via toetsing aan een onafhankelijke controleset van projecten, werd voor het eerst toegepast bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2013. De foutenmarge van dit model – dat geen rekening houdt met kostprijsevoluties die een gevolg zijn van de inflatie (deze is immers heel wisselvallig en onmogelijk nauwkeurig in te schatten) – op de “statistische all in-raming” van een individueel project ligt in dezelfde grootte-orde als bij de klassieke ramingsmethodiek. Bij de verdere uitwerking van de projecten bleek de afgelopen jaren dat de ‘klassieke’ ramingen sterk verbeterd waren en zelfs beter bleken dan de

statistische raming. Bovendien is er ook de vaststelling dat de aard van de projecten in de projectenkorf de voorbije jaren sterk gewijzigd. Aangezien het statistisch model gecalibreerd werd op een projectenkorf waarvan de samenstelling steeds meer afwijkt en die de eigenheid van de huidige en toekomstige projectenkorf steeds minder weerspiegelt, werd in samenspraak met het kabinet beslist om vanaf het OP 2018 de statistische ramingsmethodiek te verlaten, en voor de inschatting van de toekomstige kostprijsstijgingen gebruik te maken van indexen die de kostprijsevoluties van de voorbije jaren beter weerspiegelen.

Voor de RWZI-projecten (zowel nieuw te bouwen RWZI's, als renovatieprojecten) waarvoor het in het verleden niet haalbaar bleek om betrouwbare modellen op te stellen, blijft de gehanteerde werkwijze van kracht, met name:

- voor nieuwbouw-RWZI's: toepassen van het bestaande CIS-model ("Cost Integrated Sizing"), mits op het globale "nieuwbouw RWZI"-pakket een extra marge van 10% toe te passen;
- voor de renovatieprojecten: verder zetten van de werkwijze zoals deze de voorbije jaren gehanteerd werd. Om tegemoet te komen aan de gevallen waar de onzekerheid omtrent de inhoud én de kostprijs té groot is, blijft het in een eerste fase mogelijk om enkel het studiewerk op te dragen (investeringskost = 0 euro), en nadien bij een volgend investeringsprogramma op basis van het resultaat daarvan het project opnieuw te evalueren, prioriteren en (indien positief) effectief ter uitvoering op te dragen op basis van een realistisch scenario én kostprijs.

Het opdragen van studieprojecten – tot op heden nog niet voorzien in de Overeenkomst – blijft echter tot een minimum beperkt. Het is enkel aangewezen voor projecten:

- met een min of meer "dringend" karakter (waarvan de uitvoering best niet te lang meer wordt uitgesteld),
- en waarvoor het de bedoeling is om de nodige middelen vrij te maken bij een volgend investeringsprogramma,
- maar waarover nog onduidelijkheid bestaat over de uitvoeringswijze (en dus een realistische kostprijs).

2.5.3 Een beperkte invulling van het beschikbare budget

Aangezien het bij de opmaak van een investeringsprogramma hoe dan ook steeds gaat om het "inschatten" van de kostprijs van een investeringsproject, betekent het uitvoeren van de hoger vermelde maatregelen 1 én 2 niet, dat het investeringsbudget – met OP-ramingen geschat op basis én door middel van een gedetailleerde opdrachtfile en aangepaste eenheidsprijzen – op het einde van de rit niet kan overschreden worden. Immers de prijzen zijn ook onderhevig aan de inflatie, en door de onvoorspelbaarheid ervan kunnen deze niet meegenomen worden bij de jaarlijkse actualisering van de eenheidsprijzen.

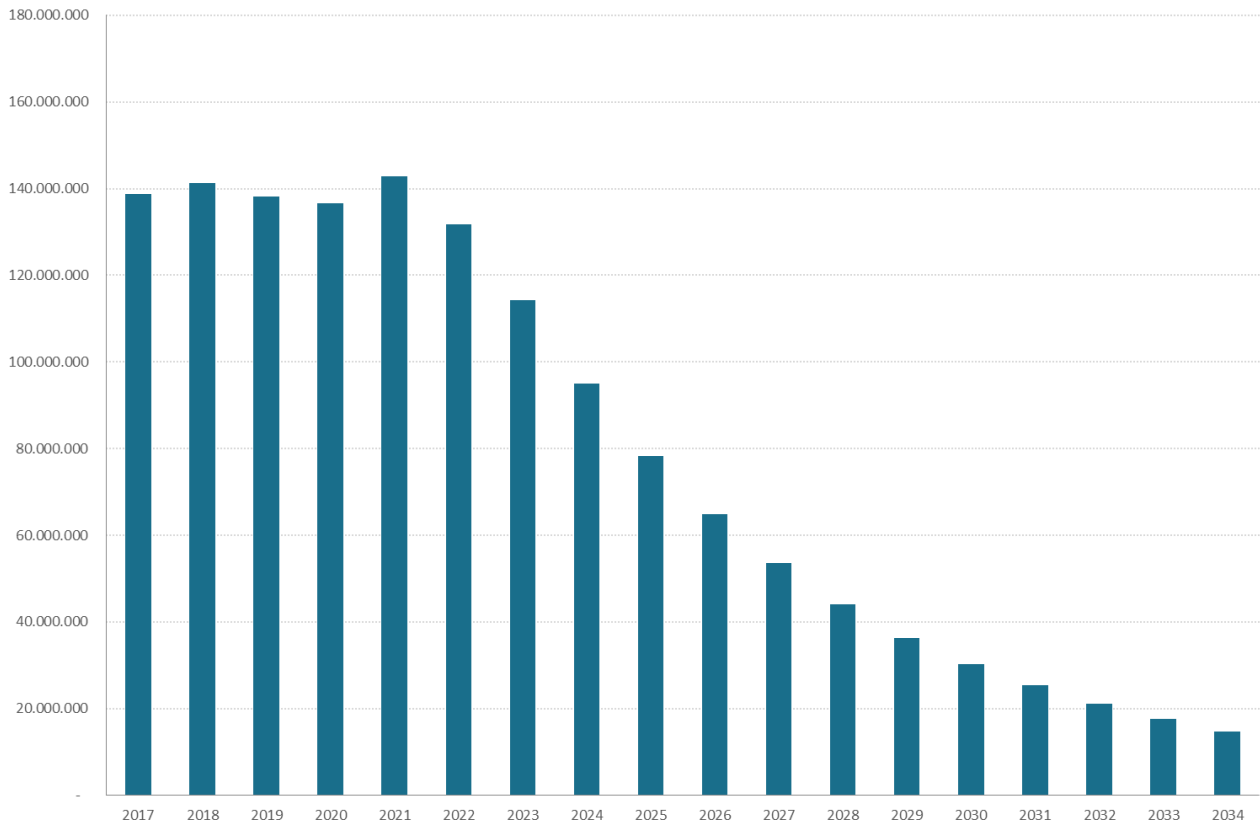
Net als bij de voorgaande programma's wordt ook bij het Optimalisatieprogramma 2018 deze marge bepaald op basis van de resultaten van een jaarlijks weerkerende analyse naar de grootte en de oorzaken van de kostprijsstijgingen.

Op basis hiervan, en alvorens de inflatie mee in rekening te brengen, wordt afhankelijk van het type project en van de mate waarin er reeds studiewerk is uitgevoerd, de "opleveringskost" ingeschat (zie 2.5.2). Nadien wordt nog een kostprijsstijging ingerekend die de toekomstige inflatie moet ondervangen. Het inrekenen hiervan gebeurt eveneens op basis van hogervermelde analyse naar de grootte en oorzaken van de kostprijsstijgingen. Op basis hiervan werd bij de opmaak van voorliggend investeringsprogramma voor

gelegd worden tussen een goed te keuren Optimalisatieprogramma en het toekomstige opleveringsvolume.

Figuur 7: prognose van het toekomstig jaarlijks opleveringsvolume voor de aan Aquafin opgedragen projectenportefeuille (t.e.m. OP 2017)

In 3.8.5 is ook het resultaat weergegeven van de toepassing van deze methodiek op het pakket projecten uit het voorliggende ontwerp-Optimalisatieprogramma 2018. Na de goedkeuring van voorliggende rollend meerjareninvesteringsprogramma, zal Aquafin deze oefening nogmaals uitvoeren op basis van de op dat ogenblik meest recente stand van zaken van alle opgedragen investeringsprojecten, en het vervolgens ter kennis geven aan het eerstvolgende Overleg met het Vlaams Gewest.

3 HET ROLLEND MEERJAREN OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018 – 2022

3.1 Invulling van het beschikbare budget van het Optimalisatieprogramma 2018

3.1.1 Stap 1: kostprijsraming op projectniveau

In een 1ste stap werd voor elk van de individuele projecten een kostprijs geraamd.

Voor de klassieke leidingprojecten werd verder gewerkt met de klassieke ramingsmethodiek, waarbij heel wat aandacht gaat naar de projectsamenstelling en naar mogelijke onzekerheden teneinde tot zo accuraat mogelijke OP-ramingen te komen.

Ook voor de renovatie RWZI-projecten werd – door Aquafin - op de klassieke manier een projectraming opgesteld.

Voor nieuwbouw RWZI's werd de kostprijs bepaald aan de hand van de door Aquafin in het verleden reeds ontwikkelde CIS-methodiek. Dit biedt immers de mogelijkheid om de raming aan te passen aan de gebruikte technologie en de specifieke aanpak.

Voor de projecten waarvoor reeds een accuratere raming beschikbaar was (reeds uitgewerkt in fase TP of via een ontwerp van een andere instantie), werd uiteraard met deze accuratere raming verder gewerkt.

Zoals reeds gemeld in 2.5.2 bestaat zowel voor de leidingprojecten als voor de renovatie-RWZI-projecten – in uitzonderlijke gevallen – de mogelijkheid om een saneringsproject als studie op te dragen (investeringskost = 0 euro). Na afronding van de studie dient het project hoe dan ook (na evaluatie en prioritering) opnieuw via een nieuw investeringsprogramma ter uitvoering opgedragen te worden.

3.1.2 Stap 2: budgettaire invulling op het niveau van het volledige programma

De in stap 1 bekomen kostprijzen vormden slechts gedeeltelijk de basis voor het concreet invullen van het Optimalisatieprogramma 2017.

3.1.2.1 Leidingprojecten

Zoals reeds aangehaald in 2.5.2 werd in overleg met het kabinet van minister Schauvliege beslist om vanaf het OP 2018 bij de inschatting van de toekomstige kostprijsstijging voor leidingprojecten niet langer meer gebruik te maken van het statistisch ramingsmodel. Om de toekomstige kostprijsevolutie stijging (excl. inrekening inflatie) alsnog te ondervangen, werd door Aquafin nagegaan in welke mate de projectramingen de voorbije 4 jaar fase per fase geëvolueerd zijn. Uit deze analyse – waarvan de voorbije jaren de resultaten ook gehanteerd werden voor die projecten waarop het statistisch model niet kon worden toegepast – bleek dat de kostprijs van een leidingproject tussen opdracht en oplevering gemiddeld genomen met 9% daalde (excl. inrekening inflatie) t.o.v. de initiële OP-raming.

Voor de projecten die bij de (hernieuwde) opdracht reeds een deel van het studiewerk doorlopen hadden (technisch plan reeds opgemaakt en goedgekeurd), bleef de kostprijsevolutie (excl. inrekening inflatie) beperkt tot -7,4%.

3.1.2.2 Nieuwbouw-RWZI's

Voor deze projecten werd – op basis van de resultaten van vermelde Aquafin-analyse – bij de invulling van het Optimalisatieprogramma 2018 een globale kostprijsstijging (excl. inflatie) ingerekend van 29% voor de projecten waarvoor nog geen technisch plan werd opgemaakt en goedgekeurd, en van 4% voor projecten waarvoor dit wel reeds het geval was.

3.1.2.3 Uitbreidingen en renovaties van RWZI's

Ook voor deze projecten werd verder gewerkt met de in stap 1 bekomen raming, en werd – op basis van de vermelde Aquafin-analyse – een toekomstige kostprijsstijging (excl. inrekening inflatie) ingerekend van 29% voor projecten zonder goedgekeurd technisch plan, en van 13% voor projecten mét goedgekeurd technisch plan.

3.1.3 Stap 3: inrekening van de index

Vanzelfsprekend is op dit moment nog niet geweten aan welke indexaties de betrokken projecten in de toekomst nog onderhevig zullen zijn. De Overeenkomst Aquafin - Vlaams Gewest bepaalt echter dat de opgedragen projecten binnen het ter beschikking gestelde budget dienen uitgevoerd te worden. Bij de goedkeuring van de voorbije Optimalisatieprogramma's werd hierop zowel door de inspecteur van financiën, als door het kabinet begroting gewezen.

Bij de invulling van het programmajaar 2018, werd een inrekening van de index doorgevoerd, door aan te nemen dat deze van dezelfde grootte-orde is als in de voorbije periode. Op basis van een Aquafin-analyse van de kostprijzen werd een bijkomende kostprijsstijging ten gevolge van de inflatie van 25% ingerekend. Voor projecten waarvoor reeds studiewerk is verricht en waarvoor dus een accurate raming (minimaal raming technisch plan) beschikbaar is, werd – gezien het feit dat deze normaliter een kortere resterende doorlooptijd hebben – slechts een bijkomende kostprijsstijging ten gevolge van de inflatie van 16% ingerekend.

3.2 Methodologie bij de opmaak van het programma

3.2.1 Werkwijze

De opmaak van een rollend meerjarenprogramma vormt jaarlijks een belangrijke stap in een permanente opvolging en bijsturing van de uitbouw van de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur. De riolerings- en geografische databanken waarover de Vlaamse Milieumaatschappij beschikt, bevatten alle nuttige gegevens die relevant zijn voor het beleids- en planningsniveau, en worden permanent geactualiseerd en geoptimaliseerd. Deze databanken vormen dan ook de vertrekbasis voor de jaarlijkse bijsturing van het rollend meerjarenprogramma.

Bij de start van de opmaak van het voorliggend rollend meerjareninvesteringsprogramma werden

- genomen beslissingen zoals de goedkeuring van scenario-analyses en Integrale Waterstudies (I.W.S.), geïmplementeerd;
- nieuwe projecten gedefinieerd, o.a. ter remediëring van vastgestelde knelpunten in de bestaande stelsels of op bestaande en nieuw op te starten installaties;

////////////////////////////////////

OP-raming. Voor de nieuwe, door Aquafin voorgestelde, projecten wordt meestal de geraamde kostprijs zoals door Aquafin aangeleverd, overgenomen. Ook deze projecten werden geraamd op het prijsniveau dd 1/09/2015.

3.2.3 Beoordelingscriteria voor de te evalueren investeringsprojecten

3.2.3.1 Beoordelingscriteria voor optimalisatieprojecten in het centraal gebied

VMM heeft een eigen beoordelingsalgoritme "LIBRA²" ontwikkeld dat ook reeds bij de vorige Optimalisatieprogramma's werd aangewend. Dit model werd ook bij de opmaak van de vorige Optimalisatieprogramma's reeds gebruikt om het effect van de diverse optimalisatieprojecten in te schatten en te vergelijken met aankoppelingsprojecten van bijkomende vuilvracht.

Bovendien kan VMM, zoals reeds vermeld, intussen ook bogen op een sterk uitgebouwde knelpuntendatabank die het resultaat is van heel wat terreinwerk en overleg met de diverse actoren. Dankzij deze databank is het mogelijk om daar waar reeds uitgebreid terreinonderzoek heeft plaats gehad, de belangrijkste knelpunten te detecteren, en er zeer gericht saneringsmaatregelen uit te werken.

Bij de opmaak van het optimalisatieprogramma 2018-2022 werd veelvuldig gebruik gemaakt van de resultaten die via het overstortenmeetnet worden gegenereerd. Hierbij worden alle resultaten vanaf het operationeel worden van de meetpost in beschouwing genomen.

Daarnaast wordt uitgaande van de overstortmetingen door de Vlaamse Milieumaatschappij in samenwerking met de betrokken partners (NV Aquafin, de gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, ...) gezocht naar de oorzaak van de te veelvuldige overstortingen. Prioriteit wordt hierbij gegeven aan remediëring van de meest frequent werkende overstorten. Eens de oorzaak gekend, worden maatregelen voorgesteld om de toestand te verhelpen.

Er worden 3 categorieën van optimalisatieprojecten onderscheiden:

1. *Optimalisatieprojecten m.b.t. overstorten*

Op dit ogenblik staan tal van bergbezinkbekkens buiten het programma geprogrammeerd. Het grootste deel van deze bekkens vindt zijn oorsprong in hydrodynamische modelleringen. Bijgevolg kunnen hier bekkens in opgenomen zijn aan overstorten zonder een belangrijke impact op de waterloop en kunnen er anderzijds geen bekkens voorzien zijn bij overstorten die wel een belangrijke impact hebben.

Daarom werd door VMM vooropgesteld om al de huidige bergbezinkbekkens, opgenomen buiten het programma, buiten het programma te houden en zich enkel te baseren op de resultaten van het overstortenmeetnet.

Enkel overstorten, die in het kader van het overstortenmeetnet duidelijk als problematisch naar voor komen, kunnen tot optimalisatieprojecten aanleiding geven.

Bovendien wordt er de voorkeur aan gegeven om niet langer de projectomschrijving "bergbezinkbekken" te gebruiken, maar in de projectomschrijving duidelijk aan te geven wat het doel van de betrokken projecten precies is, en dit door de ze te herbenoemen tot "Sanering overstort ...".

² Voor meer info zie '[Libra: prioritering van investeringen in rioleringen](#)' in tijdschrift Rioleringswetenschap, jaargang 7 nr. 25 (blz. 21-26).

De op het Optimalisatieprogramma 2018-20220 onder de indicatieve programmajaren 2020-2022 opgenomen projecten moeten in dit licht herbekeken worden. Bij dit alles zorgt de zoneringsaanpak voor de nodige onderbouwing.

Alvorens ze te programmeren op het Optimalisatieprogramma 2018-2022, dienen deze projecten vanzelfsprekend getoetst te worden aan de intenties van de betrokken gemeenten, zoals geuit tijdens bilaterale overlegvergaderingen (bv. in het kader van de opmaak van het Subsidiëringsprogramma), alsook aan de opname op reeds goedgekeurde subsidiëringsprogramma's (t.e.m. het subsidiëringsprogramma 2017-2021 – 1e kwartaal, dat op 8 juli 2016 door de bevoegde minister werd goedgekeurd). Daarnaast dient ook rekening gehouden met de afstemming op investeringsprogramma's van andere instanties (AWV, provincies, ...).

3.3 Invulling van het Budget Lokaal Pact

Zoals in 1.5 gesteld, besliste de Vlaamse Regering op 17 juli 2015 om het Lokaal Pact-budget op te trekken van 100 naar 130 miljoen euro en op die manier meer gemeentelijke rioleringsinspanningen ten laste te nemen via de Aquafin-investeringsprogramma's 2017 t.e.m. 2021.

Voor de concrete invulling van deze 130 miljoen euro, werden 6 categorieën van projecten gedefinieerd, die bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma worden gehanteerd voor de invulling van het Budget Lokaal Pact. Deze categorieën en de wijze waarop ze worden ingevuld, worden toegelicht in de punten 3.3.1. t.e.m. 3.3.6.

3.3.1 Tenlastename van gemeentelijke rioleringsinspanningen door het verschuiven van het overnamepunt

Deze categorie heeft betrekking op rioleringsprojecten in het buitengebied. Door het verschuiven van het punt waar de gemeentelijke opdracht overgaat in een bovengemeentelijke opdracht (het zgn. indicatief "overnamepunt") kan een deel van de gemeentelijke rioleringsinspanning door het gewest ten laste genomen worden.

Bij de opmaak van de Optimalisatieprogramma's 2010 t.e.m. 2017, werden in dit kader reeds 219 projecten (of delen van projecten) binnen het Budget Lokaal Pact definitief geprogrammeerd. Bij betrokken projecten werd het indicatief overnamepunt verschoven hetzij naar een lozingspunt (met een reeds ingezamelde vuilvracht groter dan de omslagwaarde) gelegen binnen de cluster, hetzij naar het meest stroomopwaarts gelegen knooppunt binnen de cluster waar de omslagwaarde bereikt is.

Intussen zijn sinds maart 2016 de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen van kracht geworden waarin de overnamepunten gemeentelijke / bovengemeentelijke opdracht "definitief" werden vastgelegd. Hierdoor zullen voortaan bijna geen projecten meer binnen deze categorie geprogrammeerd worden. Enkel in die gevallen waarin alsnog een (toekomstige) verschuiving van het overnamepunt zou nodig zijn op basis van een wijziging van de visie ten opzichte van deze van het GUP, kunnen tussentijds projecten in deze lokaal pact-categorie opgenomen worden (in voorliggend OP 2018 is dit voor 1 project het geval).

3.3.2 Tenlastename door een gefaseerde overname van tussenliggende leidingen

Het uitgangspunt bij deze categorie is de vorming van een aaneengesloten bovengemeentelijk netwerk, wat kan verwezenlijkt worden door de overname van “gemeentelijke” leidingen gelegen tussen afwaartse en opwaartse bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur in beheer van nv Aquafin. Het overnemen van dergelijke tussenschakels verloopt gefaseerd in functie van noodzakelijke optimalisaties en in functie van opportuniteiten wanneer bv. de wegenis door de wegbeheerder wordt heraangelegd.

Er van uitgaand dat, conform het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2006 houdende de vaststelling van de regels voor de scheiding tussen de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting en de vaststelling van de zoneringsplannen, op termijn een aaneengesloten bovengemeentelijk netwerk wenselijk is, werden de betrokken gemeentelijke projecten die een bovengemeentelijk karakter hebben dan ook (geheel of deels) doorgeschoven naar het Budget Lokaal Pact van het Optimalisatieprogramma.

3.3.3 Tenlastename van de aanleg van gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg van collectoren, prioritare rioleringen of lokaal pact-dossiers

Het betreft hier onder andere de tenlastename van dienstrioleringen of wachtaansluitingen die voorheen als gecombineerd project via een prioritare opname op het subsidiëringsprogramma gesubsidieerd werden. Dergelijke gecombineerde dossiers bezwaarden in het verleden in belangrijke mate het subsidiëringsprogramma waardoor slechts een beperkt budget overbleef voor de opname van door de gemeente aangevraagde projecten. Door de aanleg van deze dienstrioleringen ten laste te nemen, wordt er meer ruimte gecreëerd op het subsidiëringsprogramma voor de opname van door de gemeente ingediende rioleringsprojecten. Deze tenlastename kan tevens een positief effect hebben op de doorlooptijd van de betrokken Aquafinprojecten, aangezien de gemeenten hierdoor veel minder als afremmende factor kunnen/zullen fungeren.

Sinds het OP 2017 worden ook de technisch onafscheidbare dienstrioleringen, die voorheen ook reeds door Aquafin werden aangelegd, maar die functioneel eigenlijk tot de gemeentelijke opdracht behoren, in deze categorie ondergebracht.

Als belangrijke randvoorwaarde werd wel gesteld dat de tenlastename dan ook het herstel van de weg in zijn oorspronkelijke toestand omvat, doch dat een eventuele nieuwe (meestal duurdere) weginrichting ten laste blijft van de gemeente.

Belangrijk bij deze categorie is op te merken dat “gecombineerde gemeentelijke dossiers” pas in aanmerking kunnen worden genomen voor overdracht naar het Budget Lokaal Pact van het bovengemeentelijke investeringsprogramma op het ogenblik dat het technisch plan van het Aquafin-project waaraan het gekoppeld is, is goedgekeurd. Immers pas op dat moment ligt de saneringswijze van het Aquafin-project vast en wordt duidelijk of er al dan niet een gecombineerd gemeentelijk aandeel is.

3.3.4 Tenlastename van gemeentelijke investeringsprojecten in het kader van de optimalisatie van de DWA- en RWA-aanpak met een belangrijke impact op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur

3.3.4.1 Strategische RWA-leidingen

Iedereen is het er over eens dat er in bepaalde regio's nood is aan strategische RWA-leidingen, doch de wijze waarop een dergelijk netwerk moet uitgetekend worden is nog in opbouw. De voorbije jaren werden bij de opmaak van de bovengemeentelijke Optimalisatieprogramma's al dergelijke projecten besproken.

Pas sinds het Optimalisatieprogramma 2011 komen deze projecten ook in aanmerking voor prioritaire opname op het Optimalisatieprogramma en dit binnen het Budget Lokaal Pact.

Voor de opname van dergelijke projecten werden volgende criteria gehanteerd bij de opmaak van voorliggend Optimalisatieprogramma:

1. Concreet engagement van de gemeente(n)

De aanleg van strategische RWA-leidingen moet als aanzet dienen voor de uitbouw van een gescheiden rioleringsstelsel. Hierbij moet(en) de gemeente(n) aantonen dat de aanleg van een strategische RWA-leiding de enige manier is om een gebied gescheiden te laten afwateren. De aanleg van de strategische RWA-leidingen moet daarenboven afgestemd worden op concrete intenties van de gemeente(n). De gemeente(n) moet(en) zich engageren via een gemeenteraadsbeslissing tot het afkoppelen van alle verharde oppervlakten in het tracé en van alle zijstraten.

Er wordt wel voorgesteld geen uitvoeringstermijn voor dit engagement op te leggen, doch de gemeente(n) moet(en) hiervoor wel de nodige subsidie-aanvragen indienen.

Er dient wel opgemerkt dat voor VMM het louter aanleggen van een gescheiden stelsel in een nieuwe verkaveling niet gelijk kan gesteld worden aan het gemeentelijk engagement. Het kan wel de aanleiding zijn tot de aanleg van een strategische RWA-leiding, maar dan moet de gemeente ook bijkomend de scheiding doorvoeren in gebieden met een gemengd stelsel.

2. Onmiddellijk rendement

De strategische RWA-leiding moet stroomafwaarts steeds onmiddellijk aansluiten op een waterloop of een andere RWA-leiding. Aansluiten op een gemengd stelsel is uit den boze.

Om te vermijden dat grote RWA-debietten op één punt in de waterloop terecht komen, stelt VMM tevens voor dat de RWA-leiding steeds zo gespreid mogelijk moet afwateren naar een waterloop.

3. Er moet een voldoende groot gebied ontsloten worden

Bij de aanduiding van dit gebied moet een onderscheid gemaakt worden tussen de verharde en onverharde oppervlakte. Het bepalen van wat er onder 'een voldoende groot gebied' moet begrepen worden en hoe dit moet berekend worden, wordt op ad hoc-basis bekeken en hierbij worden volgende invalshoeken in beschouwing genomen:

- het gebied moet bepaald worden in percentages, niet in absolute cijfers. Dit om te vermijden dat kleine gemeenten niet in aanmerking zouden komen voor de aanleg van een strategische RWA-leiding. Dit kan bijvoorbeeld op basis van de verhouding t.o.v. van de totaal aangesloten IE's van de gemeente of van de totaal aangesloten oppervlakte van de gemeente zijn.
- de percentages kunnen ook op het niveau van het zuiveringsgebied bepaald worden. Het voordeel hiervan is dat de hoeveelheid aangesloten oppervlakte via een debietsanalyse kan berekend worden, terwijl het moeilijk te bepalen is hoeveel verharde oppervlakte er per gemeente aangesloten is. Nadeel is wel dat de debietsanalyse enkel kan gebruikt worden bij bestaande RWZI's en dat kleine gemeenten gelegen in verschillende (grotere) zuiveringsgebieden hierdoor benadeeld kunnen worden.
- Ook een berekening via de LIBRA-methodiek kan bijkomende informatie opleveren, doch hierbij dient opgelet voor een ongelijke behandeling, aangezien gebieden waar er een grote verdunning is, een betere score zullen halen.

4. RWA-visie

De gemeente moet voorzien in een globaal plan of visie voor de RWA-afvoer in het betrokken (zuiverings-) gebied of de gemeente. Er worden geen diameters gevraagd, wel een aanduiding op plan van de afvoerweg

voor de RWA in het gebied. Dit plan is bij voorkeur gebaseerd op een hemelwaterplan of gelijkwaardig. Aan de hand van dit plan wordt dan bepaald welke de strategische RWA-leidingen zijn.

Opmerking: de afwatering van RWA-leidingen is gemeentegrens overschrijdend.

5. Grachten en waterlopen

Vasthouden van hemelwater en afvoer van RWA naar grachten en waterlopen krijgt conform de code van goede praktijk voorrang op de aanleg van een RWA-leiding. Het kan eventueel nodig zijn om deze grachten en waterlopen te herprofiëren. Deze werken kunnen, in zover dit technisch noodzakelijk is in functie van het project, ten laste van het Gewest genomen worden indien aan de voorwaarden inzake gemeentelijk engagement, onmiddellijk rendement en de grootte van het stroomopwaarts gebied is voldaan.

Bij verdwenen of opgeheven waterlopen waarbij het vroegere (ingebuisde) tracé van de waterloop nu dienst doet als riolering, kan het nodig zijn om de waterloop terug in ere te herstellen. Deze kan dan dienst doen als strategische RWA-leiding.

Er dient wel opgemerkt dat de scheiding tussen werken aan de waterloop die nodig zijn voor de aanleg van een strategische RWA-leiding en waterloopbeheer in deze gevallen bijzonder dun is.

Het afkoppelen van waterlopen die op het rioleringsstelsel zijn aangesloten, valt niet onder de aanleg van een strategische waterloop, maar onder het oplossen van knelpunten.

Volgende criteria geven geen beschrijving van het kader van een strategische RWA-leiding, maar kunnen extra argumenten zijn om een strategische RWA-leiding te prioriteren bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma:

- een gunstige kosten-effectiviteitsanalyse : wat is de geschatte kost en wat zijn de vooropgestelde baten.
- indien het project kan gecombineerd worden met andere werken zodat een win-winsituatie kan worden gecreëerd (bvb. wegenwerken, renovatie van een bestaande toevoerleiding of collector, land- en natuurinrichting, ruilverkaveling, erosiebestrijding, ...).
- indien er zich in de betrokken regio regelmatig wateroverlast voordoet (kan bvb afgetoetst worden aan de laag van de overstromingsgevoelige gebieden welke bij de watertoets wordt gehanteerd).
- de ligging in een verdund zuiveringsgebied.
- de relatie met het oplossen van knelpunten door de gemeente.

3.3.4.2 Projecten ter verhoging van het rendement van de RWA-aanpak

Het waterzuiveringsbeleid van de laatste jaren heeft zich meer en meer tot doel gesteld om een slimme aanpak aangaande het hemelwater na te streven. Het principe van de "Ladder van Lansink" wordt hierbij maximaal nagestreefd doch is niet overal concreet toepasbaar.

Niettemin zijn veel gemeenten mee met het verhaal van gescheiden opvang, optimale afkoppeling, toepassing van RWA-leidingen, ... en dergelijke meer.

Via het circuit van het Subsidiëringsprogramma is VMM in de mogelijkheid om de gemeenten daarin te sturen en te belonen. Gelet op hun financiële mogelijkheden zijn ze daarin bij wijlen ook beperkt. Daarnaast kan ook niet van hen verwacht worden dat ze hun rioolnet op korte termijn volledig vernieuwen. Bij heraanleg van rioleringen wordt normaliter een gescheiden stelsel aangelegd doch DWA en RWA komen in een aantal gevallen afwaarts weer samen omwille van een ontbrekende schakel tot aan een waterloop. In het kader van het Lokaal Pact werd afgesproken dat het Vlaams Gewest de gemeenten hierin een eind tegemoet kan komen door tegelijkertijd de afwaartse schakel te realiseren en op die wijze het rendement van de betrokken investeringen te verhogen. Niettegenstaande het hier niet echt "strategische" RWA-leidingen betreft, sluit dit soort projecten hier wel heel nauw bij aan.

//

3.3.4.3 Afkoppelen van parasitaire debieten van de gemeentelijke riolering

Het is bekend dat het aangesloten zijn van parasitaire debieten (grachten, waterlopen, grote verharde oppervlakten, omgekeerd werkende overstorten, ...), hetzij op continue hetzij op discontinue basis, een serieuze impact hebben op de influentkwaliteit en de efficiëntie van de zuivering, en dat zij leiden tot bijkomende (nutteloze) kosten ingevolge extra draaiuren van pompen en het behandelen van extra debieten.

Vanuit VMM wordt deze problematiek dan ook al jaren aangekaart bij alle betrokken actoren (waaronder in belangrijke mate de gemeenten) in de hoop om hen te kunnen overtuigen dat zij hun verantwoordelijkheid dienen op te nemen en een en ander in gang dienen te zetten. Tot nog toe echter met (te) weinig succes. Immers, de ingrepen kosten steeds (en soms veel) geld terwijl deze voor de gemeente en hun burgers niet altijd veel meerwaarde bieden.

De aanpak van deze problematiek ligt enigszins anders in het centraal gebied versus het buitengebied. In het buitengebied waar de bovengemeentelijke infrastructuur nog in belangrijke mate moet aangelegd worden, worden de bovengemeentelijke projecten slechts prioritair op het investeringsprogramma opgenomen op voorwaarde dat het aansluitende of toevoerende stelsel kwaliteitsvol is. Van zodra er zich op dit stelsel knelpunten situeren, worden er voorwaarden gesteld richting de rioolbeheerder en worden de bovengemeentelijke projecten onder voorbehoud hiervan geplaatst.

In het centraal gebied waar reeds riolering aanwezig is, zijn er ook nog heel wat pijnpunten die om een oplossing vragen. Hier heeft het Gewest echter geen “stok achter de deur” om de rioolbeheerder aan te zetten tot het oplossen van heel wat knelpunten. Om de gemeenten een eind tegemoet te komen in deze problematiek, werd afgesproken dat het Vlaamse Gewest binnen de budgetten van het Lokaal Pact de voornaamste knelpunten in het centrale gebied kan aanpakken en in plaats van de gemeente kan oplossen. De opname van dergelijke projecten op het Budget Lokaal Pact geeft immers aanleiding tot een win-winsituatie aangezien deze afkoppelingen voor het gewest een meerwaarde zijn.

3.3.4.4 Optimalisatie bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur (o.a. sanering overstorten) via ingrepen in gemeentelijk stelsel of via ‘end-of-pipe’-ingrepen in bovengemeentelijk stelsel

Een aantal problematieken zoals de sanering van veelwerkende overstorten dienen in principe (brongericht) te worden opgelost door de heraanleg (als gescheiden stelsel) van of ingrepen in het opwaarts gelegen gemeentelijke rioleringsstelsel. Deze brongerichte aanpak vergt echter in een aantal gevallen zeer dure investeringen vanwege de betrokken gemeente(n) of rioolbeheerders, voor wie ze meestal niet meteen een prioriteit vormen. In een aantal gevallen zijn er ook minder brongerichte oplossingen mogelijk door het uitvoeren van een aantal minder dure, meer kosteneffectieve optimalisatie-ingrepen in het gemeentelijke, dan wel bovengemeentelijke stelsel. Ze vormen echter een end-of-pipe oplossing omdat de eigenlijke bronmaatregelen zich situeren in het gemeentelijk stelsel maar geen kosteneffectieve of dure maatregelen zijn. In het kader van de verruiming van het Lokaal Pact werd beslist dat dergelijke optimalisatie-ingrepen door het Gewest ten laste kunnen worden genomen en aldus zeer dure gemeentelijke investeringen te vermijden. Alvorens dergelijke projecten op het bovengemeentelijk investeringsprogramma op te nemen, dienen echter wel vooraf alle mogelijke oplossingen onderzocht te worden. Ze vormen dan ook in eerst orde het voorwerp van projecten die eerst als ‘studieproject’ op het programma worden opgenomen.

3.3.5 Tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de (her)aanleg van gewestwegen

Zoals in 1.3.3 al aangegeven, is de vaak laattijdige aankondiging van werken door het Agentschap Wegen & Verkeer (AWV), respectievelijk de vaak wisselende planning van deze AWV-projecten doorgaans problematisch voor een goede afstemming van de programmering van rioleringsprojecten, en dit zowel voor bovengemeentelijke collectorprojecten (Aquafin), als voor gemeentelijke rioleringsprojecten. Onder meer het tijdig aanvragen van subsidies door lokale besturen (of hun rioolbeheerders) bij VMM, alsook het uitwerken van de rioleringsprojecten in overeenstemming met de subsidieprocedure, wordt hierdoor sterk bemoeilijkt. Aangezien de timing van de AWV-werken (= initiatief vanuit een bovengemeentelijk beleidsdomein) meestal allesbepalend is, werd bij de verruiming van het Lokaal Pact medio 2015 door de Vlaamse Regering beslist om ook gemeentelijke rioleringsprojecten in het tracé van AWV-projecten voortaan via het Aquafin-investeringsprogramma ten laste te nemen. Op die manier draagt het Gewest als initiatiefnemer van de geplande wegenwerken, immers ook alle noodzakelijke investeringen (zowel bovengemeentelijk als gemeentelijk) in rioleringsinfrastructuur die de betrokken wegenwerken met zich meebrengen.

Daar waar dit voor de opname op het bovengemeentelijk investeringsprogramma qua timing een 'probleem' vormt, laat artikel 51.1 van de Overeenkomst tussen Aquafin en het Vlaams Gewest immers toe dat hoogdringende projecten via een afzonderlijke procedure aan een reeds opgedragen bovengemeentelijk investeringsprogramma kunnen toegevoegd worden.

Essentieel voor een opname op het bovengemeentelijke investeringsprogramma (ook voor opname via art. 51.1.) is wel dat dit slechts kan in zoverre de aanbestedingsprocedure van de gezamenlijke uitvoering van betrokken wegen- en rioleringswerken nog niet is ingezet (betrokken werken mogen dus nog niet gepubliceerd zijn).

Bovendien is er voor geopteerd om enkel projecten binnen deze categorie op het bovengemeentelijke investeringsprogramma op te nemen, als betrokken gemeentelijke rioleringsprojecten nog niet werden opgenomen op een (definitief) subsidieprogramma.

3.3.6 Tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn

Zoals bepaald bij de verruiming van het Lokaal Pact in juli 2015, komen hiervoor die gemeentelijke projecten in aanmerking die het voorwerp uitmaken van een voorbehoud gesteld bij een aan Aquafin opgedragen project op voorwaarde dat deze bijdragen tot een versnelde realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn. De betrokken projecten dienen bijgevolg gesitueerd te zijn in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden (afbakening conform de vaststelling van de definitieve stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021 voor de Schelde en Maas), in SBZ-gebieden en/of in gebieden die onder toepassing vallen van de Zwemwaterrichtlijn. Bovendien moeten zij cumulatief voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn zijn nog niet bereikt in het desbetreffende gebied;
- de uitvoering van de gemeentelijke saneringsverplichting gebeurt conform de verplichtingen opgenomen in het stroomgebiedbeheerplan;
- de bovengemeentelijke projecten hebben op basis van het GUP een maximale prioriteit van 7 of dragen voor optimalisatie van de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur bij tot de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water.

Ook voor deze categorie geldt dat zowel reeds op een definitief subsidieprogramma opgenomen projecten, als projecten waarvoor nog geen subsidiëring voorzien is, in aanmerking kunnen komen voor overdracht naar / opname op het Lokaal Pact-luik van het bovengemeentelijk investeringsprogramma.

In het voorjaar van 2016 werden de bij VMM gekende subsidiedossiers (zowel reeds op het subsidieprogramma opgenomen projecten, als nog niet opgenomen subsidieaanvragen) gescreend. Gelet op het grote aanbod aan potentiële projecten, werd bij deze screening tevens rekening gehouden met het al dan niet vervat zijn in de acties van de beide tot nog toe goedgekeurde stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) en met de daarin vastgelegde deadline 's.

Het resultaat van deze oefening was

- een pakket van 89 potentiëel naar het Lokaal Pact over te dragen projecten gerelateerd aan het 1ste maatregelenprogramma (SGBP 2010-2015) waarbij de projecten reeds op een definitief subsidieprogramma mochten opgenomen zijn
- en een pakket van 73 potentiëel naar het Lokaal Pact over te dragen projecten gerelateerd aan het 2^e maatregelenprogramma (SGBP 2016-2021) waarbij de projecten nog niet op een definitief subsidieprogramma mochten opgenomen zijn.

Vervolgens werden alle betrokken gemeenten / rioolbeheerders in juli 2016 aangeschreven en op de hoogte gebracht van de mogelijke overdracht van betrokken projecten, en van de voorwaarden waarbinnen de overdracht naar het Lokaal Pact-programma mogelijk is (o.a. verplichting tot ondertekening van de – in 1.5 vermelde – gebruiksovereenkomst). Betrokken gemeenten / rioolbeheerders werden hierbij niet alleen gevraagd of zij gebruik wensten te maken van de overdracht naar het Lokaal Pact-programma, maar werden ook verzocht om desgevallend voor betrokken projecten een concrete stand van zaken, eventuele knelpunten, een gewenste uitvoeringstermijn, edm. over te maken. Aangezien de gebruiksovereenkomst ook voorziet dat reeds gemaakte studiekosten voor afgeronde fasen kunnen worden gerecupereerd, werd ook hiernaar gepolst bij de bevraging.

Aangezien de gevraagde informatie slechts mondjesmaat en zeer onvolledig binnenkwam, diende in het najaar van 2016 bij heel wat gemeenten / rioolbeheerders nog bijkomende inlichtingen opgevraagd, wat een aanzienlijke vertraging veroorzaakte bij de afronding van voorliggend investeringsprogramma.

Bij de uiteindelijke prioritering werd tevens rekening gehouden met elementen zoals

- het gekoppeld zijn aan Aquafin-projecten waarvoor op korte termijn de aanbesteding gepland is,
- het al dan niet dringende karakter omwille van afstemming op projecten van derden of in het kader van bijkomende externe financiering.

3.4 Samenvattend: gehanteerde principes bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2018-2022

Uitgaande van bovenstaande krachtlijnen, en rekening houdend met de diverse verplichtingen, werden uiteindelijk volgende principes gehanteerd bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2018-2022:

1. Opmaak van een programma ten belope van 230 miljoen euro, waarvan 130 miljoen euro voor de tenlastenname van gemeentelijke rioleringsinspanningen, in te vullen met concrete projecten.
2. Invulling van dit budget in functie van het voorhanden zijn van waardevolle, gemotiveerde projectvoorstellen.

3. Optimalisatieprojecten in het centraal gebied (afkoppeling parasitair water en hemelwater, optimalisatie en renovatie van overstorten, RWZI's, pompstations en leidingen) kunnen opgenomen worden.
4. Optimalisatieprojecten in het buitengebied kunnen enkel onder zeer strikte voorwaarden: een kwalitatieve riolering en een optimale scheiding op particulier terrein en mits bewaking ecologisch transport.
5. De afbakening op basis van de definitieve overnamepunten wordt in het buitengebied gehanteerd.
6. De relatieve kostprijs blijft voor transportprojecten een zeer belangrijk prioriteringselement. Voor projecten met een minder gunstig rendement geldt dat – op basis van de goedgekeurde zoneringsplannen – voldoende vuilvrucht dient gesaneerd te worden zodat de investering zowel ecologisch als economisch verantwoord is. Waar nodig dient de gemeente (of door de gemeente aangestelde rioleringsinstantie) gelijktijdig dan ook nog voor bijkomende inzameling van huishoudelijk afvalwater te zorgen.
7. De screening van de kwaliteit van lozingspunten op hun verdunning en van aan te sluiten riolering blijft voor VMM een conditio sine qua non voor opname op het Optimalisatieprogramma 2018.

Op basis van de, tijdens de besprekingsvergaderingen (zie de verslagen) genomen beslissingen en na uitvoering van de tijdens deze vergaderingen geformuleerde acties, werd vervolgens een ontwerp van rollend meerjarenprogramma opgemaakt.

3.5 Inbreng van de bekkenraden bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma

Conform artikel 27 van het decreet integraal waterbeleid behoort het tot de taak van de bekkenraden om een advies uit te brengen over de ontwerp-investeringsprogramma's inzake de optimalisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur.

Teneinde de betrokkenheid van de bekkenraden te maximaliseren en om praktische redenen, werd ervoor geopteerd om niet te wachten tot het ontwerp-Optimalisatieprogramma 2018-2022 gefinaliseerd was alvorens het voor advies voor te leggen aan de bekkenraad. Op die manier wordt de bekkenraad immers pas na de opmaak van het investeringsprogramma betrokken, en wordt de inbreng van de bekkenraad zeer sterk beperkt. Het kan immers niet de bedoeling zijn, om op basis van 11 adviezen van 11 verschillende bekkenraden, nadien nog eens het gehele ontwerp-Optimalisatieprogramma te gaan bijsturen en herwerken.

Daarom werd er, in samenspraak met het CIW-secretariaat, voor gekozen om reeds van in de beginfase de bekkenraad te betrekken bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma, en dit door aan elk van de bekkenraden een insteek te vragen met het oog op de besprekingsvergaderingen die per bekken gehouden werden.

Daarnaast werden, op uitnodiging van VMM – afdeling Ecologisch Toezicht, de bekkenraden op de besprekingsvergaderingen ook vertegenwoordigd door de bekkencoördinator en/of de planningsverantwoordelijken, die vanuit de bekkenraad een uitdrukkelijk mandaat hebben gekregen om de

krachtlijnen die vanuit de bekkenraad werden vooropgesteld, op de vergaderingen mee te nemen in de discussie.

Waar nodig werd ook voorafgaand aan de besprekingsvergaderingen, heel wat informatie uitgewisseld met de diverse bekkensecretariaten, dit teneinde tot een zo kwalitatief én realistisch mogelijk advies van de bekkenraden te komen.

De adviezen die VMM – afdeling Ecologisch Toezicht in het kader van de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2018-2022 nadien ontving vanwege de bekkenbesturen, zijn als bijlage bij het Optimalisatieprogramma 2018-2022 gevoegd (zie CD-rom).

3.6 Hoe werd invulling gegeven aan de watertoets?

Op basis van het decreet Integraal Waterbeleid en bijhorende uitvoeringsbesluiten, dienen ook investeringsprogramma's aan de Watertoets onderworpen te worden. Dit is echter niet zo eenvoudig aangezien in de fase opmaak en goedkeuring van het investeringsprogramma, de opgenomen projecten nog niet in detail uitgewerkt zijn. Vanuit hun aard is er een positief effect van deze projecten te verwachten naar waterkwaliteit en waterkwantiteit toe, wat echter niet betekent dat er tijdens en na de uitvoeringswerken "tijdelijk" geen negatieve gevolgen zouden kunnen optreden.

Toch heeft de Vlaamse Milieumaatschappij getracht om net als bij de opmaak van de Optimalisatieprogramma's 2009 tot en met 2017, ook nu de projecten van het programmajaar 2018 reeds aan enige vorm van Watertoets te onderwerpen. Dit is voor elk van de OP 2018-projecten op 2 manieren gebeurd, met name:

- er werd GIS-matig nagegaan in welke van de "watersysteemgevoelige" gebieden elk project gesitueerd is. Gebieden die hierbij in beschouwing werden genomen zijn:
 - overstromingsgevoelige gebieden, waarbij een onderscheid werd gemaakt in
 - effectief overstromingsgevoelige gebieden (gebaseerd op recent overstroomde gebieden, op de gemodelleerde overstromingsgebieden langsheen onbevaarbare waterlopen en op de gemodelleerde overstromingsgebieden langsheen bevaarbare waterlopen)
 - mogelijk overstromingsgevoelige gebieden (gebieden die overstromingsgevoelig zijn op basis van de van nature overstroombare gebieden, de potentiële overstromingsgebieden en de mijnverzakkingsgebieden, doch die buiten de effectieve overstromingsgebieden vallen);
 - grondwaterstromingsgevoelige gebieden, waarbij een onderscheid werd gemaakt tussen
 - zeer grondwaterstromingsgevoelige gebieden (type 1)
 - matig grondwaterstromingsgevoelige gebieden (type 2)
 - weinig grondwaterstromingsgevoelige gebieden (type 3)
 - infiltratiegevoelige gebieden, waarbij onderscheid werd gemaakt tussen
 - gebieden met infiltratiegevoelige bodems
 - gebieden met niet-infiltratiegevoelige bodems
 - ligging binnen of buiten het Winterbed van bevaarbare waterlopen
- daarnaast werd ook een inschatting gemaakt van de impact (zowel gunstig, als ongunstig) die het project mogelijk zou kunnen hebben op het watersysteem.

Het resultaat van deze oefening is opgenomen op de opdrachtfile van elk project.

Vooraf van belang is echter ook de formele motivering bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma door de Vlaamse regering. In de beslissing van de Vlaamse regering dient een waterparagraaf opgenomen die aangeeft op welke manier invulling is gegeven aan de verplichtingen van de Watertoets. Hierbij kan men tevens verwijzen naar de adviezen van de bekkenraden en naar de verslagen van de verschillende besprekingsvergaderingen waarin ook aspecten van de Watertoets aan bod komen. Bovendien moet deze waterparagraaf ook vermelden dat er op uitvoeringsniveau meer informatie ter beschikking zal komen waardoor een betere en gedetailleerde inschatting mogelijk wordt.

Tenslotte dient het Optimalisatieprogramma bij uittreksel gepubliceerd te worden waarbij gesteld wordt dat het ter inzage ligt bij de Vlaamse Milieumaatschappij.

3.7 Het Optimalisatieprogramma 2018-2022

In het kader van de aanpak van de budgetproblematiek werden – zoals hogerop reeds uitgebreid aangehaald – eerst die projecten vastgeklit op het programma 2018 die omwille van de budgetoverschrijding niet op het initiële programmajaar konden behouden blijven.

Vervolgens werden met het oog op de invulling van het Budget Lokaal Pact, en meer specifiek de categorie “Tenlastename van de aanleg van de gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg in het tracé van collectoren, prioritaire rioleringen en lokaal pact dossiers”, ook alle, voor het Subsidiëringsprogramma ingediende, met Aquafinwerken gecombineerde projecten aan een grondige controle onderworpen teneinde na te gaan of zij in aanmerking kwamen om door het Vlaams Gewest ten laste te worden genomen.

Ook de intussen ingediende technische plannen werden gecontroleerd op eventuele gemeentelijke aandelen (waarvoor al dan niet een subsidie-aanvraag was ingediend), en de mate waarin deze al dan niet voor een tenlastename door het Vlaams Gewest in aanmerking konden worden genomen. Noodzakelijke voorwaarde hierbij was onder meer dat er intussen een consensus moet zijn omtrent het betrokken technische plan.

Voor de verdere aanvulling van het programma 2018 werd op de eerste plaats vooral aandacht besteed aan die projecten die bij de opmaak van het vorige Optimalisatieprogramma (2017-2021) reeds klaar waren voor opname op het programma 2017, maar er om budgettaire redenen niet op konden opgenomen worden. Betrokken projecten werden wel nogmaals zeer kritisch geëvalueerd.

In een volgende stap werd nagegaan of er intussen nieuwe zeer prioritaire problematieken/projecten waren die een dringende opname op het programma 2018 vereisten. Daar waar er reeds resultaten waren binnengekomen voor de bij de vorige programmaopmaak gedefinieerde acties, werd geëvalueerd of deze resultaten tot een prioritaire opname op het Optimalisatieprogramma 2018 noopten.

Dit alles resulteerde in een pakket van meer dan 160 potentieel voor het Optimalisatieprogramma 2018 in aanmerking komende projecten (waarvan 4 enkel voor het opmaken van een studie, en dus zonder investeringskost), die het beschikbare – en in te vullen – reguliere budget met ruim 30 miljoen euro oversteeg. Teneinde binnen de beschikbare reguliere budgetten te blijven werden finaal 15 projecten met een jaar doorgeschoven naar het indicatieve programma 2019.

Aangezien het naar 130 miljoen euro opgetrokken Lokaal Pact-budget initieel nog niet volledig was ingevuld, werd binnen de categorie 6 van het Lokaal Pact gezocht naar de meest prioritaire projecten.

Het optimalisatieprogramma 2018 dat ter goedkeuring wordt voorgesteld, bevat uiteindelijk bijgevolg 151 projecten, voor in totaal 192 miljoen euro (regulier + lokaal pact) op basis van de klassieke OP-raming.

In onderstaande tabel 1 wordt een globaal overzicht gegeven van de resultaten van de opmaak van het rollend meerjarenprogramma en van de programmering van de diverse projecten.

Tabel 1: Het ontwerp-optimalisatieprogramma 2018-2022 – invulling programmajaren³

Programmajaar	Aantal projecten	Totale kostprijs (in euro)
2018	151	192.723.821,67
2019	107	168.889.041,02
2020-2022	262	313.307.727,96
Totaal op het programma	520	674.920.590,65
Buiten het programma	296	224.720.379,66

Zoals blijkt uit deze tabel kregen in totaal 520 projecten voor een totaal ramingsbedrag van ca. 675 miljoen euro een plaats binnen het meerjarenprogramma. Op het definitieve programmajaar 2018 werden:

- 5 projecten opgenomen die reeds via een vroeger investeringsprogramma ter uitvoering werden opgedragen, en waarvoor intussen een consensus werd bereikt omtrent het opgemaakte technische plan, doch die in het kader van de aanpak van de budgetproblematiek op niveau 2 niet op het initiële programmajaar konden behouden blijven, en waarvan beslist werd ze door te schuiven naar het eerstvolgende optimalisatieprogramma 2018;
- 31 nieuwe gecombineerde gemeentelijke aandelen bij reeds eerder aan Aquafin opgedragen projecten met goedgekeurd technisch plan opgenomen in het kader van het lokaal pact met de gemeenten;
- 115 nieuwe projecten opgenomen waarvoor na evaluatie en grondig onderzoek voldoende zekerheid bestaat over het belang en het onmiddellijke rendement om ze voor te stellen voor opname op het programmajaar 2018. Dit betekent dat ze, na goedkeuring door de Vlaamse regering, ter studie / uitvoering kunnen opgedragen worden aan Aquafin.

Verderop wordt in 3.8 en op de bijgevoegde projectfiches (zie CD-rom) ingegaan op het Optimalisatieprogramma 2018 en de redenen waarom de betrokken projecten op dit programmajaar kunnen worden geprogrammeerd.

Op het indicatieve gedeelte van het Optimalisatieprogramma 2018-2022 werden 107 projecten opgenomen op het programmajaar 2019. Deze projecten konden om diverse redenen nog niet opgenomen worden op het programmajaar 2018, zoals:

- door de overschrijding van het beschikbare budget op het optimalisatieprogramma 2018 dienden een aantal projecten die aanvankelijk voorzien waren voor opname op het programmajaar 2018 te worden doorgeschoven;
- de projecten dienen te worden afgestemd op andere projecten (al dan niet van andere instanties);
- de projecten dienen inhoudelijk nog verder uitgewerkt te worden;
- er dient nog bijkomend onderzoek te gebeuren (bv terreinonderzoek, onderzoek naar de invloed op de werking van de RWZI, ...), dat indien mogelijk tegen de opmaak van het volgende Optimalisatieprogramma dient te gebeuren;

³ op basis van de klassieke projectramingen

- er dient nog bijkomende informatie en/of onderbouwing voor het projectvoorstel aangeleverd te worden;
- er dienen nog afspraken gemaakt met de betrokken gemeente(n).

Tenslotte werden ook op de richtinggevende periode 2020-2022 in totaal nog 262 projecten opgenomen. Deze projecten zijn op dit moment echter alles behalve klaar om geprogrammeerd te worden op een concreet programmajaar, laat staan op het programmajaar 2018.

Daarnaast werden nog een aantal projectvoorstellen (al dan niet voorlopig) niet weerhouden voor opname op het meerjaren-Optimalisatieprogramma 2018-2022.

Tabel 2 geeft een overzicht van het Optimalisatieprogramma 2018-2022, opgesplitst per bekken, waarbij naast het aantal projecten (tussen haakjes) ook de gecumuleerde kostprijsraming per bekken en per programmajaar is weergegeven.

Tabel 2: Het ontwerp-optimalisatieprogramma 2018-2022, opgesplitst per hydrografisch bekken⁴

Bekken	Programmajaar		
	2018	2019	2020-2022
Beneden-Schelde	35.159.450,22 (26)	16.003.335,96 (12)	28.113.364,82 (31)
Boven-Schelde	10.274.184,34 (6)	7.142.861,34 (8)	21.855.133,54 (20)
Brugse Polders	13.065.051,12 (12)	8.424.337,49 (7)	16.555.460,74 (13)
Demer	32.277.730,70 (29)	25.020.005,93 (13)	84.781.785,67 (74)
Dender	7.824.678,00 (7)	6.320.261,88 (8)	15.426.329,33 (12)
Dijle & Zenne	27.653.483,59 (22)	16.021.265,45 (16)	55.851.501,52 (29)
Gentse Kanalen	4.870.077,01 (7)	6.651.577,00 (5)	14.254.128,73 (11)
Ijzer	12.154.677,19 (11)	37.416.896,71 (13)	18.907.077,80 (16)
Leie	8.739.002,51 (14)	16.554.183,65 (10)	21.841.044,30 (21)
Maas	24.367.748,00 (9)	6.890.358,50 (4)	4.286.257,76 (5)
Nete	16.337.739,00 (8)	22.443.957,10 (11)	31.435.643,75 (30)
Totaal	192.723.821,67 (151)	168.889.041,02 (107)	313.307.727,96 (262)

In bijlage 1a is een overzicht toegevoegd van de per programmajaar opgenomen projecten.

3.8 Bespreking van het programmajaar 2018

3.8.1 Invulling van het Optimalisatieprogramma 2018

Bij de opmaak van het Meerjareninvesteringsprogramma 2018-2022 bleek dat intussen 5 reeds vroeger aan Aquafin ter uitvoering opgedragen projecten in het kader van de aanpak van de budgetproblematiek op niveau 2 dienden doorgeschoven naar het Optimalisatieprogramma 2018. Deze vertegenwoordigen een totaalbudget van 7.552.428 euro op basis van de goedgekeurde ramingen op niveau “technisch plan” (waarvan 7.012.569 euro binnen het regulier budget en 539.859 euro binnen het lokaal pact-budget).

Op basis van vastgestelde kostprijsevoluties uit het verleden (onderzoek Aquafin), wordt de toekomstige opleveringskost van deze projecten geraamd op 8.289.584 euro (met inrekening inflatie), waardoor het

⁴ ramingen op basis van de klassieke ramingsmethodologie

totaal nog met nieuwe projecten in te vullen budget (met inrekening inflatie) voor het Optimalisatieprogramma 2018 werd teruggebracht tot 221.710.416 euro, of

- ca. 92.298.431 euro voor het regulier budget
- ca. 129.411.985 euro voor het lokaal pact budget.

Op basis van de intussen goedgekeurde technische plannen waren er vervolgens 31 nieuwe gecombineerde gemeentelijke aandelen klaar voor opname op het lokaal pact-gedeelte van het Optimalisatieprogramma 2018, waarvan 30 projecten reeds door de bevoegde minister als voorafname werden goedgekeurd voor opname op het OP2018, conform de beslissing van de Vlaamse Regering d.d. 25 maart 2016. De 31 op het OP 2018 opgenomen gemeentelijke aandelen vertegenwoordigen een geraamde investering (vnl. op basis van de technische plannen van de bovengemeentelijke aandelen) van 16.766.928 euro. De toekomstige opleveringskost van deze projecten wordt geschat op 18.114.670 euro (met inrekening inflatie).

Het nog resterende budget werd verder ingevuld met 111 projecten die een totaal budget – op basis van de klassieke raming – van 168.404.465 euro vertegenwoordigen. De inschatting (zie 2.5.2) van de kostprijs bij oplevering van deze projecten, resulteert in een totale kost van 165.610.397 euro (zonder inrekening indexatie), resp. 202.813.836 euro (met inrekening indexatie).

Aan deze lijst van nieuw op te dragen projecten zijn daarnaast nog 4 projecten toegevoegd waarvoor enkel de studie wordt opgedragen en waarvoor dus nog geen investeringskost wordt ingerekend.

Bij de afronding van de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2018 konden de resultaten als volgt samengevat worden:

	Budgettaire invulling	Aandeel	
		Regulier	Lokaal Pact
... op basis van klassieke ramingsmethodiek			
In het kader van budgetproblematiek van een vorig investeringsjaar doorgeschoven naar OP2018 (5 projecten)	7.552.428	7.012.569	539.859
Nieuwe via OP2018 ter uitvoering op te dragen projecten (142 projecten)	185.171.394	69.358.634	115.812.759
Nieuwe via OP2018 ter studie op te dragen projecten (4 projecten)	-	-	-
... op basis van geraamde opleveringskost zonder inrekening inflatie			
In het kader van budgetproblematiek van een vorig investeringsjaar doorgeschoven naar OP2018 (5 projecten)	7.077.729	6.576.092	501.637
Nieuwe via OP2018 ter uitvoering op te dragen projecten (142 projecten)	181.435.571	73.546.083	107.889.488
Nieuwe via OP2018 ter studie op te dragen projecten (4 projecten)	-	-	-
... op basis van geraamde opleveringskost mét inrekening inflatie			
In het kader van budgetproblematiek van een vorig investeringsjaar doorgeschoven naar OP2018 (5 projecten)	8.289.584	7.701.569	588.014
Nieuwe via OP2018 ter uitvoering op te dragen projecten (142 projecten)	220.928.506	92.147.764	128.780.742
Nieuwe via OP2018 ter studie op te dragen projecten (4 projecten)	-	-	-

3.8.2 Invulling van het Regulier Budget

Van de 147 projecten⁵ die worden voorgesteld voor opname op het Optimalisatieprogramma 2018, zijn 42 projecten geheel en 3 projecten gedeeltelijk te beschouwen als een bovengemeentelijke opdracht. Deze projecten horen dan ook thuis binnen het Reguliere Budget van het bovengemeentelijke investeringsprogramma.

⁵ studieprojecten niet meegerekend

Wat het regulier budget betreft, vertegenwoordigen deze (delen van) projecten - op basis van de klassieke raming - een totaal investering van 76.371.203 euro. De geschatte opleveringskost bedraagt 80.122.175 euro (excl. inrekening inflatie) en 99.849.333 euro (incl. inrekening inflatie).

3.8.3 Invulling van het Budget Lokaal Pact

Voor elk van de projecten die in aanmerking kwamen voor opname op het Optimalisatieprogramma 2018 werd nagegaan of en in welke mate ze thuishoorden binnen één van de afgebakende categorieën van het Lokaal Pact, dan wel of ze conform de vastgelegde krachtlijnen konden worden uitgebreid met een tenlastename van een gemeentelijke rioleringsinspanning. Met het oog hierop, maar ook met het oog op noodzakelijke gemeentelijke engagementen, werden heel wat contacten gelegd met betrokken gemeentebesturen alvorens over te gaan tot een definitief voorstel tot prioritaire opname op het Optimalisatieprogramma 2018.

In het kader van de categorie “tenlastename van de aanleg van gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg van collectoren, prioritaire rioleringen of lokaal pact-dossiers” (zie punt 3.3.3), werd nagegaan welke ter subsidiëring ingediende gemeentelijke projecten in aanmerking kwamen om

- doorgeschoven te worden van een reeds goedgekeurd subsidiëringsprogramma naar het Optimalisatieprogramma 2018
- opgenomen te worden op het Optimalisatieprogramma 2018 in plaats van op een nog op te maken subsidiëringsprogramma.

Dit leidde tot een groep van 31 gemeentelijke projecten (aanleg van dienstrioleringen en/of huis- en wachtaansluitingen). In functie van de beschikbare middelen worden 31 van deze projecten voorgesteld voor opname op het OP 2018, vertegenwoordigen deze projecten op basis van de intussen opgemaakte technische plannen een investering van bijna 16,8 miljoen euro. Bij oplevering zou de kostprijs kunnen oplopen tot ruim 18,1 miljoen euro (incl. inrekening inflatie)

Daarnaast zijn er nog 74 projecten (ev. na uitbreiding) geheel (71) of deels (3) ondergebracht in één of meerdere van de vastgestelde categorieën van het Lokaal Pact. Eén van deze projecten werd wel reeds eerder ter uitvoering opgedragen in het kader van het Lokaal Pact-programma 2011, doch werd in het kader van de budgetproblematiek (aanpak op niveau 2) bij de goedkeuring van het technisch plan doorgeschoven naar het OP 2018.

In tabel 3 wordt per categorie van het Lokaal Pact aangegeven hoeveel projecten in betrokken categorie werden ondergebracht, alsook welke investering zij op basis van de klassieke ramingsmethodiek vertegenwoordigen.

//

Tabel 3: Globaal overzicht van de invulling van het Budget Lokaal Pact voor het Optimalisatieprogramma 2018

Categorie	Aantal projecten	Geraamd investeringsbedrag ⁶
In het kader van de budgetproblematiek doorgeschoven projecten	1	539.859,00 euro
Nieuwe projecten		
- tenlastename van gemeentelijke rioleringsinspanningen door het verschuiven van het overnamepunt	1	737.000,00 euro
- tenlastename door een gefaseerde overname van gemeentelijke leidingen gelegen in het bovengemeentelijk collectorennetwerk	11	10.363.033,43 euro
- tenlastename van de aanleg van de gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg in het tracé van collectoren, prioritaire rioleringen en lokaal pact dossiers	31	16.766.928,43 euro
- tenlastename van gemeentelijke investeringsprojecten in het kader van de optimalisatie van de DWA- en RWA-aanpak met een belangrijke impact op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur	12	9.187.459,27 euro
- tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de (her)aanleg van gewestwegen	13	11.731.086,96 euro
- tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn	39	67.027.251,29 euro
		116.352.618,38 euro

3.8.4 Globaal overzicht van de projecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018

Binnen de groep projecten die worden voorgesteld voor opname op het Optimalisatieprogramma 2018 kunnen verschillende categorieën projecten onderscheiden worden, met name:

- Optimalisatie- en renovatieprojecten
- RWZI/KWZI-projecten
- Projecten gericht op het saneren van vuilvracht
- Tenlastename van gemeentelijke projecten af te stemmen op initiatieven van het Vlaams Gewest (investeringsprogramma's van Aquafin, resp. Afdeling Wegen & Verkeer)

De verdeling over deze categorieën, verder opgesplitst in subcategorieën, is weergegeven in tabel 4. Verwijzend naar punt 3.2.3, kan gesteld worden dat ook binnen de groepen "RWZI/KWZI-projecten" en "Projecten gericht op het saneren van vuilvracht" er heel wat projecten zijn die een belangrijk "optimalisatiekarakter" hebben.

Uit tabel 4 kan dan ook duidelijk besloten worden dat het Optimalisatieprogramma 2018 in belangrijke mate is samengesteld uit projecten met een uitsluitend of overwegend "optimalisatiekarakter". Immers ook het gros van projecten die vuilvracht saneren, beantwoorden aan de hogerop vermelde "optimalisatieprincipes" voor de aansluiting van vuilvracht in het buitengebied. Dit alles komt nog veel duidelijker tot uiting op de projectfiches (zie bijgevoegde CD-rom) waarop voor elk project de motivatie is weergegeven waarom het betrokken project wordt voorgesteld voor opname op het Optimalisatieprogramma 2018.

⁶ Op basis van de klassieke ramingsmethodiek én de intussen opgemaakte technische plannen

Tabel 4: Optimalisatieprogramma 2018, opgesplitst per categorie en subcategorie⁷

Omschrijving categorie	Aantal projecten	IP-raming	Aandeel	
			Regulier budget	Budget Lokaal Pact
OPTIMALISATIE- EN RENOVATIEPROJECTEN (INCL. VERVANGINGSINVESTERINGEN)	31			
- Zuivere afkoppelingsprojecten	7	5.862.481,00 €	896.451,00 €	4.966.030,00 €
- Renovatieprojecten (incl. heraanleg)	14	21.884.266,13 €	15.194.778,00 €	6.689.488,13 €
- Andere optimalisatieprojecten	10	11.496.867,99 €	3.691.943,42 €	7.804.924,57 €
ZUIVERINGSINSTALLATIES	10			
- Kleinschalige zuiveringsinstallaties (< 2.000 IE) & bijhorende toevoerleiding	2	1.542.973,50 €	1.542.973,50 €	0,00 €
- Grootschalige zuiveringsinstallaties	8	26.016.049,00 €	26.016.049,00 €	0,00 €
PROJECTEN GERICHT OP HET SANEREN VAN VUILVRACHT	18			
- Optimalisatie van het vuilvrachttransport in het buitengebied	16	21.652.594,28 €	21.652.594,28 €	-
- Aansluiten van bijkomende vuilvracht in agglomeraties kleiner dan 2.000 IE	0	-	-	-
- Aansluiten van bijkomende vuilvracht in agglomeraties tussen 2.000 en 10.000 IE	0	-	-	-
- Aansluiten van bijkomende vuilvracht in agglomeraties groter dan 10.000 IE	2	1.100.845,00 €	363.845,00 €	737.000,00 €
AFSTEMMING GEMEENTELIJKE PROJECTEN OP INITIATIEVEN VAN HET GEWEST	83			
- Tenlastename van de aanleg van dienstrielingen en/of wachtaansluitingen (gecombineerde dossiers met Aquafin)	31	16.766.928,43 €	-	16.766.928,43 €
- Tenlastename van gemeentelijke investeringen in rioleringsaanleg in combinatie met werken van AWV	13	11.821.136,96	-	11.821.136,96
- Tenlastename van de invulling van het gemeentelijk voorbehoud gesteld bij reeds eerder opgedragen Aquafin-projecten	39	67.027.251,29 €	-	67.027.251,29 €
	142	185.171.393,58	69.358.634,20 €	115.812.759,38 €

Binnen de groep renovatieprojecten zijn er 3-tal projecten die (geheel of deels) kunnen beschouwd worden als Asset Management-projecten vermits ze in eerste orde als doel hebben om de betrokken bestaande bovengemeentelijke infrastructuur in een goede toestand te brengen/houden en deze kostenefficiënt te exploiteren. Het betreft volgende projecten:

- het project 23200 'Renovatie collector langs N396 te Oostduinkerke' (OP-raming = 1.426.350 euro),
- het project 23248 'Vernieuwen persleiding Toeffelhoek' te Boechout (OP-raming = 1.142.131 euro),
- en deels het project 'Renovatie collector Bruwaan en Serpentstraat' (projectnr 23219, OP-raming = 903.000 euro) aangezien dit project gedeeltelijk voorziet in de renovatie van een leiding die momenteel reeds tot het patrimonium van Aquafin behoort, en gedeeltelijk in de renovatie van een gemeentelijke tussenliggende schakel (d.w.z. opwaarts én afwaarts van Aquafin-leidingen) waarvan de renovatie binnen de categorie 2 van het Lokaal Pact op het programma is opgenomen.

Binnen de groep 'Grootschalige zuiveringsinstallaties' kunnen ook volgende projecten al zeker beschouwd worden als Asset Managementprojecten:

⁷ Het betreft enkel de nieuwe ter uitvoering opgedragen projecten (dus de in het kader van de budgetproblematiek doorgeschoven projecten en de studieprojecten zijn in deze cijfers niet inbegrepen.

- project 23074 'RWZI Merksem: aanpassing en vernieuwing' (OP-raming = 7.007.961 euro)
- en project 23374 'Slibverwerking RWZI Wulven' (OP-raming = 795.000 euro).

Voor enkele andere projecten is er nog onduidelijkheid over het al dan niet 'Asset Management'-karakter. De lopende besprekingen omtrent de opmaak van het protocol 'Investerings Asset Management' zullen hierin verder klaarheid moeten brengen.

In de bijlagen 1a en 1b is telkens een overzicht weergegeven van de projecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018. Bijlage 1a geeft een overzicht van de projecten per bekken en per zuiveringsgebied. Bijlage 1b vermeldt per project in welke mate dit project in het kader van het Lokaal Pact met de gemeenten werd opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018, alsook of het project reeds vervat zit in de acties van het betrokken Bekkenbeheersplan (BBP).

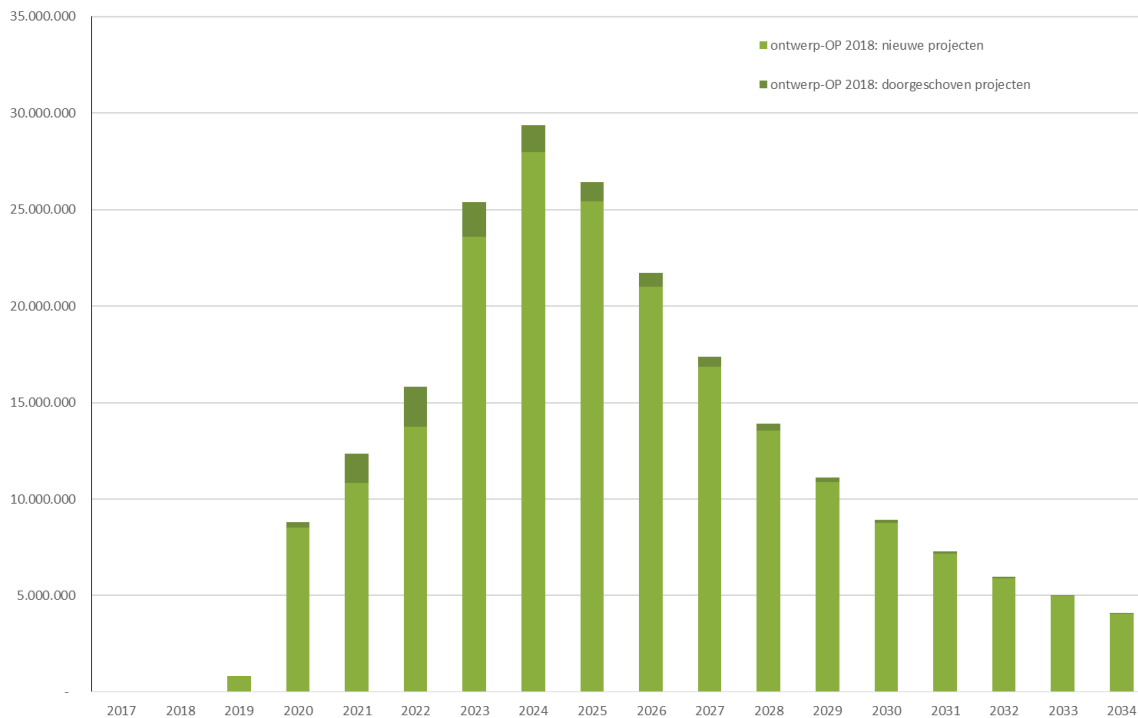
In de bijlage 1c tenslotte worden de studieprojecten (opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018), opgelijst.

3.8.5 Link van het Optimalisatieprogramma 2018 met het toekomstig opleveringsvolume

De in 2.6 toegelichte methodiek "Opleveringsvoorspeller" werd door Aquafin toegepast op de ontwerp-Optimalisatieprogramma 2018. Het resultaat hiervan is weergegeven in figuur 8, waarbij een onderscheid werd gemaakt tussen

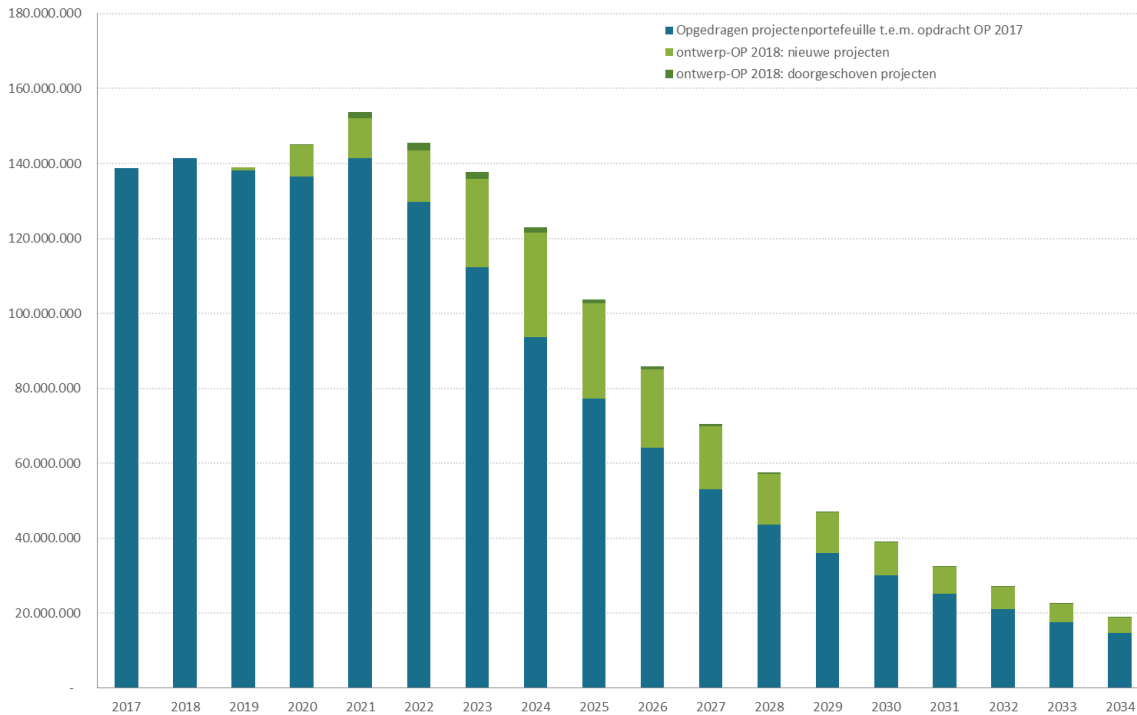
- de reeds eerder ter uitvoering opgedragen én naar het OP 2018 doorgeschoven projecten;
- de nieuwe opdrachten die samen met de doorgeschoven projecten kunnen worden uitgevoerd binnen het traditionele reguliere budget (100 miljoen euro) en het lokaal pact budget (130 miljoen euro).

Figuur 8: de 'Opleveringsvoorspeller' toegepast op het ontwerp-Optimalisatieprogramma 2018

Indien we deze resultaten combineren met het resultaat voor de tot en met het OP 2017 opgedragen projectenportefeuille, dan resulteert dit in de in figuur 9 weergegeven opleveringsvolumes.

Figuur 9: prognose van het toekomstig jaarlijks opleveringsvolume na goedkeuring van het OP2018

3.9 Randvoorwaarden voor de projecten die ter uitvoering worden opgedragen

3.9.1 Opmaak van de technische plannen

Overeenkomstig artikel 4.1. van de overeenkomst afgesloten tussen Aquafin nv en het Vlaamse gewest, dient Aquafin uiterlijk binnen de 15 maanden na ontvangst van elk investeringsprogramma waarvoor de uitvoering haar wordt opgedragen, technische plannen (≈ voorontwerpen per project) op te stellen en aan het Vlaamse gewest ter goedkeuring voor te leggen.

Daarbij dient Aquafin in te staan voor de uitwerking, op basis van een eigen analyse van verschillende mogelijke technische en financiële scenario's van toepassing op elk zuiveringsgebied of gedefinieerd deel ervan, die de doelstellingen van het investeringsprogramma, overeenkomstig de daarin gestelde aanvangsdata, realiseren.

De diverse scenario's die overeenkomstig art. 4.1. (a) worden uitgewerkt en waarin het ecologisch aspect een centraal gegeven is, moeten aan het Vlaamse gewest voorgelegd worden om te kunnen evalueren waarom een bepaald scenario in dit technisch plan weerhouden is, en dit voorafgaand aan de verdere uitwerking van het technisch plan. Enkel voor die projecten waarvoor de scenario-analyse reeds werd uitgevoerd (en goedgekeurd) voorafgaand aan de opdracht, én voor die projecten waarvoor een scenario-

projecten zullen echter normaliter pas op een definitief subsidieprogramma opgenomen worden van zodra het technisch plan⁸ van het bovengemeentelijk project is goedgekeurd.

Met het oog op de goedkeuring van een technisch plan dient Aquafin de herbevestiging van het engagement van betrokken gemeente(n)/rioolbeheerder(s) aan het Gewest voor te leggen. Hierbij dient opgemerkt dat de betrokken gemeente(n)/rioolbeheerder(s) door Aquafin duidelijk moeten geïnformeerd worden over de consequenties indien zij in een latere fase dit engagement niet nakomen.

Ook na de goedkeuring van het technisch plan dient de invulling van het voorbehoud van nabij te worden opgevolgd door Aquafin. De indiening van een subsidie-aanvraag en de opname ervan op een definitief subsidieprogramma geven immers niet voldoende zekerheid omtrent een effectieve uitvoering van betrokken project(en) én een daadwerkelijke afstemming op de betrokken Aquafin-opdracht. Deze afstemming dient in elke fase van het bovengemeentelijk project van nabij te worden opgevolgd. De evaluatie van de evolutie van de gemeentelijke dossiers is bepalend voor het verderzetten of afremmen van de hiermee gekoppelde bovengemeentelijke projecten. Een onder voorbehoud opgedragen Aquafin-opdracht kan dan ook pas in uitvoering gaan wanneer er voldoende zekerheid en afstemming is tussen de aan elkaar gekoppelde bovengemeentelijke en gemeentelijke projecten.

Van Aquafin wordt dan ook verwacht dat zij in alle fasen van het uit te voeren bovengemeentelijk project hierover in overleg gaat met de betrokken gemeenten/rioleringsinstanties en dat zij ten gepaste tijde hierover terugkoppelt naar het Vlaams Gewest toe. Een voldoende en realistische afstemming met betrokken gemeentelijke projecten is immers essentieel voor de bovengemeentelijke projecten onder voorbehoud, en is één van de belangrijke aspecten bij de oplevering van de Aquafin-opdracht aan het Vlaamse Gewest.

3.9.3 Afstemming op andere projecten van derden

Naast de vermelde projecten onder voorbehoud, zijn er ook nog andere Aquafin-opdrachten die dienen te worden afgestemd op projecten van derden (naast gemeenten en rioolbeheerders ook AWW, De Scheepvaart, NMBS, ...), o.a. met het oog op minder hinder, efficiëntiewinsten, ... In de mate dat de afstemming op projecten van derden bij de opmaak van voorliggend programma reeds gekend was en een element was bij de prioritering, wordt hiervan melding gemaakt op de individuele opdrachtfiles die als bijlage bij voorliggend programma zijn bijgevoegd. Maar ook bij de concrete uitwerking van de - aan Aquafin opgedragen - projecten kan een bijkomende noodzaak en/of opportuniteit tot het afstemmen op projecten van derden zich nog steeds stellen.

Ook hier wordt van Aquafin verwacht dat zij hierover in overleg gaat met de betrokken actoren en dat zij hierover ten gepaste tijde terugkoppelt naar het Vlaams Gewest.

3.9.4 Projecten opgedragen in het kader van het Lokaal Pact

3.9.4.1 Afsluiten 'Gebruiksovereenkomst'⁹

Voor alle projecten waarvoor van toepassing (zoals vermeld op de opdrachtfile), dient Aquafin na het verkrijgen van de opdracht tot uitvoering het initiatief te nemen tot het afsluiten van bedoelde overeenkomst met de betrokken gemeente/rioolbeheerder en dit alvorens over te gaan tot overname, dan wel opstart van betrokken projecten. Voor de betrokken projecten is het afsluiten van bedoelde overeenkomst immers een noodzakelijke voorwaarde voor de effectieve uitwerking én uitvoering. Bij de opmaak van het optimalisatieprogramma 2018 hebben betrokken gemeenten/rioolbeheerders zich alvast

⁸ Eventueel kan bij de goedkeuring van een technisch plan de inhoud van het voorbehoud nog worden bijgestuurd.

⁹ Bedoeld wordt de 'Gebruiksovereenkomst in toepassing van de beslissing van de Vlaamse Regering d.d. 17 juli 2015 met betrekking tot de invulling van het Lokaal Pact'

akkoord verklaard met de overdracht naar het Lokaal Pact (i.e. uitvoering ten laste van Aquafin/Vlaams Gewest) én bijhorende ondertekening van de gebruiksovereenkomst, dit met het oog op het latere beheer van de aan te leggen infrastructuur.

Bij de uitwerking en uitvoering van betrokken projecten dienen alle betrokken partijen zich te houden aan de in de gebruiksovereenkomst vastgelegde bepalingen.

3.9.4.2 Budgettaire opvolging

Voor de projecten die geheel of gedeeltelijk werden ondergebracht binnen het Budget Lokaal Pact dient in elke fase (technisch plan, technische wijzigingen, aanbesteding, oplevering) van de verdere uitwerking van het project de evolutie van de tenlastename van de gemeentelijke rioleringsinspanning door het Vlaams Gewest, zichtbaar gemaakt te worden.

Zo dient

- in het technisch plan het “gemeentelijk aandeel” (opgedragen via het Budget Lokaal Pact) binnen het project duidelijk onderscheiden te worden van het “bovengemeentelijk aandeel”, en dit zowel bij de diverse projectonderdelen als op de financiële fiche;
- bij elke technische wijziging dient aangegeven wat de invloed van de betrokken wijziging is op het “gemeentelijk aandeel” binnen het project;
- aan het opleveringsdossier een apart overzicht toegevoegd te worden waaruit duidelijk op te maken valt welk deel van de uiteindelijke investeringskost thuis hoort in het Budget Lokaal Pact.

3.9.5 Optimale afkoppeling particulier domein

3.9.5.1 Gelijke behandeling van burgers op niveau van gemeente

Zoals gesteld op de vergadering dd 8 november 2011 op het kabinet leefmilieu is het de bedoeling dat de burgers, op het niveau van de gemeente, een gelijke behandeling ervaren.

Aquafin kan hierbij instaan voor de begeleiding van de afkoppeling op particulier domein ten laste van het Gewest, maar dit maximaal tot het stadium van het opstellen van het afkoppelingsadvies. Deze begeleiding dient te worden afgestemd op het beleid inzake optimale afkoppeling van de betrokken gemeente.

Concreet betekent dit:

- indien de gemeente meer voorziet dan de opmaak van een inventaris en een voorstel geplande toestand, dan kan Aquafin deze extra begeleiding op vraag van de gemeente ook voorzien doch ten laste van de betrokken gemeente;
- indien de gemeente echter minder voorziet, dan dient ook Aquafin ook minder te voorzien zodanig dat nooit meer aangeboden wordt dan in de rest van de betrokken gemeente;
- dat de aanpak binnen eenzelfde project desnoods kan verschillen indien betrokken gemeenten een verschillend beleid voorstaan.

De keuring van de privéwaterafvoer dient te gebeuren door de betrokken rioolbeheerder.

Bovenstaande wordt voor elk Aquafinproject vastgelegd in een overeenkomst met de betrokken rioolbeheerders, waarin de verdeling van de kosten zijn opgenomen. Van deze overeenkomst wordt een afschrift bezorgd aan VMM.

3.9.5.2 Invulling in fase ‘technisch plan’

Teneinde in fase technisch plan te kunnen nagaan op welke manier het principe van “optimale afkoppeling” van de particuliere woningen langsheen het tracé wordt gerealiseerd, dient aan het technisch plan van de

////////////////////////////////////

betrokken projecten een ‘plan van aanpak’ toegevoegd te worden. Dit plan van aanpak dient volgende documenten te bevatten:

- een inventaris van de bestaande afwatering van het hemel- en het afvalwater en het mogelijk hergebruik of afvoer, wat omvat:
 - een beschrijving of aanduiding van de aanwezige types van bebouwing (open, halfopen of gesloten) langsheen het tracé van het project;
 - een zo correct mogelijke inschatting (bv. op basis van kadasterplannen) van de hoeveelheid aanwezige verharde oppervlakten (daken, opritten, terrassen, andere verhardingen) langsheen het tracé van het project, die momenteel niet ter plaatse infiltreren;
 - een beschrijving van de huidige afwateringstoestand voor de bestaande bebouwing (lozing naar achter en/of naar voor, reeds gescheiden of niet?);
- een communicatieplan naar de burgers toe welke omvat een overzicht van de genomen en te nemen stappen naar sensibilisering en communicatie naar de particulieren;
- een visie omtrent de financiering van de werken op het particulier domein (financiering door de rioolbeheerder of door particulier, premiereregeling, uitvoering door rioolbeheerder of door particulier?);
- een beschrijving van de aanpak van de afkoppelingswerken (afkoppelingsarchitect, uitvoering, beleid m.b.t. hemelwaterput/infiltratie, controle op uitgevoerde werken?);
- een engagement van de rioolbeheerder dat de optimale afkoppeling op particulier domein effectief zal bewerkstelligd worden ten laatste gelijktijdig met de uitvoering van de rioleringswerken.

Optioneel aan te leveren:

- een bijkomende detaillering van de bovenstaande vragen met mogelijks een inventaris van de huidige en toekomstige stand van zaken van de afwatering van de particuliere woningen, bv. aan de hand van een intekening op plan;

3.9.5.3 Invulling in fase ‘aanbesteding’

Het aanbestedingsdossier dient een lijst te bevatten van de aan te sluiten woningen langsheen het tracé (tabel per straat en huisnummer), waarbij per woning de volgende informatie gegeven wordt:

- de woning kan wel of niet optimaal afgekoppeld worden;
- indien niet optimaal kan afgekoppeld worden, dan dient de reden hiervoor aangegeven te worden.

3.9.5.4 Invulling in fase ‘oplevering aan het Vlaams Gewest’

Het opleveringsdossier dient een geactualiseerde lijst te bevatten van de aangesloten woningen langsheen het tracé (tabel per straat en huisnummer), waarbij per woning de volgende informatie gegeven wordt of de woning al dan niet optimaal werd afgekoppeld, en indien dit niet het geval is, de reden waarom niet tot optimale afkoppeling kon overgegaan worden.

Vanzelfsprekend dienen nadien op het asbuiltpan ook de huisaansluitingen aangegeven te worden, met detail van wat per huisaansluiting effectief is aangesloten (zuivere DWA, DWA + RWA, zuivere RWA of RWA ter plaatse geïnfiltrerd, hergebruikt, elders afgevoerd).

3.9.6 Toepassing van het principe “vasthouden – bergen – afvoeren”

Sinds 4 oktober 2012 is de gewijzigde code van goede praktijk voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van rioleringsystemen van kracht. Met deze code wordt voor de aanleg van het hemelwaterstelsel invulling gegeven aan het principe van maximaal vasthouden van hemelwater aan de bron en dit door het toepassen van de 3-trapsstrategie “vasthouden – bergen – afvoeren”.

////////////////////////////////////

Voor de uitwerking van de technische plannen houdt dit concreet in dat:

- moet onderzocht worden in hoeverre de aanleg van een hemelwaterstelsel noodzakelijk is. Indien in de huidige toestand afwatering van de wegenis en het particulier domein, zonder wateroverlast, gebeurt door lokale infiltratie of een bestaand grachtenstelsel, volstaat de aanleg van een afvalwaterstelsel;
- maximaal aandacht moet gaan naar het infiltreren van hemelwater. Er kan enkel worden afgeweken van het principe van infiltratie indien wordt aangetoond dat de grondwaterstand of de infiltratiecapaciteit van de bodem dit niet toelaten. Voor de bepaling van de grondwaterstand en de infiltratiecapaciteit kan gebruik worden gemaakt van de methodiek zoals beschreven in de code van goede praktijk;
- bij de uitwerking van buffering er maximaal wordt ingezet op het hergebruik van grachten;
- het bepalen van de optimale bufferingscriteria dient te gebeuren in overleg met de waterloopbeheerder en dit op basis van een hydraulisch onderbouwde berekening.

BIJLAGEN

OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018-2022

ONTWERP-INVESTERINGSPROGRAMMA VOOR DE OPTIMALISATIE VAN DE BOVENGEMEENTELIJKE ZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR IN HET VLAAMSE GEWEST

Optimalisatieprogramma 2018

BEKKEN VAN DE BENEDEN-SCHELDE

Zuiveringsgebied Aartselaar

23403 ANTWERPEN	Aanleg van een gescheiden stelsel gecombineerd met AWW in de N177 - tussen de Krijgslaan en de Atomiumlaan	2.333.278 EUR
-----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Antwerpen-Noord

23123 STABROEK	Renovatie collector Noordbeek - deel B	3.794.807 EUR
23251 KAPELLEN	Afkoppeling overstortwater grens Nederland/Kapellen/Stabroek	896.451 EUR
23252 STABROEK	RTC-project Antwerpen-Noord	458.000 EUR

Zuiveringsgebied Bambrugge

23402 HERZELE	Aanleg gescheiden stelsel Vierwegen	464.567 EUR
---------------	-------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Beveren

22120V BEVEREN	Aanleg gemeentelijke riolering in Melselestraat, Keizerstraat, Heirbaan en Botermelkstraat	2.706.938 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Boechout

23248 BOECHOUT	Vernieuwen persleiding Toeffelhoek	1.142.131 EUR
----------------	------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Boom

22687V NIEL	Afkoppelen collectorleiding Potaardestraat & aanleg 2DWA-leiding	174.000 EUR
22767 RUMST	Aansluiting Vissersstraat-Veerstraat	363.845 EUR

Zuiveringsgebied Brasschaat

23405 BRASSCHAAT	Aanleg van riolering en fietspaden langsheen de N1, Bredabaan, vanaf de Essensteenweg in Brasschaat tot aan de Eikendreef in Wuustwezel	499.551 EUR
------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Dendermonde

22935V BUGGENHOUT	Aanleg gescheiden stelsel in de Hoogweg, Zevenikenstraat en Grote Kouterbaan	999.678 EUR
-------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Hamme

20527A WAASMUNSTER	Aansluiting Neerstraat - oost	1.816.676 EUR
20527AG WAASMUNSTER	Aansluiting Neerstraat - oost: gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.085.351 EUR

20527AV WAASMUNSTER	Rioleringswerken Dauwstraat, Hooierzelestraat en Nederheirweg	973.746 EUR
<i>Zuiveringsgebied Hamme - Sint-Anna</i>		
20532BV HAMME	Rioleringswerken Legierstraat (deel) en Doorn alsook oplossen van enkele knelpunten i.v.m. instromen langsheen Sint-Annastraat (grens Zele-Doorn)	1.038.433 EUR
<i>Zuiveringsgebied Lede</i>		
20588U LEDE	Collector Smetlede - uitbreiding Molenhoek	642.929 EUR
<i>Zuiveringsgebied Malle</i>		
23047G MALLE	Verbindingsriolering Wijngaardstraat-Antwerpsesteenweg fase 1 (deel N12): gecombineerd gemeentelijk aandeel	70.094 EUR
<i>Zuiveringsgebied Merksem</i>		
23074 ANTWERPEN	RWZI Merksem : aanpassing en vernieuwing	7.007.961 EUR
<i>Zuiveringsgebied Opwijk - Mazenzele</i>		
22161BG OPWIJK	Collector Opwijk - Mazenzele: gecombineerd gemeentelijk aandeel	141.378 EUR
<i>Zuiveringsgebied Pulderbos</i>		
23109 ZOERSEL	Verbindingsriolering Sint-Antoniusbaan	1.313.110 EUR
<i>Zuiveringsgebied Schilde</i>		
23381 BRASSCHAAT	Aansluiting De Mick	0 EUR
<i>Zuiveringsgebied SINT-JOB-IN-'T-GOOR</i>		
23369 BRECHT	RWZI Sint-Job-in-'t-Goor	4.021.677 EUR
<i>Zuiveringsgebied Sint-Lievens-Houtem - Bavegem</i>		
20739 SINT-LIEVENS-HOUTEM	Collector Kouterkesbeek: fase 1 - van Bruisbeke tot IJshoutestraat	1.062.846 EUR
<i>Zuiveringsgebied Sint-Niklaas</i>		
22973 SINT-NIKLAAS	Afkoppeling Omgeving Industriepark-West	1.076.176 EUR
<i>Zuiveringsgebied Temse</i>		
23404 TEMSE	Aanleg van een gescheiden stelsel gecombineerd met AWV in de N16 - tussen de brug van de N16 en de Hollebeek	768.000 EUR
<i>Zuiveringsgebied Wetteren</i>		
23266 WETTEREN	Heraanleg Serskampsteenweg tussen Smetledesteenweg en Fortstraat	307.827 EUR
<u>BEKKEN VAN DE BOVEN-SCHELDE</u>		
<i>Zuiveringsgebied Brakel - Zegelsem</i>		
21942 BRAKEL	Collector Zegelsem (Hauwstraat - Oudenaardsestraat)	2.473.659 EUR

Zuiveringsgebied Dikkelvenne

21221 GAVERE	RWZI Dikkelvenne - 2de fase	0 EUR
--------------	-----------------------------	-------

Zuiveringsgebied Gavere

21798 GAVERE	Aansluiting Luxemburgstraat Noord	1.872.086 EUR
--------------	-----------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Oosterzele

21544V OOSTERZELE	Sanering deelgemeente Landskouter (lozingspunt op Molenbeek)	3.543.309 EUR
-------------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Oudenaarde

23219 OUDENAARDE	Renovatie collector Bruwaan en Serpentstraat	903.000 EUR
------------------	--	-------------

23384 OUDENAARDE	Heraanleg riolering Wortegemstraat en Beverestraat	1.482.130 EUR
------------------	--	---------------

BEKKEN VAN DE BRUGSE POLDERS*Zuiveringsgebied Beernem*

23093 BEERNEM	Aansluiting Kasteel- en Lijsterhoek (fase 1: Akkerstraat) + Aansluiting Doorn (Beverhoutsveldstraat)	3.079.727 EUR
---------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Brugge

22275H BRUGGE	Optimalisatie collectorenstelsel Brugge - Assebroek - St.-Kruis opwaarts pompstation Polderstraat	1.899.885 EUR
---------------	---	---------------

22888G DE HAAN	Vervangen collector Ringlaan te Wenduine (fase 1: Manitobahelling - Kerkstraat): gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.044.984 EUR
----------------	--	---------------

22888U DE HAAN	Rioleringswerken gelijktijdig met herinrichting van de N34 Ringlaan te Wenduine	540.795 EUR
----------------	---	-------------

22889G DE HAAN	Vervangen collector Ringlaan te Wenduine (fase 2: Kerkstraat - kruispunt Branding): gecombineerd gemeentelijk aandeel	635.223 EUR
----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Eeklo

22451 KAPRIJKE	Aansluiting Nieuwstraat	1.000.950 EUR
----------------	-------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Hertsberge

20365AV WINGENE	Afkoppelingswerken i.f.v. bouw KWZI Hertsberge	1.454.270 EUR
-----------------	--	---------------

23401 OOSTKAMP	Riolering Doortocht Hertsberge (N368)	1.531.624 EUR
----------------	---------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Maldegem

22710G MALDEGEM	Aansluiting Middelburg op de RWZI Maldegem: gecombineerd gemeentelijk aandeel	587.334 EUR
-----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Wingene

20389CV WINGENE	Rioleringswerken (DWA) in Beernemsteenweg en Romerijstraat	560.226 EUR
-----------------	--	-------------

22709W WINGENE	Rioleringswerken Beernemsteenweg, gecombineerd met wegenwerken AWV	170.054 EUR
----------------	--	-------------

22914G WINGENE	Sanering centrum Sint-Jan - Ruiseledesteenweg (fase 2: St.-Jan): gecombineerd gemeentelijk aandeel	559.980 EUR
----------------	--	-------------

BEKKEN VAN DE DEMER*Zuiveringsgebied Aarschot*

23116 AARSCHOT	Optimalisatie Diestsesteenweg (van Demervallei tot Haterbeekstraat)	2.219.172 EUR
----------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Bekkevoort

22736G KORTENAKEN	Verbindingsriolering De Hoek: gecombineerd gemeentelijk aandeel	623.638 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Bilzen

20452 HOESELT	Verbindingsriolering Sint-Huibrechts - Hern	1.171.579 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Borgloon - Jesseren

20380G KORTESSEM	Aansluiting Zammelen op RWZI Borgloon-Jesseren: gecombineerd gemeentelijk aandeel	832.238 EUR
------------------	---	-------------

20380V KORTESSEM	Aanleg riolering in Zammelenstraat (deel), Sint-Amandusstraat (deel) en Keipoelstraat (deel)	699.184 EUR
------------------	--	-------------

23282 TONGEREN	Collector Kolmont	1.010.602 EUR
----------------	-------------------	---------------

Zuiveringsgebied Diest

20079V BEKKEVOORT	Aanleg riolering in Kwadestraat, Wolvenstraat, Mierenberg, Dorpstraat en Bekweg	1.941.723 EUR
-------------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Gelmen

20508G HEERS	Optimalisatie overstort Groeneschild: gecombineerd gemeentelijk aandeel	744.129 EUR
--------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Genk

22334 GENK	Optimalisatie overstorten collector Stierner	1.632.629 EUR
------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Glabbeek

20125V1 GLABBEEK	Afkoppelen aangesloten draineringen op de riolering in de Pepinusforstraat te Bunsbeek	115.098 EUR
------------------	--	-------------

20125V2 GLABBEEK	Aanleg 2DWA-riolering in de Walmersumstraat te Bunsbeek	1.356.293 EUR
------------------	---	---------------

20126V GLABBEEK	Aansluiting Hoeledensesteenweg naar RWZI	485.820 EUR
-----------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Glabbeek - Kapellen

22730G KORTENAKEN	Verbindingsriolering Dodelbergstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	317.793 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Halen

21538AV HALEN	Aanleg riolering in Zilveren Helmenstraat, Mannenkenshaagstraat, Holeikstraat, Rotemstraat, Velpenstraat en Bloemendaalstraat	4.463.859 EUR
---------------	---	---------------

21538BV1 HALEN	Aanleg riolering in Hagelandstraat (aandeel Infrac)	1.385.332 EUR
----------------	---	---------------

21538BV2 HALEN	Aanleg riolering in Gebrandhofstraat, Oude Leuvensebaan, Kruisweg en Gemengde Brigadestraat	1.681.852 EUR
----------------	---	---------------

21971V HERK-DE-STAD	Afkoppelen industrieweg	1.070.080 EUR
---------------------	-------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Hoepertingen

21006V BORGLOON	Aanleg riolering in de Hamstraat	466.361 EUR
-----------------	----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Kortenaken

22813 HALEN	Verbindingsriolering Lindestraat (Blekkom - Halen)	475.455 EUR
-------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Kortenaken - Kersbeek-Miskom

21058G KORTENAKEN	Collector Velp Kersbeek-Miskom: gecombineerd gemeentelijk aandeel	839.987 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Linter - Orsmaal

21645G LINTER	Pompstation en persleiding Landenstraat naar N3 (Sint-Truidersesteenweg): gecombineerd gemeentelijk aandeel	702.717 EUR
---------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Roosbeek

21021V BOUTERSEM	Aanleg 2DWA-riolering in de Malendriesstraat	388.155 EUR
------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Rotselaar

21079V1 ROTSELAAR	Aanleg riolering op Heikantberg in Esdreef, Wandeldreef, Berkenlaan (deel), Heirbaan (deel) en Elzendreef (deel)	1.772.414 EUR
-------------------	--	---------------

21079V2 ROTSELAAR	Aanleg riolering op Heikantberg in Elzendreef, deel Acacialaan, deel Kwikstaartweg en deel Populierenlaan	1.271.287 EUR
-------------------	---	---------------

21079V3 ROTSELAAR	Aanleg riolering op Heikantberg in deel van Kwikstaartweg	847.350 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Vissenaken

20717V GLABBEEK	Afkoppelen van de grachten in de Torenstraat	1.210.105 EUR
-----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Wimmertingen

20753V2 TONGEREN	Rioleringswerken in de Sint-Laurensstraat en Overrepenstraat	294.555 EUR
------------------	--	-------------

22538G DIEPENBEEK	Aansluiting Misenberg: gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.387.481 EUR
-------------------	--	---------------

23101 KORTESSEM	Verbindingsriolering Bronstraat	870.843 EUR
-----------------	---------------------------------	-------------

BEKKEN VAN DE DENDER*Zuiveringsgebied Bambrugge*

23283 HERZELE	Aansluiting Woubrechtgem - fase 2	1.792.064 EUR
---------------	-----------------------------------	---------------

23316 HERZELE	Heraanleg Provincieweg - Borsbeke - Burst (N46): gelijktijdige aanleg gescheiden riolering	1.095.438 EUR
---------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Dendermonde

23354 LEBBEKE	Aansluiting Dries	982.410 EUR
---------------	-------------------	-------------

Zuiveringsgebied Galmaarden

22309G BEVER	Aansluiting Commijn en Romont- fase 1 (Doortocht Bever): gecombineerd gemeentelijk aandeel	17.500 EUR
--------------	--	------------

23040G GALMAARDEN	Afkoppelen Watermolenstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	62.000 EUR
-------------------	--	------------

Zuiveringsgebied Galmaarden - Waarbeke

22179V GERAARDSBERGEN	Aanleg riolering Wolvenhoek - Bronstraat	1.531.245 EUR
-----------------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Gooik - Letterbeek

21965V GOOIK	Aanleg riolering in Hutselenbergstraat en Kwakenbeekstraat	2.344.021 EUR
--------------	--	---------------

BEKKEN VAN DE DIJLE ZENNE*Zuiveringsgebied Beersel*

23258 SINT-GENESIUS-RODE	Sanering lozingspunten Molenbeek en Leusebeek	1.376.575 EUR
--------------------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Boortmeerbeek

20793V HAACHT	Rioleringswerken langsheen RW 286 Vinkstraat vanaf Wijgmaalsesteenweg tot Wakkerzeelstraat	1.646.634 EUR
---------------	--	---------------

21931G HAACHT	Sanering lozingspunten Hambos, Wijgmaalsesteenweg, Wilgen, Vrijheidsstraat, Walenstraat en Kelfsstraat : gecombineerd gemeentelijk aandeel	954.316 EUR
---------------	--	-------------

21931V1 HAACHT	Aanleg gescheiden riolering Kapelleweg, Hambosstraat, Kelfsstraat, Voordestraat, Pastorijstraat, Oude-Tildonkseweg, Lindestraat en Sint-Hubertusdreef	1.955.702 EUR
----------------	---	---------------

21931V2 ROTSELAAR	Sanering knelpunt 122: Afkoppeling zijbeek Leibeek door aanleg 2DWA-leiding Vijfde Liniestraat en Michielstraat	1.614.905 EUR
-------------------	---	---------------

22772V HAACHT	Aanleg gescheiden rioleringsstelsel in de Korte Weg, A. De Spoelberchlaan en de Pleinkensstraat	734.258 EUR
---------------	---	-------------

22773G HAACHT	Sanering Hanewijk en Hoge Scharent: gecombineerd gemeentelijk aandeel	206.765 EUR
---------------	---	-------------

22773V ROTSELAAR	Sanering omgeving Rock Werchter	1.161.506 EUR
------------------	---------------------------------	---------------

23362 KEERBERGEN	Heraanleg Schrieksebaan	2.180.000 EUR
------------------	-------------------------	---------------

96178 BONHEIDEN	Collector Aansluiting Rijmenam	3.211.263 EUR
-----------------	--------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Grimbergen

99243V1 ZEMST	Aanleg riolering in Hoogstraat (tussen Kleempoelstraat en Hombeek) en deel Beekveldstraat	2.178.971 EUR
---------------	---	---------------

99243V2 ZEMST	Aanleg gescheiden riolering in Kleine Lindestraat en in deel van Kleempoelstraat en Lindestraat	2.139.830 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Huldenberg

23335 OVERIJSE	Optimalisatie overstort en afkoppeling Scherendelle	1.256.256 EUR
----------------	---	---------------

23338 OVERIJSE	Optimalisatie overstort en afkoppeling grachten Kouterstraat	672.000 EUR
----------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Leuven

22485U KORTENBERG	Pompstation en persleiding Den Tomme: uitbreiding	737.000 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Mechelen - Noord

22491 MECHELEN	Sanering Hogeweg	1.111.461 EUR
23102G SINT-KATELIJNE-WAVER	Wegenis- en rioleringswerken in Bredeheide (tussen pompstation en Zonstraat) en Zonstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	320.951 EUR
23119G SINT-KATELIJNE-WAVER	Aansluiten Berlaarbaan fase 1 (tussen Mechelbaan en Leliestraat): gecombineerd gemeentelijk aandeel	891.483 EUR

Zuiveringsgebied Sint-Pieters-Leeuw

23235 GOOIK	Afkoppelen Plaatsbeek	529.776 EUR
23366 DILBEEK	Afkoppelen Beek Lostraat	126.620 EUR

Zuiveringsgebied Tervuren

23023 TERVUREN	Afkoppeling Stationsstraat	1.402.804 EUR
----------------	----------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Zemst - Hofstade

23363 ZEMST	Renovatie collector Tervuursesteenweg	1.244.408 EUR
-------------	---------------------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE GENTSE KANALEN*Zuiveringsgebied Aalter*

20003CV RUISELEDE	Doomkerke Brandstraat fase 3 deel A	2.747.295 EUR
23079G KNESSELARE	Aansluiting Westvoordestraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	575.957 EUR

Zuiveringsgebied Evergem

23321 EVERGEM	Optimalisatie Lovendonk - Oostveld	300.000 EUR
---------------	------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Moerbeke

23323 LOKEREN	Afkoppeling binnengebied Eksaarde	319.378 EUR
---------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Nevele

20640G NEVELE	Aansluiting Meigem: gecombineerd gemeentelijk aandeel	92.886 EUR
---------------	---	------------

Zuiveringsgebied Tielt

23064B TIELT	Afkoppelen Ringlaan (fase 2: deel langs de Egemsesteenweg tot Ringlaan + bufferbekken)	249.561 EUR
--------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Wachtebeke - Overslag

23373 WACHTEBEKE	KWZI Wachtebeke - Overslag : 2de fase	585.000 EUR
------------------	---------------------------------------	-------------

BEKKEN VAN DE IJZER*Zuiveringsgebied Ieper*

22642G VLETEREN	Aanleg persleiding in de Poperingestraat te Woesten tussen project 22426 en de N8: gecombineerd gemeentelijk aandeel	704.779 EUR
23075 IEPER	RWZI Ieper : aanpassing en uitbreiding	2.450.000 EUR
23327 IEPER	Afkoppeling waterlopen en grachten Boezinge	2.062.000 EUR

Zuiveringsgebied Klijte

20720 HEUVELLAND	Landelijke zuivering Klijte	673.222 EUR
------------------	-----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Reningelst

22339U POPERINGE	Aanleg gemeentelijk gescheiden stelsel in gewestwegen N304 & N315 gecombineerd met 1ste fase AWV-werken	529.548 EUR
------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Torhout - Wijnendale

23382 TORHOUT	Aanleg gescheiden stelsel in de Alberic Deleustraart (tussen Consciencestraat en RWZI)	630.000 EUR
---------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Woumen

23329 HOUTHULST	Optimaliseren pompstation Paardedreef en opwaarts stelsel	0 EUR
-----------------	---	-------

Zuiveringsgebied Wulpen

23080AG NIEUWPOORT	Aanleg DWA-leiding Albert I-laan tussen Lombardsijdestraat en Elisalaan: gecombineerd gemeentelijk aandeel	68.697 EUR
23088 NIEUWPOORT	Aanleg gescheiden stelsel Kinderlaan (Spreeuwenberg - Louisweg) en Louisweg	2.815.082 EUR
23200 KOKSIJDE	Renovatie collector langs N396 te Oostduinkerke	1.426.350 EUR
23374 KOKSIJDE	Slibverwerking RWZI Wulpen	795.000 EUR

BEKKEN VAN DE LEIE*Zuiveringsgebied Dranouter*

20801 HEUVELLAND	KWZI Dranouter - ontwerpcapaciteit 400 IE	869.752 EUR
23272 HEUVELLAND	Toevoerleiding KWZI Dranouter - Dranouterstraat	176.920 EUR

Zuiveringsgebied Gent

21663UG SINT-MARTENS-LATEM	Aansluiting Deurle op RWZI Gent - tussenliggende leiding Pontstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	32.523 EUR
----------------------------	--	------------

Zuiveringsgebied Harelbeke

22618EG KORTRIJK	Aanleg dwa-collector N43 - Kanaal Kortrijk-Bossuit langsheen bestaande moerriool (R8) - Deel Aansluiting Stasegems: gecombineerd gemeentelijk aandeel	300.311 EUR
22823G KORTRIJK	Aanleg dwa-collector Kanaal Kortrijk-Bossuit - Scheutistenlaan langsheen bestaande moerriool (R8): gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.107.416 EUR

Zuiveringsgebied Heule

21147BV KORTRIJK	Aanleg gescheiden rioleringsstelsel in de Goethalslaan ten noorden van Heulebeek	91.102 EUR
------------------	--	------------

Zuiveringsgebied Ingelmunster

23326 MEULEBEKE	Prioritaire riolering Pittemstraat	1.052.405 EUR
-----------------	------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Menen

23385 WERVIK	Aanleg gescheiden stelsel gecombineerd met AWV in de Molenstraat (N311) tussen de Rekestraat en de Gasstraat	508.818 EUR
23386 MENEN	Aanleg gescheiden stelsel gecombineerd met AWV in de J. & M. Sabbestraat (N632) tussen Kortrijkstraat en Bruggestraat.	1.872.554 EUR

Zuiveringsgebied Olsene

23364 ZULTE	Aanleg gescheiden stelsel in de Brandstraat	460.150 EUR
-------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Rollegem

23052G KORTRIJK	RWA-afkoppeling Schreiboornstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	17.867 EUR
-----------------	--	------------

Zuiveringsgebied Waregem

22195 WAREGEM	Sanering Evangelieboom	836.157 EUR
---------------	------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Zandvoorde

20767A ZONNEBEKE	Landelijke zuivering Zandvoorde	541.629 EUR
20767B ZONNEBEKE	Toevoerleiding naar landelijke zuivering Zandvoorde	871.399 EUR

BEKKEN VAN DE MAAS*Zuiveringsgebied Eksel*

23186 HECHTEL-EKSEL	Renovatie RWZI Eksel	1.650.000 EUR
---------------------	----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Kinrooi

23372 KINROOI	RWZI Kinrooi : uitbreiding en aanpassing	1.862.000 EUR
---------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Lanaken

21827 LANAKEN	Renovatie RWZI Lanaken fase2	3.510.000 EUR
22646V MAASMECHELEN	Saneren Opgrimbie fase 3 (gemeentelijk voorbehoud)	6.945.444 EUR

Zuiveringsgebied Loenhout

23187 WUUSTWEZEL	Renovatie RWZI Loenhout	1.725.000 EUR
------------------	-------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Neeroeteren

21489V1 MAASEIK	Aanleg riolering in de Venlosesteenweg	3.627.103 EUR
21489V2 MAASEIK	Rioleringswerken Javanastraat (gemeentelijk aandeel)	4.124.250 EUR
23297 MAASEIK	Renovatie oude collector Bosbeek	0 EUR

Zuiveringsgebied Voeren

20725G VOEREN	Collector Voer Fase 2: gecombineerd gemeentelijk aandeel	923.951 EUR
---------------	--	-------------

BEKKEN VAN DE NETE*Zuiveringsgebied Grobbendonk*

23406 GROBBENDONK	Aanleg gescheiden stelsel gecombineerd met AWV in de N13-tussen E313 en Meirhoevendreef	130.335 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Ham

23339 HAM	RWZI Ham	6.714.411 EUR
-----------	----------	---------------

Zuiveringsgebied Mol

20272BV GEEL	Rioleringswerken in de Europawijk	3.284.917 EUR
23035 BALEN	Verbindingsriolering Kromstraat - Broekstraat	3.337.761 EUR

Zuiveringsgebied Morkhoven

23344 HERSELT	Optimalisatie collector Dieperstraat (tussen Dorp en Steenkensbeek)	1.798.491 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Tessenderlo

22948G TESSENDERLO	Optimalisatie pompstation Sportlaan: gecombineerd gemeentelijk aandeel	532.065 EUR
--------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Westerlo

22714G HERSELT	Renovatie riolering Westerlosesteenweg: gecombineerd gemeentelijk aandeel	385.136 EUR
----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Zoersel - Schriekbos

23343 ZOERSEL	Verbindingsriolering De Hulsten-Sint-Antonijsbaan	154.623 EUR
---------------	---	-------------

Totaal voor het programmajaar 2018**192.723.822 EUR**

Optimalisatieprogramma 2019 (indicatief)

BEKKEN VAN DE BENEDEN-SCHELDE*Zuiveringsgebied Antwerpen-Noord*

23377 ANTWERPEN	RWZI Antwerpen-Noord : uitbreiding en aanpassing	2.222.000 EUR
-----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Beveren

22679 SINT-GILLIS-WAAS	Sanering Sint Gillis Waas Zuid	3.156.685 EUR
------------------------	--------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Blaasveld

23185 WILLEBROEK	RWZI Blaasveld 2de fase	1.060.000 EUR
------------------	-------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Dendermonde

23190 DENDERMONDE	Optimalisatie doorvoercollector Dokter Haekstraat	673.610 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Hamme

23370 HAMME	RWZI Hamme : uitbreiding en aanpassing	2.750.000 EUR
-------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Kieldrecht

22693 BEVEREN	Optimalisatie collectorenstelsel zuiveringsgebied Kieldrecht	701.867 EUR
---------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Meise - Oppem

23380 MEISE	Gescheiden stelsel Strooistraat	627.195 EUR
-------------	---------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Overschelde

20293 WETTEREN	RWZI Overschelde 2de fase	995.000 EUR
----------------	---------------------------	-------------

22554 DESTELBERGEN	Aansluiting Bommels	171.795 EUR
--------------------	---------------------	-------------

Zuiveringsgebied Ruisbroek

22703 KAPELLE-OP-DEN-BOS	Afkoppeling Kuiermansstraat - Paalijkbeek	1.500.515 EUR
--------------------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Wetteren

20730 WETTEREN	RWZI Wetteren - Fase 2	1.795.000 EUR
----------------	------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Wichelen

22172 WICHELEN	Aansluiting Bogaert	349.669 EUR
----------------	---------------------	-------------

BEKKEN VAN DE BOVEN-SCHELDE*Zuiveringsgebied Brakel - Zegelsem*

23360 BRAKEL	RWZI Brakel - Zegelsem	1.105.380 EUR
--------------	------------------------	---------------

23408 BRAKEL	Collector Zegelsem (Teirlinckstraat - RWZI Zegelsem)	685.861 EUR
--------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Eke

22639 NAZARETH	Collector Landuit	1.949.083 EUR
----------------	-------------------	---------------

Zuiveringsgebied Gavere

22366 GAVERE	Aansluiting Luxemburgstraat Zuid	451.017 EUR
--------------	----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Oudenaarde

23068 OUDENAARDE	Aansluiting Axelwalle	0 EUR
------------------	-----------------------	-------

Zuiveringsgebied Schorisse

22434 MAARKEDAL	Aansluiting Bosgat	564.606 EUR
-----------------	--------------------	-------------

23165 MAARKEDAL	Collector Parkstraat - Stokstraat	563.000 EUR
-----------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Zwalm - Sint-Denijs-Boekel

21944 HOREBEKE	collector Sint-Kornelis-Horebeke	1.823.915 EUR
----------------	----------------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE BRUGSE POLDERS*Zuiveringsgebied Eeklo*

23090 MALDEGEM	Renovatie pompstation Balgerhoeke	145.000 EUR
----------------	-----------------------------------	-------------

23192 KAPRIJKE	Sanering afvalwater Westermolenstraat	301.645 EUR
----------------	---------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Kortemark

22286 TORHOUT	Zone Weidestraat - Aartrijkestraat en pompstation - persleiding in de Aartrijkestraat	2.312.736 EUR
---------------	---	---------------

22926 TORHOUT	Verbindingscollector Keibergstraat - pompstation 96573 ter hoogte van Gaverbeek	2.355.917 EUR
---------------	---	---------------

23058 ZEDELGEM	Pompstation en persleiding Aartrijksestraat	640.912 EUR
----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Maldegem

23011 MALDEGEM	Afkoppeling industrieterrein Krommewege	1.871.000 EUR
----------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Wingene

23400 WINGENE	Aanleg riolering Balgerhoekstraat en Ruiseledesteenweg	797.127 EUR
---------------	--	-------------

BEKKEN VAN DE DEMER*Zuiveringsgebied Aarschot*

22981 AARSCHOT	Verbindingsriolering Mottestraat	777.692 EUR
----------------	----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Alken

22545 ALKEN	Verbindingsriolering Lindestraat(Alken)	710.892 EUR
-------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Genk

23391 GENK	Sanering overstort Slagmolen	236.268 EUR
------------	------------------------------	-------------

23392 GENK	Saneren en optimaliseren overstort Hoefstadstraat	7.304.558 EUR
------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Halen

23228 LUMMEN	Verbindingsriolering Koekoekstraat	182.188 EUR
--------------	------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Hasselt

23279 HASSELT	RWZI Hasselt - uitbreiding capaciteit	2.400.000 EUR
---------------	---------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Houthalen - Centrum

22457 HOUTHALEN-HELCHTEREN	Optimalisatie overstort Bonderstraat	2.544.495 EUR
----------------------------	--------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Kermt

23394 HASSELT	Optimalisatie Spalbeekstraat en RWZI Kermt	3.091.731 EUR
---------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Rillaar

23368 AARSCHOT	KWZI Rillaar : uitbreiding en optimalisatie	1.385.000 EUR
----------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Sint-Joris-Winge

22420 TIELT-WINGE	Verbindingsriolering Kiezegem	1.199.203 EUR
-------------------	-------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Tielt - Winge

20352 TIELT-WINGE	Collector Houwaart fase 1	1.918.239 EUR
-------------------	---------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Wimmertingen

23268 DIEPENBEEK	Aansluiting KWZI Tierstraat(Diepenbeek)	1.460.432 EUR
------------------	---	---------------

23399 WELLEN	Verbindingsriolering Langenakker Bulsstraat	1.809.308 EUR
--------------	---	---------------

BEKKEN VAN DE DENDER*Zuiveringsgebied Aalst*

21277 AALST	RWZI Aalst - renovatie: uitbreiding slibverwerking	1.345.000 EUR
-------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Bambrugge

23390 HERZELE	Verbindingsriolering Ressegemstraat - Otterkant	632.240 EUR
---------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Galmaarden

22489 GALMAARDEN	Aansluiting Winterkeer - Herhout	347.588 EUR
------------------	----------------------------------	-------------

23348 BEVER	Afkoppeling Pontembeek	451.858 EUR
-------------	------------------------	-------------

23349 BEVER	Afkoppeling Poreel	317.909 EUR
-------------	--------------------	-------------

23356 GERAARDSBERGEN	Optimalisatie Moerbeke - Zikastraat - Mijnwerkersstraat	496.366 EUR
----------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Heldergerm

23352 ERPE-MERE	Aansluiting Landries	1.040.150 EUR
-----------------	----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Liedekerke

20194 NINOVE	Afleiding Vogelzangbeek en aansluiting op collector Iddergem - Denderhoutem	1.689.152 EUR
--------------	---	---------------

BEKKEN VAN DE DIJLE ZENNE*Zuiveringsgebied Beersel*

22377 SINT-GENESIUS-RODE	Optimalisatie Collector Sint-Genesius-Rode fase 2	1.823.298 EUR
--------------------------	---	---------------

23365 HALLE	Verplaatsen collector Graankaai en persleiding Slingerweg	2.569.147 EUR
-------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Bonheiden

23241 BONHEIDEN	Verbindingsriolering Harentstraat - Oude Booischootsebaan	626.147 EUR
-----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Boortmeerbeek

23240 PUTTE	Verbindingsriolering Zag en Schrieksesteenweg	1.110.128 EUR
-------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Heist-op-den-Berg

22998 BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Peuterstraat, Baalsesteenweg	644.541 EUR
--------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Huldenberg

23237 HOEILAART	Afkoppeling Terdellebeek	735.947 EUR
-----------------	--------------------------	-------------

23334 OVERIJSE	Afkoppeling verdunningsknelpunten Lindaal (21221)	739.507 EUR
----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Humbeek-Sas

21417 GRIMBERGEN	KWZI Grimbergen -Humbeek Sas	859.740 EUR
------------------	------------------------------	-------------

21418 GRIMBERGEN	Aanvoer vuilvracht naar KWZI Grimbergen - Humbeek Sas	319.572 EUR
------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Kortenberg

22770 HERENT	Optimalisatie oude VMM toevoercollectoren zuiveringsgebied Kortenberg.	0 EUR
--------------	--	-------

Zuiveringsgebied Leuven

23269 OUD-HEVERLEE	Supprimeren overstort Leibeek van project 97260 - collector Dijle fase 1	373.876 EUR
--------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Mechelen - Noord

23238 SINT-KATELIJNE-WAVER	Optimalisatie Dorp en Dijk (verbinding tussen projecten 22493 en 20219)	1.190.422 EUR
----------------------------	---	---------------

Zuiveringsgebied PEPINGEN - TERHEUGEN

23257 PEPINGEN	Aansluiting Daelestraat	850.240 EUR
----------------	-------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Sint-Pieters-Leeuw

23234 LENNIK	Aansluiten Neerbuzingen	927.835 EUR
--------------	-------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Zemst - Hofstade

23255 BOORTMEERBEEK	Aansluiten Blokstraat, Anjerweg en Mimosalaan	1.540.968 EUR
---------------------	---	---------------

23256 BOORTMEERBEEK	Aansluiten Rijkenhoekstraat, Aarschootsebaan en Langestraat	1.709.898 EUR
---------------------	---	---------------

BEKKEN VAN DE GENTSE KANALEN*Zuiveringsgebied Evergem*

23322 EVERGEM	Optimalisatie Drogenbrood	364.944 EUR
---------------	---------------------------	-------------

23378 EVERGEM	RWZI Evergem : uitbreiding en aanpassing	1.470.000 EUR
---------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Gent

23375 GENT	Slibverwerking RWZI Gent	1.320.000 EUR
------------	--------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Sint-Niklaas

22878 SINT-NIKLAAS	Herwaardering bovenloop Molenbeek	2.999.633 EUR
--------------------	-----------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Zelzate

22246 ASSENEDE	Sanering Zwartesluisbeek	497.000 EUR
----------------	--------------------------	-------------

BEKKEN VAN DE IJZER*Zuiveringsgebied Kortemark*

20582 KORTEMARK	RWZI Kortemark (fase 2)	3.300.000 EUR
-----------------	-------------------------	---------------

22664 KORTEMARK	Aansluiting Edewallestraat - Spondestraat	3.222.485 EUR
-----------------	---	---------------

22666 KORTEMARK	Aansluiting Amersveldestraat (Zarren)	2.627.279 EUR
-----------------	---------------------------------------	---------------

23199 HOOGLEDE	Centrale RWA-as Gudrunstraat, Stationsstraat en Ogierlandestraat	1.778.183 EUR
----------------	--	---------------

23330 HOOGLEDE	Aansluiting Hogestraat - Kortemarkstraat - Hoogledestraat op collector 20176	2.543.672 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Oostende

22661 ICHTEGEM	Aansluiting Bruggestraat - 's Gravendriesschelaan	1.838.812 EUR
----------------	---	---------------

22942 MIDDELKERKE	Collector doortocht Lombardsijde	4.801.868 EUR
-------------------	----------------------------------	---------------

23208 OOSTENDE	Strategische RWA-leiding Nieuwpoortsesteenweg (N318)	6.285.630 EUR
----------------	--	---------------

23376 OOSTENDE	Slibverwerking RWZI Oostende	1.710.000 EUR
----------------	------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Vlamertinge

22641 IEPER	Afkoppelen inlaten door de aanleg van een gescheiden stelsel langs de N308 en de Montmorencystraat te Vlamertinge.	3.630.000 EUR
-------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Vleteren

22428 VLETEREN	Optimalisatie toevoerleiding RWZI Vleteren	1.272.549 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Woumen

23087 DIKSMUIDE	Vernieuwing persleiding en gravitaire collector Oostendestraat	3.790.097 EUR
-----------------	--	---------------

23278 HOUTHULST	Aanleg DWA-leiding in 7e-Geniestraat en Zarrendreef tussen Ooststraat en Stadenstraat	616.322 EUR
-----------------	---	-------------

BEKKEN VAN DE LEIE*Zuiveringsgebied Anzegem - Centrum*

22824 ANZEGEM	Collector Huttegem	2.504.000 EUR
---------------	--------------------	---------------

Zuiveringsgebied Beveren - Leie

23141 HARELBEKE	Sanering Vondelstraat	185.856 EUR
-----------------	-----------------------	-------------

Zuiveringsgebied Heule

23050 KORTRIJK	DWA-collector Mellestraat - Sint-Katharinastraat(Fase 2)	1.483.000 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Ledegem

23265 MOORSLEDE	Prioritaire riolering Menenstraat - Kortrijksestraat	892.546 EUR
-----------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Menen

20616 MENEN	RWZI Menen (Fase 2)	4.100.000 EUR
-------------	---------------------	---------------

22724 WERVIK	Sanering vuilvracht Terhand (Magerheidstraat)	2.190.503 EUR
--------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Olsene

22957 WIELSBEKE	Sanering Heirweg	1.520.901 EUR
-----------------	------------------	---------------

Zuiveringsgebied Roeselare

23125 HOOGLEDE	Aansluiting Sleihage	1.005.958 EUR
----------------	----------------------	---------------

23325 STADEN	Prioritaire riolering Roeselarestraat	453.000 EUR
--------------	---------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Waregem

22303 ZWEVEGEM	Sanering Zwevegemstraat	2.218.420 EUR
----------------	-------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE MAAS*Zuiveringsgebied Essen*

23294 ESSEN	Optimaliseren overstorten zuiveringsgebied Essen.	504.934 EUR
-------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Poppel

21478 RAVELS	Uitbreiding RWZI Poppel	2.135.000 EUR
--------------	-------------------------	---------------

23296 RAVELS	Collector Mierdsedijk, Hoenderweg	1.881.919 EUR
--------------	-----------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Riemst

23389 BILZEN	Afkoppeling Weyerkensbeek	2.368.506 EUR
--------------	---------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE NETE*Zuiveringsgebied Duffel*

22400 DUFFEL	Renovatie collector Hondiuslaan	2.400.000 EUR
--------------	---------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Geel

23031 GEEL	Verbindingsriolering Retieseweg	2.157.845 EUR
------------	---------------------------------	---------------

23379 GEEL	RWZI Geel : uitbreiding en aanpassing	5.120.000 EUR
------------	---------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Itegem

22209 HEIST-OP-DEN-BERG	Aansluiting lozingspunt Isschotweg	3.081.415 EUR
-------------------------	------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Lichtaart

23345 LILLE	Verbindingsriolering Oevelenberg en renovatie gemeentelijke leiding Wechelsebaan (N153)	4.200.000 EUR
-------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Malle

22090 BEERSE	Afkoppeling Gooskens	184.453 EUR
--------------	----------------------	-------------

Zuiveringsgebied Mechelen - Noord

23175 SINT-KATELIJNE-WAVER	Aansluiten Bosstraat	1.329.758 EUR
23239 SINT-KATELIJNE-WAVER	Aansluiten Wilsonstraat	1.440.000 EUR

Zuiveringsgebied Retie

23111 RETIE	Verbindingsriolering Postel ter Heide	1.544.970 EUR
-------------	---------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Turnhout

23223 TURNHOUT	Afkoppeling Schorvoortloop	327.516 EUR
----------------	----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Westerlo

23342 LAAKDAL	Verbindingsriolering Diestse Baan-Averboodse Baan	658.000 EUR
---------------	---	-------------

Totaal voor het programmajaar 2019**168.889.041 EUR**

Optimalisatieprogramma 2020-2022 (indicatief)

BEKKEN VAN DE BENEDEN-SCHELDE

Zuiveringsgebied Bambrugge

22469 HERZELE	Afkoppeling Kasteelgracht en overloop vijver Burcht	1.150.000 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Beveren

22462 BEVEREN	Aansluiting Stuurstraat - Dennenlaan	1.600.000 EUR
---------------	--------------------------------------	---------------

22677 BEVEREN	aansluiting Priemstraat	765.123 EUR
---------------	-------------------------	-------------

23137 BEVEREN	Optimalisatie berging en overstortwerking Beveren	906.351 EUR
---------------	---	-------------

Zuiveringsgebied De Klinge

23066 SINT-GILLIS-WAAS	VBR Kronenhoek	732.354 EUR
------------------------	----------------	-------------

Zuiveringsgebied Dendermonde

22857 BUGGENHOUT	Aansluiting Vekenstraat	844.480 EUR
------------------	-------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Gent

22496 MERELBEKE	Merelbeke Flora - Ontsluiting RWA Fraterstraat	2.050.796 EUR
-----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Hamme

23371 HAMME	Optimalisatie zuiveringsgebied Hamme	1.236.729 EUR
-------------	--------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Laarne

22558 LAARNE	Collector Steentjesstraat - Rivierstraat - 2de fase	343.663 EUR
--------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Lede

22380 LEDE	Afkoppeling vijver Kasteel Ronkenburg	550.066 EUR
------------	---------------------------------------	-------------

22381 LEDE	Afkoppeling inlaten Heiplasstraat	759.086 EUR
------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Lokeren

23096 LOCHRISTI	Sanering Antwerpse Steenweg (N70) en ontsluiting RWA	1.711.743 EUR
-----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Londerzeel

22697 LONDERZEEL	Aansluiting Lippelostraat - Kruisheide via Zwaantje	1.221.932 EUR
------------------	---	---------------

22698 LONDERZEEL	Aansluiting Brusselsestraat	428.059 EUR
------------------	-----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Malle

23069 MALLE	Verbindingsriolering Wijngaardstraat- Antwerpsesteenweg fase 2 Wijngaardstraat	1.020.307 EUR
-------------	---	---------------

23341 MALLE	Verbindingsriolering Mostheuvelstraat	425.024 EUR
-------------	---------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Merchtem

22766 MERCHTEM	collector Breestraeten-Terlinden	847.230 EUR
----------------	----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Opwijk - Mazenzele

21917 OPWIJK	Collector Mansteen	97.045 EUR
--------------	--------------------	------------

Zuiveringsgebied Pulderbos

23107 ZOERSEL	Verbindingsriolering Wandelweg fase 3	1.124.892 EUR
23108 ZOERSEL	Verbindingsriolering Wandelweg fase 4	899.693 EUR

Zuiveringsgebied Ruisbroek

22479 PUURS	Aansluiting Hoogheide	586.000 EUR
22480 PUURS	PS/PL Donkstraat	320.000 EUR

Zuiveringsgebied Schoten

22160 SCHOTEN	RWZI Schoten - capaciteitsuitbreiding	700.000 EUR
---------------	---------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Sint-Lievens-Houtem - Bavegem

20740 ZOTTEGEM	Collector Oombergen	1.311.380 EUR
23358 OOSTERZELE	Collector Kouterkesbeek: fase 2 - van IJshoutestraat tot Leeg Bracht	480.643 EUR

Zuiveringsgebied Temse

22461 TEMSE	Aansluiting Houtbriel	1.600.000 EUR
23247 KRUIBEKE	Aansluiting Barbierstraat	1.123.602 EUR

Zuiveringsgebied Wetteren

22375 WETTEREN	Aansluiting Brusselsesteenweg	1.077.875 EUR
----------------	-------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Wichelen

21655 WICHELEN	Aansluiting Steenkouter	324.482 EUR
22282 WICHELEN	Collector Bruinbeke - Fase 2	715.011 EUR

Zuiveringsgebied Zele

22559 ZELE	Aansluiting Rinkhout	1.159.800 EUR
------------	----------------------	---------------

BEKKEN VAN DE BOVEN-SCHELDE*Zuiveringsgebied Avelgem*

20665 ANZEGEM	Collector Sint-Arnoldusbeek	2.114.984 EUR
---------------	-----------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Brakel

22318 BRAKEL	Optimalisatie stelsel Brakel	147.172 EUR
--------------	------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Brakel - Michelbeke

22909 BRAKEL	Sanering Meierij	1.309.923 EUR
--------------	------------------	---------------

Zuiveringsgebied Gavere

22359 ZINGEM	PS + PL Heulestraat	294.825 EUR
22519 NAZARETH	Collector Stoofstraat-Snepstraat	474.349 EUR

Zuiveringsgebied Gavere - Baaigem

20498 GAVERE	Collector Baaigem	856.966 EUR
21937 GAVERE	KWZI Gavere - Baaigem	423.168 EUR

Zuiveringsgebied Gent

23318 DE PINTE	Aansluiting Den Beer	771.279 EUR
----------------	----------------------	-------------

Zuiveringsgebied Kluisbergen

22270 KLUISBERGEN	Verbindingscollector Stationsstraat	203.450 EUR
-------------------	-------------------------------------	-------------

22342 KLUISBERGEN	Collector Zulzeke	1.756.830 EUR
-------------------	-------------------	---------------

Zuiveringsgebied Kruishoutem - Marolle

20945 KRUISSHOUTEM	KWZI Kruishoutem - Marolle	982.560 EUR
--------------------	----------------------------	-------------

23357 KRUISSHOUTEM	Collector Deinsteeweg	957.950 EUR
--------------------	-----------------------	-------------

Zuiveringsgebied Nederzwalm

20275 ZWALM	RWZI Nederzwalm	2.627.750 EUR
-------------	-----------------	---------------

20637 ZWALM	Collector Stampkotbeek - Munkbosbeek	2.565.832 EUR
-------------	--------------------------------------	---------------

21940 ZWALM	Collector Dries-Te-Latem	1.442.381 EUR
-------------	--------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Oudenaarde

22196 OUDENAARDE	Afkoppeling Edelareberg	575.000 EUR
------------------	-------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Schorisse

23164 HOREBEKE	Collector Steenberg - Boskant	1.757.181 EUR
----------------	-------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Zwalm

22353 ZOTTEGEM	Aansluiting Ten Bosse	118.760 EUR
----------------	-----------------------	-------------

22354 ZOTTEGEM	Optimalisatie stelsel Zwalm	190.855 EUR
----------------	-----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Zwalm - Sint-Denijs-Boekel

22518 HOREBEKE	Collector Sint-Maria-Horebeke	2.283.918 EUR
----------------	-------------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE BRUGSE POLDERS*Zuiveringsgebied Aalter*

22686U AALTER	Verbindingsriolering Stratem	1.023.424 EUR
---------------	------------------------------	---------------

23152 KNESSELARE	Afkoppeling inlaten Eentveldstraat	3.036.657 EUR
------------------	------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Brugge

22706 OOSTKAMP	Optimalisatie overstort Dalevijversbeek	1.715.731 EUR
----------------	---	---------------

22837 ZUIENKERKE	Vervanging persleiding van PS Kerkstraat	765.549 EUR
------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Knokke

22839 KNOKKE-HEIST	Vervanging persleidingen PS Zoutelaan - Konijnendreef tot RWZI Knokke	2.861.227 EUR
--------------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Kortemark

22335 TORHOUT	Aansluiting Pottebezemstraat - Oude Gentweg - Driekoningenstraat	1.393.964 EUR
---------------	--	---------------

23347 ZEDELGEM	Aansluiting Ossebilkstraat - Moubekestraat	877.798 EUR
----------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Maldegem

22431 MALDEGEM	Sanering Moerhuize	76.000 EUR
23086 MALDEGEM	Sanering Urselweg	2.057.428 EUR

Zuiveringsgebied Wingene

22173 WINGENE	Verbinding 2DWA-riool Lavoordestraat met collector Heremeerstraat	531.179 EUR
22201 WINGENE	Aansluiting Meiboomstraat	236.405 EUR
22831 WINGENE	Sanering Barrierke - Raakske - Drieweg (fase 2: Beernemsteenweg - Haakske)	895.601 EUR
23210 WINGENE	Aansluiting afvalwater regio Vrijgeweidstraat	1.084.497 EUR

BEKKEN VAN DE DEMER*Zuiveringsgebied Aarschot*

22980 HOLSBEEK	Verbindingsriolering Holsbeeksesteenweg, Rot	1.032.143 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Alken

22828 ALKEN	Verbindingsriolering Pleinstraat(Alken)	1.173.536 EUR
22966 ALKEN	Verbindingsriolering Steenweg	2.495.092 EUR
23100 BORGLOON	Aansluiting Rullekoven	2.064.148 EUR

Zuiveringsgebied Bekkevoort

22946 BEKKEVOORT	Verbindingsriolering Struikstraat, Zelliksbaan	2.133.509 EUR
23217 TIELT-WINGE	Aansluiting Meensel naar Bekkevoort	369.035 EUR

Zuiveringsgebied Beverlo

22896 BERINGEN	Optimalisatie overstorten Beverlo	940.914 EUR
----------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Bilzen

22891 BILZEN	Optimalisatie overstort Rentfortmolen	1.755.972 EUR
23387 BILZEN	Optimalisatie overstort Hoelbeek Fieten	1.060.910 EUR
23388 BILZEN	Optimalisatie overstort Riemsterweg en afkoppeling Watergatloop	130.570 EUR

Zuiveringsgebied Diest

22734 DIEST	Verbindingsriolering Hezerheiweg	1.437.200 EUR
23005 BEKKEVOORT	Verbindingsriolering Kareelbos	306.886 EUR
23016 DIEST	Sanering lozingspunten Peerstraat (Kleine Beek)	436.889 EUR

Zuiveringsgebied Engsbergen

23000 TESSENDERLO	Verbindingsriolering Achterheide, Oude Baan	978.148 EUR
23218 DIEST	Verbindingsriolering Genevenne	495.552 EUR

Zuiveringsgebied Geetbets

20105 LINTER	Verbindingsriolering Eendenstraat - Molenstraat	852.635 EUR
--------------	---	-------------

20501	LINTER	Collector Roelbeek (Linter) of KWZI	3.237.311	EUR
22126	LINTER	Aansluiting Dotermonstraat op collector en aansluiting Grote Steenweg op Dotermonstraat	763.099	EUR
22404	GEETBETS	verbindingsriolering Rummen fase 2	2.944.844	EUR
22900	KORTENAKEN	aansluiting Ransberg(Kortenaken)	2.227.290	EUR
23276	GEETBETS	Verbindingsriolering Rummen fase 3	1.816.915	EUR
<i>Zuiveringsgebied Genk</i>				
23071	GENK	Uitbreiding en aanpassing RWZI Genk	745.000	EUR
<i>Zuiveringsgebied Glabbeek</i>				
22808	GLABBEEK	Verbindingsriolering Molenstraat	420.501	EUR
22810	GLABBEEK	Verbindingsriolering Oplintersesteenweg	1.395.789	EUR
22953	GLABBEEK	Verbindingsriolering Grotestraat	558.857	EUR
22954	GLABBEEK	Verbindingsriolering Rode	785.580	EUR
<i>Zuiveringsgebied Glabbeek - Kapellen</i>				
20564	GLABBEEK	Verbindingsriolering Kapellen	935.882	EUR
<i>Zuiveringsgebied Halen</i>				
22539	HALEN	Optimalisatie overstort Vinnenhoekstraat	674.237	EUR
22541	LUMMEN	Optimalisatie overstort Zelemsebaan-Meldertsebaan	725.068	EUR
22737	DIEST	Verbindingsriolering Hees	689.389	EUR
22895	LUMMEN	Optimalisatie overstorten te Lummen	495.371	EUR
23146	LUMMEN	Verbindingsriolering Zwarte-Brugstraat, Linkhoutstraat	526.751	EUR
23275	HERK-DE-STAD	Kiezelweg Herk-de-stad : renovatie aantasting H2S	123.051	EUR
<i>Zuiveringsgebied Hasselt</i>				
22749	HASSELT	Optimalisatie Godsheide	602.700	EUR
23393	HASSELT	Optimalisatie Trekschurebeek	2.401.715	EUR
<i>Zuiveringsgebied Kortenaken</i>				
21055	KORTENAKEN	Verbindingsriolering Zandrodestraat, Tiensestraat en Dorpsplein	1.956.907	EUR
22898	KORTENAKEN	Verbindingsriolering Schansstraat	1.047.121	EUR
<i>Zuiveringsgebied Kortenaken - Kersbeek-Miskom</i>				
21054	KORTENAKEN	Verbindingsriolering Schipbroek	1.951.999	EUR
22418	KORTENAKEN	Verbindingsriolering Ransberg (Oost)	983.006	EUR
22897	KORTENAKEN	Verbindingsriolering Tiensestraat	831.201	EUR
<i>Zuiveringsgebied Landen - Eliksem</i>				
22528	TIENEN	Verbindingsriolering Meer(Tienen) -Sint-Jobskapel(Landen)	821.249	EUR

Zuiveringsgebied Landen - Rumsdorp

22755 LANDEN	Afkoppeling onverharde oppervlakte in Waasmont	2.869.061 EUR
--------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Linter - Melkwezer

23151 ZOUTLEEUEW	Aansluiting Helen-Bos	1.149.454 EUR
------------------	-----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Linter - Overhespen

23284 LINTER	Afkoppeling kazernes en Neerwindenstraat(Neerhespen)	0 EUR
--------------	--	-------

Zuiveringsgebied Messelbroek

22986 AARSCHOT	Verbindingsriolering Kapelleke	245.347 EUR
----------------	--------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Roosbeek

22214 BOUTERSEM	Afkoppeling grachtinlaat Lubbeeksestraat	526.897 EUR
-----------------	--	-------------

22216 BOUTERSEM	Afkoppelen grachtinlaat Honsemsestraat en grachten Neervelpsestraat en Keizerstraat	590.548 EUR
-----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Rotselaar

22988 HOLSBEEK	Verbindingsriolering Lindestraat, Vekestraat	599.847 EUR
----------------	--	-------------

22989 HOLSBEEK	Verbindingsriolering Langestraat	544.945 EUR
----------------	----------------------------------	-------------

22990 HOLSBEEK	Verbindingsriolering Horststraat, Lozenhoek en Cleerbeek	2.110.953 EUR
----------------	--	---------------

22991 HOLSBEEK	Verbindingsriolering Dorp	239.679 EUR
----------------	---------------------------	-------------

22992 HOLSBEEK	Verbindingsriolering Panoramastraat	468.021 EUR
----------------	-------------------------------------	-------------

22993 HOLSBEEK	Verbindingsriolering Blauwmolenstraat, Vlasselaar en Steenweg op Nieuwrode	1.752.399 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Sint-Joris-Winge

22816 TIELT-WINGE	Verbindingsriolering Kraasbeek	894.893 EUR
-------------------	--------------------------------	-------------

22947 TIELT-WINGE	Aansluiten Houwaart op Sint-Joris-Winge	483.461 EUR
-------------------	---	-------------

22975 LUBBEEK	Verbindingsriolering Tiensesteenweg (Binkom)	865.596 EUR
---------------	--	-------------

22976 LUBBEEK	Verbindingsriolering Binkomstraat	315.793 EUR
---------------	-----------------------------------	-------------

22977 LUBBEEK	Verbindingsriolering Terkeyen	817.249 EUR
---------------	-------------------------------	-------------

22978 LUBBEEK	Verbindingsriolering Heide, Aardebrug	2.032.918 EUR
---------------	---------------------------------------	---------------

23015 TIELT-WINGE	Aansluiten vuilvracht Gouden Kruispunt	588.687 EUR
-------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Sint-Truiden

21970 SINT-TRUIDEN	Optimalisatie Centrum-Zuiden verbinden met collector Molenbeek	1.954.937 EUR
--------------------	--	---------------

22532 NIEUWERKERKEN	Aansluiting Schelfheide	309.729 EUR
---------------------	-------------------------	-------------

22544 WELLEN	Verbindingsriolering Beursstraat	685.829 EUR
--------------	----------------------------------	-------------

23395 SINT-TRUIDEN	Collector Diestersteenweg fase 2	3.076.271 EUR
--------------------	----------------------------------	---------------

23396 SINT-TRUIDEN	Optimalisatie Zepperen	2.680.599 EUR
--------------------	------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Tessenderlo

22742	TESSENDERLO	Optimalisatie rioleringsstelsel Tessenderlo	717.844	EUR
23001	TESSENDERLO	Verbindingsriolering Varode	593.528	EUR

Zuiveringsgebied Tielt - Winge

22135	TIELT-WINGE	Verbindingsriolering Boterstraat	353.040	EUR
22979	TIELT-WINGE	Verbindingsriolering Keulestraat fase 2	365.996	EUR
23337	TIELT-WINGE	Collector Houwaart fase 2	1.880.991	EUR

Zuiveringsgebied Tienen

23114	TIENEN	Verbindingsriolering Druivenweg	252.963	EUR
-------	--------	---------------------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Vissenaken

22417	LUBBEEK	Verbindingsriolering Helstraat	4.317.600	EUR
-------	---------	--------------------------------	-----------	-----

Zuiveringsgebied Wolfsdonk

21056	AARSCHOT	Verbindingsriolering Testeltsesteenweg	1.742.152	EUR
-------	----------	--	-----------	-----

Zuiveringsgebied Zoutleeuw

22118	ZOUTLEEUEW	Aansluiting Tiensestraat	1.430.588	EUR
-------	------------	--------------------------	-----------	-----

BEKKEN VAN DE DENDER*Zuiveringsgebied Aalst*

22247	LEDE	Afkoppeling Zwartengracht	191.425	EUR
23078	AALST	Heraanleg collector Siesegembeek	2.806.463	EUR

Zuiveringsgebied Dendermonde

23355	LEBBEKE	Aansluiting Lange en Korte Breestraat via Brusselsesteenweg	2.363.920	EUR
23359	MERCHTEM	Aansluiting Dries - Holbeek	502.320	EUR

Zuiveringsgebied Galmaarden

22962	BEVER	Aansluiting Commijn en Romont- fase 2	3.969.683	EUR
23213	HERNE	Aansluiting Arebeekstraat	1.217.553	EUR
23351	BEVER	Aansluiting Akrenbos	298.701	EUR

Zuiveringsgebied Geraardsbergen

23350	GERAARDSBERGEN	Aansluiting Bosse - Gote	569.816	EUR
-------	----------------	--------------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Liedekerke

23353	DILBEEK	Aansluiting Bodegemstraat	444.798	EUR
-------	---------	---------------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Ninove

22781	NINOVE	Aansluiting van Steenhout en Kleine Rijstraat	1.328.749	EUR
-------	--------	---	-----------	-----

Zuiveringsgebied Sint-Antelinks

21989	HERZELE	PS + PL Roeselarestraat	1.262.290	EUR
-------	---------	-------------------------	-----------	-----

Zuiveringsgebied Zandbergen

22223 NINOVE	Afkoppeling Breeweg - Holweg	470.611 EUR
--------------	------------------------------	-------------

BEKKEN VAN DE DIJLE ZENNE*Zuiveringsgebied Bierbeek*

22768 BIERBEEK	Afkoppelen onverharde oppervlakte Smisstraat	326.266 EUR
22769 BIERBEEK	Afkoppelen onverharde oppervlakte Vertommensberg en Sint Martinusberg	1.035.206 EUR
23024 BIERBEEK	Afkoppeling Tiensesteenweg Korbeek-Lo	1.288.445 EUR

Zuiveringsgebied Boortmeerbeek

23340 HEIST-OP-DEN-BERG	Verbindingsriolering Grootlo	2.730.000 EUR
-------------------------	------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Brussel - Noord

22149 TERVUREN	Afkoppeling Moorsel	3.210.629 EUR
22150 ZAVENTEM	Verbindingsriolering Brussel-Noord	24.696.039 EUR
22151 ZAVENTEM	Optimalisatie Lambroekstraat	158.654 EUR

Zuiveringsgebied Grimbergen

20516 MEISE	Verbindingsriolering Strombeek - Beverselaan	389.160 EUR
-------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Heist-op-den-Berg

23037 HEIST-OP-DEN-BERG	RWA-as Pijpelheide	2.348.653 EUR
23144 BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Mechelbaan	218.626 EUR

Zuiveringsgebied Kampenhout

22771 KAMPENHOUT	Terloonstraat - Stokstraat	812.037 EUR
23254 KAMPENHOUT	Aansluiting Sint-Servaesstraat	2.771.333 EUR
23281 KAMPENHOUT	RWZI Kampenhout 2de fase	1.170.000 EUR

Zuiveringsgebied Kortenberg

23333 KORTENBERG	Aansluiting lozingspunten Boeiendaal	0 EUR
------------------	--------------------------------------	-------

Zuiveringsgebied Leuven

23010 LUBBEEK	Verbindingsriolering Diestsesteenweg, Plein	1.595.972 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Mechelen - Noord

22883 MECHELEN	Afkoppelen langsgrachten E19	290.820 EUR
----------------	------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Oud-Heverlee

23332 OUD-HEVERLEE	Afkoppelen langsgrachten Expresweg	315.000 EUR
--------------------	------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Pepingen - Beert

22786 PEPINGEN	KWZI Pepingen - Beert en toevoerleiding	2.925.519 EUR
----------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Pepingen - Elingen

20893 PEPINGEN	KWZI Pepingen - Elingen	409.787 EUR
----------------	-------------------------	-------------

22268	PEPINGEN	Toevoerleiding KWZI Pepingen-Elingen	504.030	EUR
<i>Zuiveringsgebied Rosières (Wal.)</i>				
23253	OVERIJSE	Collector Boslaan-Meerlaan	523.312	EUR
<i>Zuiveringsgebied Rotselaar</i>				
22994	TREMELO	Verbindingsriolering Parkheidestraat	438.871	EUR
22995	TREMELO	Verbindingsriolering Baalsebaan	765.190	EUR
22996	TREMELO	Verbindingsriolering Remerstraat	676.930	EUR
22997	TREMELO	Verbindingsriolering Lange Venstraat, Pandhoevestraat	1.080.983	EUR
23006	TREMELO	Verbindingsriolering Park Tremeland	548.184	EUR
23019	TREMELO	Optimalisatie 97256 door afkoppeling opwaarts	2.243.803	EUR
<i>Zuiveringsgebied Sint-Pieters-Leeuw</i>				
23104	LENNIK	Aansluiting Brusselsestraat	1.502.855	EUR
23232	GOOIK	Aansluiting Kesterheide	875.198	EUR
<u>BEKKEN VAN DE GENTSE KANALEN</u>				
<i>Zuiveringsgebied Boekhoute</i>				
23009	ASSENEDE	Collector Landsdijk - Boekhoute	3.685.000	EUR
23290	ASSENEDE	Renovatie collector Stationsstraat na persleiding Dorp	114.195	EUR
<i>Zuiveringsgebied Eeklo</i>				
23184	KAPRIJKE	Aanleg riolering Gentstraat (N456)	428.266	EUR
<i>Zuiveringsgebied Ertvelde</i>				
23154	EVERGEM	Optimalisatie Collector Noordlaan	1.396.385	EUR
23324	EVERGEM	Renovatie Tervenenwegel	228.250	EUR
<i>Zuiveringsgebied Lokeren</i>				
23320	LOCHRISTI	Aansluiting Hijfte	1.982.271	EUR
<i>Zuiveringsgebied Moerbeke</i>				
20631	LOKEREN	Collector Zeveneekskens	1.687.929	EUR
22030	WACHTEBEKE	Aansluiting Axelvaardeken	519.398	EUR
<i>Zuiveringsgebied Sinaai</i>				
22692	SINT-NIKLAAS	Aansluiting Schoonhoudt	2.255.467	EUR
<i>Zuiveringsgebied Stekene</i>				
23361	STEKENE	Vlasrootstraat: interne berging	127.656	EUR
<i>Zuiveringsgebied Zelzate</i>				
22685	ASSENEDE	Aansluiting Maat	1.829.312	EUR

BEKKEN VAN DE IJZER*Zuiveringsgebied Koekelare*

21501 KOEKELARE	Collector Veldstraat - Brugse Heirweg	432.256 EUR
-----------------	---------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Kortemark

22667 HOOGLEDE	Aansluiting Noordabeelstraat	890.280 EUR
----------------	------------------------------	-------------

23308 LICHTERVELDE	Aansluiting Oude Bruggeweg	382.944 EUR
--------------------	----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Lo

22132 LO-RENINGE	Optimalisatie toevoercollector naar RWZI-Lo	891.876 EUR
------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Moorslede

22817 ZONNEBEKE	PS + PL Passendalestraat (Voshoek)	125.110 EUR
-----------------	------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Oostende

22841 OOSTENDE	Vervanging persleiding PS Grintweg	1.512.159 EUR
----------------	------------------------------------	---------------

22923 GISTEL	Pompstation - persleiding Provincieweg vanaf Mosselstraat tot project 22435	168.711 EUR
--------------	---	-------------

23331 ICHTEGEM	Aansluiting Zuidstraat	1.091.840 EUR
----------------	------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Reningelst

23328 POPERINGE	Sanering Ouderdom - aansluiting op KWZI Reningelst	1.204.840 EUR
-----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Woumen

22922 DIKSMUIDE	Aansluiting Koekelarestaat - Lappersfortstraat	464.288 EUR
-----------------	--	-------------

23280 DIKSMUIDE	RWZI Woumen : uitbreiding capaciteit	1.750.000 EUR
-----------------	--------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Wulpen

22723 DE PANNE	Aanleg gescheiden stelsel N35 (De Panne)	6.854.481 EUR
----------------	--	---------------

22844 VEURNE	Aanpassing persleiding en pompstation Hanssenslaan	1.261.575 EUR
--------------	--	---------------

23201 VEURNE	Renovatie collector langs Albert I-laan - Alloenestraat te Veurne	310.000 EUR
--------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Zonnebeke

22681 ZONNEBEKE	Aansluiting Berten Pilstraat - Spilstraat - Beselarestaat	1.353.305 EUR
-----------------	---	---------------

22726 ZONNEBEKE	Aansluiting vuilvracht Passendalestraat (Tyne Cothoek, Rozenveld)	213.412 EUR
-----------------	---	-------------

BEKKEN VAN DE LEIE*Zuiveringsgebied Beselare*

22603 ZONNEBEKE	Aansluiting Nieuw Kruseke	178.242 EUR
-----------------	---------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Beveren - Leie

22937 HARELBEKE	Prioritaire riolering Muizelstraat	506.342 EUR
-----------------	------------------------------------	-------------

23095 WAREGEM	Afkoppelen Barmbeek + slachthuis Goossens (?)	1.950.741 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Heule

23049 WEVELGEM	Prioritaire riolering Torrestraat - Rommelen	1.907.000 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Ingelmunster

22759 OOSTROZEBEKE	Sanering Vinkhoek	2.268.369 EUR
--------------------	-------------------	---------------

23054 INGELMUNSTER	Prioritaire riolering Gistelstraat	1.154.770 EUR
--------------------	------------------------------------	---------------

23261 INGELMUNSTER	Prioritaire riolering Heirweg Zuid - fase 2: aansluiting vuilvracht.	330.444 EUR
--------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Ledegem

22283 LEDEGEM	Prioritaire riolering Provinciebaan	1.644.500 EUR
---------------	-------------------------------------	---------------

22858 MOORSLEDE	Aansluiting Oude Heirweg	774.080 EUR
-----------------	--------------------------	-------------

23260 WEVELGEM	RWZI Ledegem - fase 2	1.400.000 EUR
----------------	-----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Menen

20235 MENEN	Collector L.A.R. langs Paalbeek	502.504 EUR
-------------	---------------------------------	-------------

22758 WERVIK	Prioritaire riolering Ieperstraat (N8)	426.888 EUR
--------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Pittem

22499 PITTEM	Aansluiting Brugsesteenweg	1.372.753 EUR
--------------	----------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Roeselare

22872 ROESELARE	Optimalisatie collectorenstelsel Roeselare	1.789.640 EUR
-----------------	--	---------------

23127 ROESELARE	Afkoppeling inlaten De Tassche te Ardoorie / Roeselare	222.126 EUR
-----------------	--	-------------

23264 STADEN	Sanering Slijperstraat - fase 2: aansluiting vuilvracht	443.573 EUR
--------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Rollegem

23053 KORTRIJK	RWA-afkoppeling Argendaalstraat via Bellegemsestraat	204.000 EUR
----------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Tielt

22861 TIELT	Afkoppeling bedrijventerrein Tielt-Zuid	1.140.562 EUR
-------------	---	---------------

22864 TIELT	Afkoppeling bedrijventerrein Tielt-Noord	2.886.947 EUR
-------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Waregem

22193 WAREGEM	Afkoppeling Kruishoutemseweg - Paterswegel	113.313 EUR
---------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Wulvergem

20918 HEUVELLAND	Landelijke zuivering Wulvergem (Ontwerpcap. 190 IE) + toevoerleiding	624.252 EUR
------------------	--	-------------

BEKKEN VAN DE MAAS*Zuiveringsgebied Essen*

22608 ESSEN	Collector Schanker (Essen)	797.890 EUR
-------------	----------------------------	-------------

23056 ESSEN	Collector Schriek zijtak	320.926 EUR
-------------	--------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Kalmthout

22969 ESSEN	Collector Hybergsebaan - Eekhoornlaan (Wildert - Essen)	562.389 EUR
-------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Merksplas

23170 MERKSPLAS	Doorvoer vuilvracht Zondereigen naar RWZI Merksplas	1.361.643 EUR
-----------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Poppel

23166 RAVELS	Renoveren persleiding Hegge - Verbindingsweg (Ravels)	1.243.410 EUR
--------------	---	---------------

BEKKEN VAN DE NETE*Zuiveringsgebied Beerse*

23310 BEERSE	Overstortbehandeling overstort RWZI Beerse	1.750.000 EUR
--------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Berlaar

22801 LIER	Verbindingsriolering Slenderstraat	1.044.853 EUR
------------	------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Beverlo

23398 BERINGEN	Optimalisatie overstorten Beverlo: Wurvennestraat en Groenhoekstraat	1.586.791 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Duffel

23222 DUFFEL	Verbindingsriolering Binnenweg	2.259.515 EUR
--------------	--------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Geel

23383 GEEL	Sanering overstort Geel AMOCO	0 EUR
------------	-------------------------------	-------

Zuiveringsgebied Grobbendonk

23224 GROBBENDONK	Renovatie gemeentelijke leiding Oude Steenweg	522.995 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Heist-op-den-Berg

22551 BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Kwetterstraat, Moorsemsestraat, Betekomsesteenweg	2.002.177 EUR
--------------------	--	---------------

22552 BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Soelstraat, Moorsemsestraat	1.564.659 EUR
--------------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Herentals

23346 HERENTALS	RWA Herentals-station	0 EUR
-----------------	-----------------------	-------

Zuiveringsgebied Hove

22445 HOVE	Optimalisatie toevoercollector en RWZI Hove	2.465.873 EUR
------------	---	---------------

22665 BOECHOUT	Sanering Boshhoek	681.698 EUR
----------------	-------------------	-------------

Zuiveringsgebied Itegem

22441 HEIST-OP-DEN-BERG	Sanering Bevelsesteenweg	1.102.618 EUR
-------------------------	--------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Mol

22716 BALEN	Opheffen interferentie riolering en Zeeploop te Balen	654.592 EUR
-------------	---	-------------

23225 GEEL	Verbindingsriolering Bel	1.670.550 EUR
------------	--------------------------	---------------

23226 MEERHOUT	Optimalisatie collector Gestel-Borgerhout	901.555 EUR
<i>Zuiveringsgebied Morkhoven</i>		
22553 BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Busschotsstraat	2.129.064 EUR
22805 HERENTHOUT	Verbindingsriolering Herentalsesteenweg	717.500 EUR
22867 OLEN	RWA-hoofdas Krijnigestraat-Ridderbergloop	2.196.756 EUR
23142 BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Vijversstraat	447.778 EUR
23143 BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Kasteelstraat	233.201 EUR
<i>Zuiveringsgebied Nijlen</i>		
22707 NIJLEN	Renovatie riolering Kessel-dorp	166.010 EUR
<i>Zuiveringsgebied Ravels</i>		
22862 RAVELS	Afkoppeling Wouwerloop	318.198 EUR
<i>Zuiveringsgebied Tessenderlo</i>		
20700 LEOPOLDSBURG	Optimaliseren overstort bij Verbindingsriolering Asdonckstraat	665.548 EUR
<i>Zuiveringsgebied Westerlo</i>		
22555 TESSENDERLO	Verbindingsriolering Sparrenweg	486.645 EUR
<i>Zuiveringsgebied Wolfsdonk</i>		
21368 AARSCHOT	Verbindingsriolering De Blakers	1.190.885 EUR
22982 AARSCHOT	Verbindingsriolering Diepven	952.237 EUR
22983 AARSCHOT	Verbindingsriolering Wolfsdonksesteenweg	178.949 EUR
22984 AARSCHOT	Verbindingsriolering Mouthorensteenweg	1.043.736 EUR
22985 SCHERPENHEUVEL-ZICHEM	Verbindingsriolering Langestraat, Nieuwstraat	1.700.456 EUR
23036 HERSELT	Verbindingsriolering Vulderhoek	800.806 EUR
Totaal voor het programmajaar 2020-2022		313.307.728 EUR

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel		Reeds in BBP- en opgenomen
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact	
20003CV	Ruiselede	Doomkerke Brandstraat fase 3 deel A	2.747.295,00	-	2.747.295,00	N
20079V	Bekkevoort	Aanleg riolering in Kwadestraat, Wolvenstraat, Mierenberg, Dorpstraat en Bekweg	1.941.722,50	-	1.941.722,50	N
20125V1	Glabbek	Afkoppelen aangesloten draineringen op de riolering in de Pepinusforstraat te Bunsbeek	115.098,13	-	115.098,13	N
20125V2	Glabbek	Aanleg 2DWA-riolering in de Walmersumstraat te Bunsbeek	1.356.292,54	-	1.356.292,54	N
20126V	Glabbek	Aansluiting Hoeledensesteenweg naar RWZI	485.820,21	-	485.820,21	N
20272BV	Geel	Rioleringswerken in de Europawijk	3.284.917,00	-	3.284.917,00	N
20365AV	Wingene	Afkoppelingswerken i.f.v. bouw KWZI Hertsberge	1.454.269,74	-	1.454.269,74	N
20380G	Kortesseem	Aansluiting Zammelen op RWZI Borgloon-Jesseren: gecombineerd gemeentelijk aandeel	832.238,00	-	832.238,00	N
20380V	Kortesseem	Aanleg riolering in Zammelenstraat (deel), Sint-Amandusstraat (deel) en Keipoelstraat (deel)	699.184,00	-	699.184,00	N
20389CV	Wingene	Rioleringswerken (DWA) in Beernemsteenweg en Romerijstraat	560.226,00	-	560.226,00	N
20452	Hoeselt	Verbindingsriolering Sint-Huibrechts - Hern	1.171.578,66	1.171.578,66	-	J
20508G	Heers	Optimalisatie overstort Groeneschild: gecombineerd gemeentelijk aandeel	744.129,00	-	744.129,00	N
20527A	Waasmunster	Aansluiting Neerstraat - oost	1.816.676,00	1.816.676,00	-	N
20527AG	Waasmunster	Aansluiting Neerstraat - oost: gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.085.351,00	-	1.085.351,00	N
20527AV	Waasmunster	Rioleringswerken Dauwstraat, Hooierzelestraat en Nederheirweg	973.746,00	-	973.746,00	N
20532BV	Hamme	Rioleringswerken Legierstraat (deel) en Doorn alsook oplossen van enkele knelpunten i.v.m. instromen langsheen Sint-Annastraat (grens Zele-Doorn)	1.038.433,44	-	1.038.433,44	N
20588U	Lede	Collector Smetlede - uitbreiding Molenhoek	642.929,13	-	642.929,13	N
20640G	Nevele	Aansluiting Meigem: gecombineerd gemeentelijk aandeel	92.886,00	-	92.886,00	N
20717V	Glabbek	Afkoppelen van de grachten in de Torenstraat	1.210.105,00	-	1.210.105,00	N
20720	Heuvelland	Landelijke zuivering Klijte	673.221,50	673.221,50	-	N
20725G	Voeren	Collector Voer Fase 2: gecombineerd gemeentelijk aandeel	923.951,00	-	923.951,00	N
20739	Sint-Lievens-Houtem	Collector Kouterkesbeek: fase 1 - van Bruisbeke tot IJshoutestraat	1.062.845,76	1.062.845,76	-	J
20753V2	Tongeren	Rioleringswerken in de Sint-Laurensstraat en Overrepenstraat	294.555,00	-	294.555,00	N
20767A	Zonnebeke	Landelijke zuivering Zandvoorde	541.629,00	541.629,00	-	N
20767B	Zonnebeke	Toevoerleiding naar landelijke zuivering Zandvoorde	871.399,00	331.540,00	539.859,00	N
20793V	Haacht	Rioleringswerken langsheen RW 286 Vinkstraat vanaf Wijgmaalsesteenweg tot Wakkerzeelstraat	1.646.633,95	-	1.646.633,95	N
20801	Heuvelland	KWZI Dranouter - ontwerpcapaciteit 400 IE	869.752,00	869.752,00	-	J

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel		Reeds in BBP- en opgenomen
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact	
21006V	Borgloon	Aanleg riolering in de Hamstraat	466.361,00	-	466.361,00	N
21021V	Boutersem	Aanleg 2DWA-riolering in de Malendriesstraat	388.155,36	-	388.155,36	N
21058G	Kortenaken	Collector Velp Kersbeek-Miskom: gecombineerd gemeentelijk aandeel	839.987,00	-	839.987,00	N
21079V1	Rotselaar	Aanleg riolering op Heikantberg in Esdreef, Wandeldreef, Berkenlaan (deel), Heirbaan (deel) en Elzendreef (deel)	1.772.413,61	-	1.772.413,61	N
21079V2	Rotselaar	Aanleg riolering op Heikantberg in Elzendreef, deel Acacialaan, deel Kwikstaartweg en deel Populierenlaan	1.271.287,32	-	1.271.287,32	N
21079V3	Rotselaar	Aanleg riolering op Heikantberg in deel van Kwikstaartweg	847.350,45	-	847.350,45	N
21147BV	Kortrijk	Aanleg gescheiden rioleringsstelsel in de Goethalslaan ten noorden van Heulebeek	91.101,75	-	91.101,75	N
21221	Gavere	RWZI Dikkelvenne - 2de fase	-	-	-	N
21489V1	Maaseik	Aanleg riolering in de Venlosesteenweg	3.627.103,00	-	3.627.103,00	N
21489V2	Maaseik	Rioleringswerken Javanastraat (gemeentelijk aandeel)	4.124.250,00	-	4.124.250,00	N
21538AV	Halen	Aanleg riolering in Zilveren Helmenstraat, Mannenkenshaagstraat, Holeikstraat, Rotemstraat, Velpenstraat en Bloemendaalstraat	4.463.859,00	-	4.463.859,00	N
21538BV1	Halen	Aanleg riolering in Hagelandstraat (aandeel Infrac)	1.385.332,00	-	1.385.332,00	N
21538BV2	Halen	Aanleg riolering in Gebrandhofstraat, Oude Leuvensebaan, Kruisweg en Gemengde Brigadestraat	1.681.852,00	-	1.681.852,00	N
21544V	Oosterzele	Sanering deelgemeente Landskouer (lozingspunt op Molenbeek)	3.543.309,15	-	3.543.309,15	N
21645G	Linter	Pompstation en persleiding Landenstraat naar N3 (Sint-Truiderssteenweg): gecombineerd gemeentelijk aandeel	702.717,00	-	702.717,00	N
21663UG	Sint-Martens-Latem	Aansluiting Deurle op RWZI Gent - tussenliggende leiding Pontstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	32.523,00	-	32.523,00	N
21798	Gavere	Aansluiting Luxemburgstraat Noord	1.872.086,34	1.872.086,34	-	J
21827	Lanaken	Renovatie RWZI Lanaken fase2	3.510.000,00	3.510.000,00	-	N
21931G	Haacht	Sanering lozingspunten Hambos, Wijgmaalsesteenweg, Wilgen, Vrijheidsstraat, Walenstraat en Kelfsstraat : gecombineerd gemeentelijk aandeel	954.315,60	-	954.315,60	N
21931V1	Haacht	Aanleg gescheiden riolering Kapelleweg, Hambosstraat, Kelfsstraat, Voordestraat, Pastorijstraat, Oude-Tildonkseweg, Lindestraat en Sint-Hubertusdreef	1.955.702,00	-	1.955.702,00	N
21931V2	Rotselaar	Sanering knelpunt 122: Afkoppeling zijbeek Leibeek door aanleg 2DWA-leiding Vijfde Liniestraat en Michielstraat	1.614.905,00	-	1.614.905,00	N
21942	Brakel	Collector Zegelsem (Hauwstraat - Oudenaardsestraat)	2.473.658,85	2.473.658,85	-	J

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel		Reeds in BBP- en opgenomen
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact	
21965V	Gooik	Aanleg riolering in Hutselenbergstraat en Kwakenbeekstraat	2.344.021,00	-	2.344.021,00	N
21971V	Herk-De-Stad	Afkoppelen industrieweg	1.070.080,00	-	1.070.080,00	N
22120V	Beveren	Aanleg gemeentelijke riolering in Melselestraat, Keizerstraat, Heirbaan en Botermelkstraat	2.706.938,19	-	2.706.938,19	N
22161BG	Opwijk	Collector Opwijk - Mazenzele: gecombineerd gemeentelijk aandeel	141.378,00	-	141.378,00	N
22179V	Geraardsbergen	Aanleg riolering Wolvenhoek - Bronstraat	1.531.245,00	-	1.531.245,00	N
22195	Waregem	Sanering Evangelieboom	836.156,92	836.156,92	-	N
22275H	Brugge	Optimalisatie collectorenstelsel Brugge - Assebroek - St.-Kruis opwaarts pompstation Polderstraat	1.899.884,98	1.301.314,42	598.570,56	N
22309G	Bever	Aansluiting Commijn en Romont- fase 1 (Doortocht Bever): gecombineerd gemeentelijk aandeel	17.500,00	-	17.500,00	N
22334	Genk	Optimalisatie overstorten collector Stiemer	1.632.629,00	1.632.629,00	-	N
22339U	Poperinge	Aanleg gemeentelijk gescheiden stelsel in gewestwegen N304 & N315 gecombineerd met 1ste fase AWV-werken	529.548,13	-	529.548,13	N
22451	Kaprijke	Aansluiting Nieuwstraat	1.000.950,00	1.000.950,00	-	N
22485U	Kortenberg	Pompstation en persleiding Den Tomme: uitbreiding	737.000,00	-	737.000,00	N
22491	Mechelen	Sanering Hogeweg	1.111.461,25	1.111.461,25	-	N
22538G	Diepenbeek	Aansluiting Misenberg: gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.387.481,00	-	1.387.481,00	N
22618EG	Kortrijk	Aanleg dwa-collector N43 - Kanaal Kortrijk-Bossuit langsheen bestaande moerriool (R8) - Deel Aansluiting Stasegems: gecombineerd gemeentelijk aandeel	300.311,00	-	300.311,00	N
22642G	Vleteren	Aanleg persleiding in de Poperingestraat te Woesten tussen project 22426 en de N8: gecombineerd gemeentelijk aandeel	704.779,00	-	704.779,00	N
22646V	Maasmechelen	Saneren Opgrimbie fase 3 (gemeentelijk voorbehoud)	6.945.444,00	-	6.945.444,00	N
22687V	Niel	Afkoppelen collectorleiding Potaardestraat & aanleg 2DWA-leiding	174.000,00	-	174.000,00	N
22709W	Wingene	Rioleringswerken Beernemsteenweg, gecombineerd met wegenwerken AWV	170.054,47	-	170.054,47	N
22710G	Maldegem	Aansluiting Middelburg op de RWZI Maldegem: gecombineerd gemeentelijk aandeel	587.334,00	-	587.334,00	N
22714G	Herselt	Renovatie riolering Westerlosesteenweg: gecombineerd gemeentelijk aandeel	385.136,00	-	385.136,00	N
22730G	Kortenaken	Verbindingsriolering Doddelbergstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	317.793,00	-	317.793,00	N
22736G	Kortenaken	Verbindingsriolering De Hoek: gecombineerd gemeentelijk aandeel	623.638,00	-	623.638,00	N

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel		Reeds in BBP- en opgenomen
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact	
22767	Rumst	Aansluiting Visserstraat-Veerstraat	363.845,00	363.845,00	-	N
22772V	Haacht	Aanleg gescheiden rioleringsstelsel in de Korte Weg, A. De Spoelberchlaan en de Pleinkensstraat	734.258,00	-	734.258,00	N
22773G	Haacht	Sanering Hanewijk en Hoge Scharent: gecombineerd gemeentelijk aandeel	206.765,00	-	206.765,00	N
22773V	Rotselaar	Sanering omgeving Rock Werchter	1.161.506,00	-	1.161.506,00	N
22813	Halen	Verbindingsriolering Lindestraat (Blekkom - Halen)	475.455,22	475.455,22	-	N
22823G	Kortrijk	Aanleg dwa-collector Kanaal Kortrijk-Bossuit - Scheutistenlaan langsheen bestaande moerriool (R8): gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.107.416,00	-	1.107.416,00	N
22888G	De Haan	Vervangen collector Ringlaan te Wenduine (fase 1: Manitobahelling - Kerkstraat): gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.044.983,54	-	1.044.983,54	N
22888U	De Haan	Rioleringswerken gelijktijdig met herinrichting van de N34 Ringlaan te Wenduine	540.794,81	-	540.794,81	N
22889G	De Haan	Vervangen collector Ringlaan te Wenduine (fase 2: Kerkstraat - kruispunt Branding): gecombineerd gemeentelijk aandeel	635.222,73	-	635.222,73	N
22914G	Wingene	Sanering centrum Sint-Jan - Ruiseledesteenweg (fase 2: St.-Jan): gecombineerd gemeentelijk aandeel	559.980,00	-	559.980,00	N
22935V	Buggenhout	Aanleg gescheiden stelsel in de Hoogweg, Zeveneikenstraat en Grote Kouterbaan	999.678,00	-	999.678,00	N
22948G	Tessenderlo	Optimalisatie pompstation Sportlaan: gecombineerd gemeentelijk aandeel	532.065,00	-	532.065,00	N
22973	Sint-Niklaas	Afkoppeling Omgeving Industriepark-West	1.076.176,00	-	1.076.176,00	N
23023	Tervuren	Afkoppeling Stationsstraat	1.402.804,00	-	1.402.804,00	N
23035	Balen	Verbindingsriolering Kromstraat - Broekstraat	3.337.761,00	3.337.761,00	-	N
23040G	Galmaarden	Afkoppelen Watermolenstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	62.000,00	-	62.000,00	N
23047G	Malle	Verbindingsriolering Wijngaardstraat-Antwerpsesteenweg fase 1 (deel N12): gecombineerd gemeentelijk aandeel	70.094,00	-	70.094,00	N
23052G	Kortrijk	RWA-afkoppeling Schreiboornstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	17.867,00	-	17.867,00	N
23064B	Tielt	Afkoppelen Ringlaan (fase 2: deel langs de Egemsesteenweg tot Ringlaan + bufferbekken)	249.561,01	-	249.561,01	N
23074	Antwerpen	RWZI Merksem : aanpassing en vernieuwing	7.007.961,00	7.007.961,00	-	N
23075	Ieper	RWZI Ieper : aanpassing en uitbreiding	2.450.000,00	2.450.000,00	-	N

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel		Reeds in BBP- en opgenomen
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact	
23079G	Knesselare	Aansluiting Westvoordestraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	575.957,00	-	575.957,00	N
23080AG	Nieuwpoort	Aanleg DWA-leiding Albert I-laan tussen Lombardsijdestraat en Elisalaan: gecombineerd gemeentelijk aandeel	68.696,56	-	68.696,56	N
23088	Nieuwpoort	Aanleg gescheiden stelsel Kinderlaan (Spreeuwenberg - Louisweg) en Louisweg	2.815.082,00	2.815.082,00	-	N
23093	Beernem	Aansluiting Kasteel- en Lijsterhoek (fase 1: Akkerstraat) + Aansluiting Doorn (Beverhoutsveldstraat)	3.079.727,00	3.079.727,00	-	N
23101	Kortesseem	Verbindingsriolering Bronstraat	870.842,70	870.842,70	-	N
23102G	Sint-Katelijne-Waver	Wegenis- en rioleringswerken in Bredeheide (tussen pompstation en Zonstraat) en Zonstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	320.951,00	-	320.951,00	N
23109	Zoersel	Verbindingsriolering Sint-Antoniusbaan	1.313.110,00	1.313.110,00	-	N
23116	Aarschot	Optimalisatie Diestsesteenweg (van Demervallei tot Haterbeekstraat)	2.219.172,00	-	2.219.172,00	N
23119G	Sint-Katelijne-Waver	Aansluiten Berlaarbaan fase 1 (tussen Mechelbaan en Leliestraat): gecombineerd gemeentelijk aandeel	891.483,00	-	891.483,00	N
23123	Stabroek	Renovatie collector Noordbeek - deel B	3.794.807,00	3.794.807,00	-	N
23186	Hechtel-Eksel	Renovatie RWZI Eksel	1.650.000,00	1.650.000,00	-	N
23187	Wuustwezel	Renovatie RWZI Loenhout	1.725.000,00	1.725.000,00	-	N
23200	Koksijde	Renovatie collector langs N396 te Oostduinkerke	1.426.350,00	1.426.350,00	-	N
23219	Oudenaarde	Renovatie collector Bruwaan en Serpentstraat	903.000,00	467.000,00	436.000,00	N
23235	Gooik	Afkoppelen Plaatsbeek	529.776,00	-	529.776,00	N
23248	Boechout	Vernieuwen persleiding Toeffelhoek	1.142.131,00	1.142.131,00	-	N
23251	Kapellen	Afkoppeling overstortwater grens Nederland/Kapellen/Stabroek	896.451,00	896.451,00	-	N
23252	Stabroek	RTC-project Antwerpen-Noord	458.000,00	458.000,00	-	N
23258	Sint-Genesius-Rode	Sanering lozingspunten Molenbeek en Leusebeek	1.376.575,00	-	1.376.575,00	N
23266	Wetteren	Heraanleg Serskampsteenweg tussen Smetledesteenweg en Fortstraat	307.827,00	-	307.827,00	N
23272	Heuveland	Toevoerleiding KWZI Dranouter - Dranouterstraat	176.920,25	176.920,25	-	N
23282	Tongeren	Collector Kolmont	1.010.602,00	-	1.010.602,00	N
23283	Herzele	Aansluiting Woubrechtgem - fase 2	1.792.064,00	1.792.064,00	-	N
23297	Maaseik	Renovatie oude collector Bosbeek	-	-	-	N
23316	Herzele	Heraanleg Provincieweg - Borsbeke - Burst (N46): gelijktijdige aanleg gescheiden riolering	1.095.438,00	-	1.095.438,00	N
23321	Evergem	Optimalisatie Lovendonk - Oostveld	300.000,00	300.000,00	-	N
23323	Lokeren	Afkoppeling binnengebied Eksaarde	319.378,00	-	319.378,00	N

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel		Reeds in BBP- en opgenomen
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact	
23326	Meulebeke	Prioritaire riolering Pittemstraat	1.052.404,59	1.052.404,59	-	N
23327	Ieper	Afkoppeling waterlopen en grachten Boezinge	2.062.000,00	-	2.062.000,00	N
23329	Houthulst	Optimaliseren pompstation Paardedreef en opwaarts stelsel	-	-	-	N
23335	Overijse	Optimalisatie overstort en afkoppeling Scherendelle	1.256.256,00	-	1.256.256,00	N
23338	Overijse	Optimalisatie overstort en afkoppeling grachten Kouterstraat	672.000,00	-	672.000,00	N
23339	Ham	RWZI Ham	6.714.411,00	6.714.411,00	-	N
23343	Zoersel	Verbindingsriolering De Hulsten-Sint-Antoniusbau	154.623,00	154.623,00	-	N
23344	Herselt	Optimalisatie collector Dieperstraat (tussen Dorp en Steenkensbeek)	1.798.491,00	-	1.798.491,00	N
23354	Lebbeke	Aansluiting Dries	982.410,00	982.410,00	-	N
23362	Keerbergen	Heraanleg Schrieksebaan	2.180.000,00	-	2.180.000,00	N
23363	Zemst	Renovatie collector Tervuursesteenweg	1.244.408,00	1.244.408,00	-	N
23364	Zulte	Aanleg gescheiden stelsel in de Brandstraat	460.150,00	-	460.150,00	N
23366	Dilbeek	Afkoppelen Beek Lostraat	126.620,00	-	126.620,00	N
23369	Brecht	RWZI Sint-Job-in-'t-Goor	4.021.677,00	4.021.677,00	-	N
23372	Kinrooi	RWZI Kinrooi : uitbreiding en aanpassing	1.862.000,00	1.862.000,00	-	N
23373	Wachtebeke	KWZI Wachtebeke - Overslag : 2de fase	585.000,00	585.000,00	-	N
23374	Koksijde	Slibverwerking RWZI Wulpen	795.000,00	795.000,00	-	N
23381	Brasschaat	Aansluiting De Mick	-	-	-	N
23382	Torhout	Aanleg gescheiden stelsel in de Alberic Deleustraat (tussen Consciencestraat en RWZI)	630.000,00	-	630.000,00	N
23384	Oudenaarde	Heraanleg riolering Wortegemstraat en Beverestraat	1.482.130,00	-	1.482.130,00	N
23385	Wervik	Aanleg gescheiden stelsel gecombineerd met AWV in de Molenstraat (N311) tussen de Rekestraat en de Gasstraat	508.818,00	-	508.818,00	N
23386	Menen	Aanleg gescheiden stelsel gecombineerd met AWV in de J. & M. Sabbestraat (N632) tussen Kortrijkstraat en Bruggestraat.	1.872.554,00	-	1.872.554,00	N
23401	Oostkamp	Riolering Doortocht Hertsberge (N368)	1.531.623,85	-	1.531.623,85	N
23402	Herzele	Aanleg gescheiden stelsel Vierwegen	464.566,70	-	464.566,70	N
23403	Antwerpen	Aanleg van een gescheiden stelsel gecombineerd met AWV in de N177 - tussen de Krijgslaan en de Atomiumlaan	2.333.278,00	-	2.333.278,00	N
23404	Temse	Aanleg van een gescheiden stelsel gecombineerd met AWV in de N16 - tussen de brug van de N16 en de Hollebeek	768.000,00	-	768.000,00	N
23405	Brasschaat	Aanleg van riolering en fietspaden langsheen de N1, Bredabaan, vanaf de Essensteenweg in Brasschaat tot aan de Eikendreef in Wuustwezel	499.551,00	-	499.551,00	N
23406	Grobbendonk	Aanleg gescheiden stelsel gecombineerd met AWV in de N13-tussen E313 en Meirhoevendreef	130.335,00	-	130.335,00	N

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel		Reeds in BBP- en opgenomen
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact	
96178	Bonheiden	Collector Aansluiting Rijmenam	3.211.262,84	3.211.262,84	-	J
99243V1	Zemst	Aanleg riolering in Hoogstraat (tussen Kleempoelstraat en Hombeek) en deel Beekveldstraat	2.178.971,38	-	2.178.971,38	N
99243V2	Zemst	Aanleg gescheiden riolering in Kleine Lindestraat en in deel van Kleempoelstraat en Lindestraat	2.139.829,57	-	2.139.829,57	N
			192.723.821,67	76.371.203,29	116.352.618,38	

OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2018

ONTWERP-INVESTERINGSPROGRAMMA VOOR DE OPTIMALISATIE
VAN DE BOVENGEMEENTELIJKE ZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR IN HET VLAAMSE GEWEST

Overzicht van de ter studie voorgestelde projecten

Bekken van de Beneden-Schelde

23381 BRASSCHAAT

Aansluiting De Mick

Bekken van de Boven-Schelde

21221 GAVERE

RWZI Dikkelvenne - 2de fase

Bekken van de Ijzer

23329 HOUTHULST

Optimaliseren pompstation Paardedreef en opwaarts stelsel

Bekken van de Maas

23297 MAASEIK

Renovatie oude collector Bosbeek

CD-rom

Naast de digitale versie van het Optimalisatieprogramma 2018-2022 omvat deze CD-rom

- de motivatiefiches van alle projecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2018
- de verslagen van de besprekingsvergaderingen per bekken
- de adviezen van de bekkenbesturen